



2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Projektas “Integruoto Lietuvos vaikų sveikatos priežiūros paslaugų modelio sukūrimas ir specialistų mokymai” , projekto Nr. 08.4.2_ESFA-V-622-01-0007

Vaikų galvos skausmai: diagnostikos ir gydymo algoritmai, pacientų logistika

Metodinio dokumento patvirtinimo data

Metodinio dokumento galiojimo terminas

Lietuvos Pediatrių draugija, Lietuvos vaikų neurologų asociacija

Metodiniam dokumentui pritarusios institucijos

Elektroninė nuoroda į metodinį dokumentą

1. Pavadinimas:

Vaikų galvos skausmai: diagnostikos ir gydymo algoritmai, pacientų logistika

2. Metodinio dokumento patvirtinimo data:

3. Metodiniam dokumentui pritarusių institucijų sąrašas:

3.1. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, Vaikų ligų klinika

3.2. Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas, Klinikinės medicinos institutas, Vaikų ligų klinika

3.3. Lietuvos pediatrų draugija

3.4. Lietuvos vaikų neurologų asociacija

4. Elektroninė nuoroda į metodinį dokumentą:

5.

Turinys

1. Pavadinimas:.....	1
2. Metodinio dokumento patvirtinimo data:	2
3. Metodiniam dokumentui pritarusių institucijų sąrašas:	2
4. Elektroninė nuoroda į metodinį dokumentą:	2
5. TURINYS	3
6. APIBENDRINIMAS	4
7. AUTORIAI.....	6
8. SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI	6
9. REIKŠMINIAI ŽODŽIAI	7
10. ĮVADAS	7
10.3. Klinikinė problematika.....	8
10.4. Metodinio dokumento tikslas ir reikalingumas	8
11. METODINIO DOKUMENTO ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI	9
12. PACIENTO KELIO APRAŠYMAS	9
12.1. Vaikų, kurie skundžiasi galvos skausmais, diagnostikos ir gydymo principai pagal nustatytus paslaugų lygius.....	9
12.2. Vaikų galvos skausmo priežastys, diagnostika, gydymas ir profilaktika.....	12
12.3. Vaikų su galvos skausmais indikacijos siuntimui pas specialistus	26
13. PACIENTO KELIO ORGANIZAVIMO APRAŠYMAS	26
14. REIKALAVIMAI ASPĮ, TEIKIANČIOMS VAIKŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS VAIKAMS SU GALVOS SKAUSMAIS	31
15. METODINIO DOKUMENTO DIEGIMO KONKRETAUS LYGIO PASLAUGAS TEIKIANČIOJE ASPĮ TVARKOS APRAŠYMAS	39
16. PACIENTŲ PASITENKINIMO SUTEIKTOMIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOMIS VERTINIMO APRAŠYMAS	40
17. METODINIO DOKUMENTO ATNAUJINIMAS	41
18. METODINIO DOKUMENTO AUDITO APRAŠYMAS	41
19. SVARBIAUSIŲ KRITERIJŲ SĄRAŠAS	43
20. KONTAKTINIS ASMŪO (INSTITUCIJA)	43
21. LITERATŪRA	43
22. REKOMENDACIJOS MOKSLINIAMS TYRIMAMS	46
23. INFORMACIJA VISUOMENEI IR PACIENTUI	47
24. PRIEDAI	51

6. APIBENDRINIMAS

- 6.1. Metodinio dokumento tikslas - remiantis geriausiais medicinos įrodymais aptarti įvairaus amžiaus vaikų galvos skausmų diagnostikos, diferencinės diagnostikos, gydymo ir lėtinių susirgimų prevencijos taktiką, siekiant kuo anksčiau diagnozuoti susirgimus, reikalaujančius specializuoto ištyrimo ir stacionarinio gydymo, anksti išaiškinti pacientus, sergančius lėtinėmis nervų sistemos ligomis ir pagerinti jų gydymo rezultatus, bei pacientų logistiką.
- 6.2. Metodinis dokumentas apibrėžia įvairių lygių sveikatos priežiūros specialistų veiksmus teikiant pagalbą vaikams su galvos skausmais, pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos Australijos modifikaciją **TLK-10-AM (toliau – TLK-10-AM)** žymimų kodais:
- G43 Migrena
 - G43.0 Migrena be auros (paprastoji migrena)
 - G43.1 Migrena su aura (klasikinė migrena)
 - G43.2 Migrenos būklė
 - G43.3 Komplikuota migrena
 - G43.8 Kitokia migrena
 - G43.9 Migrena, nepatikslinkta
 - G44 Kiti galvos skausmo sindromai
 - G44.0 Klasterinio (*cluster*) (sutelkto) galvos skausmo sindromas
 - G44.1 Kraujagyslinis galvos skausmas, neklasifikuojamas kitaip
 - G44.2 Įtampos tipo galvos skausmas
 - G44.3 Lėtinis potrauminis galvos skausmas
 - G44.4 Vaistų sukeltas galvos skausmas, neklasifikuojamas kitaip
 - G44.8 Kiti patikslinkti galvos skausmo sindromai.
 - G50 Trišakio nervo sutrikimai.
 - G50.0 Trišakio nervo neuralgija
 - G50.1 Netipinis veido skausmas
 - G50.8 Kiti trišakio nervo sutrikimai
 - G50.9 Trišakio nervo sutrikimas, nepatikslinktas.
 - G93.2 Gerybinė intrakranijinė hipertenzija.
 - F45 Somatoforminiai sutrikimai.
 - F45.3 Somatoforminė autonominė disfunkcija.
 - F45.30 Somatoforminė autonominė disfunkcija, nepatikslinktas organas arba sistema.
 - F45.38 Somatoforminė autonominė disfunkcija, kiti specifiniai organai arba sistemos.
 - F45.39 Somatoforminė autonominė disfunkcija, kelių organų arba sistemų.
 - F45.4 Nuolatinis somatoforminis skausmo sutrikimas.
 - F45.8 Kiti somatoforminiai sutrikimai.
 - F45.9 Nepatikslinktas somatoforminis sutrikimas.
 - R51 Galvos skausmas.
- 6.3. Metodinis dokumentas apima minėtomis ligomis sergančių vaikų patologijos įtarimą ir atpažinimą, paciento ištyrimą, ligos diagnostiką, diferencinę diagnostiką bei gydymą. Algoritmuose pateikiamas paciento kelias sveikatos priežiūros sistemoje, apibūdinamos skirtingų sveikatos priežiūros lygių įstaigų ir jose dirbančių specialistų teikiamų ambulatorinių ir stacionariųjų paslaugų apimtys. Apibrėžiami vaikų su galvos skausmais ambulatorinio ir stacionarinio, nemedikamentinio ir medikamentinio gydymo principai.
- 6.4. Metodinis dokumentas skirtas specialistams, pagal kompetenciją teikiantiems vaikų sveikatos priežiūros paslaugas: šeimos gydytojams, skubiosios medicinos gydytojams, vaikų ligų gydytojams, gydytojams vaikų neurologams bei kitiems vaikų ligų specialistams.
- 6.5. Šeimos gydytojai, skubiosios medicinos gydytojai, vaikų ligų gydytojai, gydytojai vaikų neurologai bei kiti vaikų ligų specialistai, sveikatos slaugytojai, socialiniai darbuotojai pagal

savo kompetenciją teikdami paslaugas vaikams ir priimdami sprendimus turi vadovautis šiuo metodiniu dokumentu visa apimtimi, tačiau kiekvienu individualiu atveju turi būti atsižvelgiama į individualius pacientų poreikius, pasirinkimus ir vertybes.

6.6. Metodinis dokumentas bus įdiegiamas ir taikomas organizuojant darbą sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančiose Asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau ASPĮ).

6.7. Metodinio dokumento taikymo sritys:

6.7.1. Ūminių ir lėtinių vaikų galvos skausmų diagnozavimas;

6.7.2. Vaikų galvos skausmų gydymas nemedikamentinėmis ir medikamentinėmis priemonėmis ambulatorinėje ir stacionarinėje vaikų sveikatos priežiūros grandyse;

6.7.3. Vaikų su galvos skausmu logistika.

6.8. Metodinio dokumento įdiegimą koordinuojančių ir susijusių institucijų sąrašas:

- Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
- Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Vaikų ligų klinika
- Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
- Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
- Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas
- Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Vaikų ligų klinika
- Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Pediatrijos centras
- Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Retų ligų koordinavimo centras
- Lietuvos pediatrų draugija
- Lietuvos vaikų neurologų asociacija
- Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija

6.9. Metodinis dokumentas ir algoritmai parengti vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais diagnostikos ir gydymo metodinių dokumentų rengimą, vaikų sveikatos priežiūrą, joje dalyvaujančių specialistų pareigybių aprašus, vaistų ir gydymo procedūrų taikymą:

- Lietuvos Respublikos Sveikatos sistemos įstatymas, 1994 m. liepos 19 d. Nr. I-552.
- Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymas, 1996 m. rugsėjo 25 d. Nr. I-1555.
- Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas. 1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234.
- Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas. 1996 m. Birželio 6 d. Nr. I-1367.
- Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas. 1996 m. spalio 3 d. Nr. I-1562, 2019-07-18 buvo priimta nauja Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo redakcija, kuri įsigaliojo nuo 2020-01-01
- (LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“, 2004 m. birželio 28 d. Nr. V-469.
- Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas. 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. V-208 „Dėl Būtiniosios medicinos pagalbos teikimo tvarkos ir masto aprašo patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. kovo 23 d. įsakymas Nr. V-188/A1-84/ISAK-487 „Dėl neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. V-1033 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. kovo 21 d. įsakymas Nr. V-325 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 153:2018 „Gydytojas vaikų neurologas“ patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 22d. įsakymas Nr. V-1013 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 14:2019 „Šeimos gydytojas“ patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija 2019-05-01).

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. rugpjūčio 26 d. įsakymas Nr. V-1031 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 159:2021 „Skubiosios medicinos gydytojas“ patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011m. birželio 8 d. įsakymas Nr. V-591 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“ patvirtinimo.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011m. birželio 30 d. įsakymas Nr. V-650 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 57:2011 „Bendruomenės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 16 d. įsakymas Nr. V-419 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių ambulatorinę asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veikos kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašo ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“.
- Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba (www.vvkt.lt), vaistinių preparatų registras.
- Tarptautinė statistinė ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacija, dešimtas pataisytas ir papildytas leidimas, Australijos modifikacija (TLK-10-AM)

6.10. Metodinio dokumento šiuolaikiškumas ir taikymo efektyvumas grindžiamas praktikoje įrodytais medicinos pasiekimais, gautais, išanalizavus užsienio šalių patirtį, tarptautinėse duomenų bazėse PubMed (JAV Nacionalinės medicinos bibliotekos duomenų bazė Medline), Cochrane Library, ScienceDirect, SpringerLink, EBSCO Publishing, WHOSIS, UpToDate pateiktas sisteminės apžvalgas bei metodines rekomendacijas. Metodiniame dokumente įrodymais pagrįstos rekomendacijos apibendrintos ir adaptuotos Lietuvai.

6.11. Metodinis dokumentas skirtas vaikų galvos skausmų diagnostikai, diferencinei diagnostikai ir gydymui, bei pacientų logistikai. Šių veiksmų vieningų algoritmų sukūrimui ir įdiegimui kasdienėje specialistų, teikiančių sveikatos priežiūros paslaugas vaikams, praktikoje. Visų pirma – pirminio lygio grandyje bei skubioje pagalboje.

7. AUTORIAI

7.1. Metodikos vadovė: doc. Jurgita Grikinienė, Vilniaus universitetas Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Vaikų ligų klinika, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Pediatrijos centras, gydytoja vaikų neurologė, el. paštas: jurgita.grikiniene@santa.lt

7.2. Dr. Rūta Praninskienė, Vilniaus universitetas Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Vaikų ligų klinika, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Pediatrijos centras, gydytoja vaikų neurologė, el. paštas: ruta.praninskiene@santa.lt

8. SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

8.1. Sąvokos ir jų apibrėžtys

8.1.1.Šeimos medicinos gydytojas (ŠG) – šiame metodiniame dokumente tai gydytojas, teikiantis pacientui pirmines sveikatos priežiūros paslaugas.

8.1.2.Vaikų ligų gydytojas (VLG) – medicinos gydytojas, teisės aktų numatyta tvarka įgijęs vaikų ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją. Tai gydytojas specialistas, teikiantis asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams iki 18 m.; šiuo metu teisės aktų numatyta tvarka galintis teikti pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas komandoje (kartu su vidaus ligų gydytoju, chirurgu bei akušeriu – ginekologu).

8.1.3.Gydytojas specialistas – medicinos gydytojas, įgijęs gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją. Gydytojo specialisto profesinė kvalifikacija įgyjama baigus medicinos studijas ir medicinos praktikos specializaciją universitete (*LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“, 2004 m. birželio 28 d. Nr. V-469* <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.236895/asr>).

8.1.4. Skubi pediatriinė pagalba – būtinosios medicinos paslaugos, teikiamos skubios pagalbos centre/skyriuje pagal vaikų ligų gydytojo medicinos normoje numatyta apimtimi

8.1.5. Daugiadalykė specialistų komanda – pacientui reikalingų kelių specializacijų gydytojų specialistų komanda, teikianti sveikatos priežiūros paslaugas stacionare, dienos stacionare ar ambulatoriškai.

8.1.6. Kompleksinė pagalba – socialinės, sveikatos priežiūros, švietimo, psichologinės ir kitokios pagalbos priemonių derinys, sudarantis sąlygas vaiko atstovams pagal įstatymą užtikrinti vaiko saugumą, kokybišką šeimos funkcionavimą ir būtiną jos gerovę.

8.1.7. Vaikas – pacientas iki 18 metų amžiaus.

8.2. Sutrumpinimai

8.2.1. ANG gydytojas – ausų nosies gerklės gydytojas

8.2.2. ASPĮ – asmens sveikatos priežiūros įstaiga

8.2.3. ASP – asmens sveikatos priežiūra

8.2.4. CNS – centrinė nervų sistema

8.2.5.d. – dienos

8.2.6. GMP – greitoji medicinos pagalba

8.2.7. ĮTGS – Įtampos tipo galvos skausmas

8.2.8. KT – kompiuterinė tomografija

8.2.9. LR SAM – Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija

8.2.10. mg – miligramai.

8.2.11. M. – metai

8.2.12. mėn. – mėnesiai

8.2.13. MN – medicinos norma

8.2.14. MRT – magnetinio rezonanso tomografija

8.2.15. NVNU – nesteroidiniai vaistai nuo uždegimo

8.2.16. PAASP – pirminė ambulatorinė asmens sveikatos priežiūra

8.2.17. PSPC – pirminės sveikatos priežiūros centras

8.2.18. sav. - savaitės

8.2.19. ŠG – šeimos gydytojas

8.2.20. TGSK-3 -Tarptautinė galvos skausmo klasifikacija, 3 leidimas

8.2.21. TLK-10-AM – Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtas pataisytas ir papildytas leidimas, Australijos modifikacija.

8.2.22. VITS – Vaikų intensyviosios terapijos skyrius

8.2.23. VLG – vaikų ligų gydytojas

8.2.24. VRSAR - Vaikų raidos sutrikimų ankstyvoji rehabilitacija

8.2.25. VU – Vilniaus universitetas

9. REIKŠMINIAI ŽODŽIAI

9.1.1. Cefalgija – galvos skausmas.

9.1.2. Prozopalgija – veido skausmas.

10. ĮVADAS

10.1. Ligos ar sveikatos sutrikimo apibrėžimas.

Galvos skausmas – tai nemalonus sensorinis ir emocinis potyris, susijęs su tikru ar menamu audinių pažeidimu arba nusakomas tais pačiais terminais, kaip ir tikrasis pažeidimas, nurodant lokalizaciją galvos srityje. Skausmas yra subjektyvus potyris.

10.2. Vaikų galvos skausmo epidemiologija.

Galvos skausmas yra vienas iš dažniausių vaikų patiriamų skausmų, ypač tarp moksleivių ir paauglių. Įvairių pasaulio šalių studijų duomenimis, daugiau nei 90 proc. paauglių teigia, kad jiems nors kartą yra skaudėję galvą. Pasikartojantys galvos skausmai taip pat yra būdingi vaikams. Jungtinėse Amerikos Valstijose atlikto tyrimo duomenimis, 20 proc. vaikų nuo 4 iki 18 metų per pastaruosius 12 mėnesių teigė patyrę pasikartojančius galvos skausmus. Pasikartojančių galvos skausmų paplitimas didėja su amžiumi, nuo 4,5 proc. tarp 4–6 metų vaikų iki 27,4 proc. tarp 16–18 metų vaikų. 1,5 proc. vidurinės mokyklos mokinių (12–14 metų amžiaus) patyrė „lėtinį kasdienį

galvos skausmą“ (15 galvos skausmo dienų per mėnesį, kurių didžiąją dalį sudaro lėtinė migrena ir lėtiniai įtampos tipo galvos skausmai).

2011 m. Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis, 70 % mokyklinio amžiaus vaikų teigė patyrę galvos skausmą, o dažnus galvos skausmus patirdavo 12 % mergaičių ir 11 % berniukų.

2014 m. Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis (tyrime dalyvavo 814 8 m. – 19 m. amžiaus moksleivių) galvos skausmą patyrė 99,6 % apklaustųjų. Dažnus galvos skausmus (kelis kartus per savaitę teigė patiriantys 27 % moksleivių, kelis kartus per mėnesį (vidutinio dažnumo) – 32 %, kelis kartus per metus (retai) –12 %, labai retai –29 %. Mergaitės patiria dažnesnius galvos skausmus nei berniukai. Dažnai skauda galvą 36 % mergaičių ir 17 % berniukų, labai retai –23 % mergaičių ir 36 % berniukų. Labai retas galvos skausmas yra dažnesnis pradinukams 50 % negu viduriniųjų klasių moksleiviams 30 % ir vyresniesiems 24 %.

Iki 12 metų amžiaus, galvos skausmo paplitimas tarp berniukų ir mergaičių yra panašus. Po 12 metų, paplitimas tarp mergaičių yra didesnis.

Galvos skausmai dažniau pasireiškia vaikams, kurių šeimoje pirmosios ar antros eilės giminaičiai skundžiasi galvos skausmais.

Taigi, galvos skausmai yra aktuali ir vis dažniau pasitaikanti problema.

Dažniausios galvos skausmo priežastys skiriasi priklausomai nuo vertinimo aplinkybių. Dauguma vaikų, besikreipiančių į vaikų skubios pagalbos skyrių su ūminiu galvos skausmu, serga virusine liga arba viršutinių kvėpavimo takų infekcija, kas sukelia simptominių (antrinių) galvos skausmą. Vaikai su pirminiais galvos skausmais, ypač migrena ar migreninėmis būklėmis, taip pat atvyksta į skubios pagalbos skyrių.

Pirminės sveikatos priežiūros įstaigose dažniausiai atvyksta vaikai su pirminiais ir infekcinės etiologijos galvos skausmais. Retrospektyvinėje studijoje įtraukti 48 575 vaikai nuo 5 iki 17 metų, kurie kreipėsi į pirminės sveikatos priežiūros įstaigas dėl galvos skausmo skundų, 19 proc. buvo diagnozuotas pirminis galvos skausmas, 1,1 proc. diagnozuotas antrinis galvos skausmas, o 79,7 proc. diagnozė nenustatyta (iš jų 5,4 proc. buvo diagnozuoti pirminiai galvos skausmai kitais metais).

10.3. Klinikinė problematika

Galvos skausmas – dažniausias neurologinis nusiskundimas vaikų populiacijoje ir skubios pagalbos skyriuje. Didėja vaikų galvos skausmo paplitimas, didėja vizitų skubios pagalbos skyriuose bei hospitalizacijos poreikis, nors dauguma vaikų, besiskundžiančių galvos skausmu ir nesikreipia į medikus. Dažnai pasikartojantis galvos skausmas gali lemti rimtesnes sveikatos problemas bei turėti neigiamos įtakos gyvenimo kokybei. Pasikartojantys galvos skausmai trukdo susikaupti, mokytis, praleidžiamos pamokos, veikia tarpusavio bendravimą su bendraamžiais. Atsižvelgiant į provokuojančius veiksnius, būtų tikslinga taikyti profilaktiką moksleivių galvos skausmo prevencijai ir taip sumažinti medikamentų vartojimo poreikį. Todėl svarbu nustatyti rizikos faktorius ir gyvenimo būdo įtaką galvos skausmų atsiradimui.

Galvos skausmas – dažnas moksleivių skundas, dažniausiai nereikalaujantis sudėtingų tyrimų ir specifinio gydymo, tačiau svarbu atskirti gyvybei grėsmingas skubaus ištyrimo ir gydymo reikalaujančias situacijas. Todėl pirmiausias gydytojo tikslas – nustatyti gyvybei grėsmingų ir neatidėliotinai gydytinų ligų atvejus. Svarbiausi tyrimo proceso komponentai – kruopščiai surinkta anamnezė ir išsamus fizinis ištyrimas. Specifinei diagnozei nustatyti gali prireikti radiologinių ir laboratorinių tyrimų.

Rekomenduojama, kad lėtiniais pacientams priežiūrą užtikrintų vaikų ligų gydytojas ir/ar šeimos gydytojas pagal savo kompetenciją. Tikimės, kad metodika padės pirminės grandies specialistams vykdyti šiuos veiksmus, o antrinio lygio specialistams tinkamai konsultuoti pacientus, šeimos gydytojus šių pacientų diagnostiko, gydymo ir ilgalaikės priežiūros klausimais.

10.4. Metodinio dokumento tikslas ir reikalingumas. Šiuo metodiniu dokumentu siekiama:

10.4.1. atnaujinti sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančių specialistų žinias ir įgūdžius diagnozuojant ir gydant vaikų galvos skausmus;

10.4.2. pateikti vaikų galvos skausmų vertinimo algoritmus, kuriais galėtų remtis sveikatos paslaugas vaikams teikiantys gydytojai;

10.4.3. pagerinti vaikų ūminių, pasikartojančių ir lėtinių galvos skausmų ligų diagnostiką ir sutrumpinti laiką nuo skundų atsiradimo iki gydymo pradžios;

- 10.4.4. pagerinti įvairių specialistų bendradarbiavimą, užtikrinant vaikų ūminių, pasikartojančių ir lėtinių galvos skausmų ligų gydymo kompleksiškumą ir efektyvumą, sprendžiant pacientų logistikos klausimus;
- 10.4.5. suaktyvinti vaikų ūminių, pasikartojančių ir lėtinių galvos skausmų ir jas lydinčių medicininių bei socialinių problemų sprendimą.

11. METODINIO DOKUMENTO ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

- 11.1. Ūminių ir pasikartojančių vaikų galvos skausmų diagnostikos algoritmo sukūrimas ir įdiegimas į kasdieninę praktiką specialistams, teikiantiems skubios pagalbos, pirminio bei kitų lygių asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams besiskundžiantiems galvos skausmais, tokiu būdu užtikrinant paslaugų kokybę šiai pacientų grupei;
- 11.2. TLK-10-AM sisteminių ligų sąrašu paremto vaikų galvos skausmų gydymo rekomendacijų sukūrimas bei įdiegimas ASPĮ, teikiančiose įvairių lygių asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams, siekiant pagerinti gydymo kokybę ir efektyvumą.
- 11.3. Metodinė pagalba sveikatos priežiūros specialistams, siekiant atpažinti vaikų ūminių, pasikartojančių ir lėtinių galvos skausmų rizikos veiksnius bei pradinius simptomus ir laiku nusiųsti pacientus reikiamų specialistų konsultacijai, siekiant išvengti uždelstos diagnostikos ir gydymo, neigiamos įtakos gyvenimo kokybei
- 11.4. Pacientų ir jų tėvų (globėjų) mokymas geriau suprasti vaikų galvos skausmų priežastis, profilaktiką ir gydymą, atpažinti provokatorius, pasireiškimus, būklės pokyčius, gauti reikiamą specialistų pagalbą, užtikrinti tinkamą ambulatorinę priežiūrą.

12. VAIKŲ GALVOS SKAUSMAI, DIAGNOSTIKA IR GYDYMAS. PACIENTO KELIO APRASYMAS

- 12.1. Vaikų galvos skausmų diagnostikos ir gydymo principai pagal nustatytus paslaugų lygius:
 - 12.1.1. Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos pagal LR SAM ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymą Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ bei jo pakeitimus. Pirminio lygio paslaugos yra ambulatorinė vaikų sveikatos priežiūra, teikiama šeimos gydytojo arba vaikų ligų gydytojo pagal Lietuvos medicinos normoje MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ arba Lietuvos medicinos normą MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ (jei paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas) apibrėžtą kompetenciją.
 - 12.1.2. Jei PSpC ar rajone yra ≥ 1500 vaikų, jų sveikatos priežiūrai privalomas vaikų ligų gydytojas.
 - 12.1.3. Antrinio lygio paslaugos yra ambulatorinės konsultacijos ir stacionarinės vaikų ligų, vaikų specializuotos paslaugos (vaikų gastroenterologija, vaikų neurologija, vaikų onkohematologija, vaikų kardiologija, vaikų infekcinės ligos, vaikų nefrologija, vaikų pulmonologija, vaikų reumatologija, vaikų endokrinologija.). Taip pat ANG, vaikų chirurgijos, vaikų abdominalinės chirurgijos (IIA, IIB), vaikų krūtinės chirurgijos, vaikų ortopedijos ir traumatologijos, vaikų plastinės ir rekonstrukcinės chirurgijos, vaikų širdies chirurgijos, vaikų urologijos. Vaikams teikiamos dienos stacionaro, skubiosios medicinos pagalbos VRSAR, GMP paslaugos neskirstomos į lygius.
 - 12.1.4. Tretinio lygio paslaugos yra ambulatorinės ir stacionarinės, teikiamos universitetų ligoninėse ir kitose gydymo įstaigose, turinčiose licenciją III lygio paslaugoms. Tretinio lygio licencijuojamos stacionarinės paslaugos: vaikų alergologija, vaikų endokrinologija, vaikų gastroenterologija, vaikų onkohematologija, vaikų kardiologija, vaikų nefrologija, vaikų neurologija, vaikų pulmonologija, vaikų reumatologija.
 - 12.1.5. Taip pat teikiamos III lygio licencijuotos paslaugos tokios kaip įgimtų vaikų ligų chirurgija, vaikų abdominalinė chirurgija (IIIA, IIIB, IIIC), vaikų burnos chirurgija, vaikų burnos, veido ir žandikaulių chirurgija, vaikų krūtinės chirurgija, vaikų ortopedija ir traumatologija, vaikų plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija, vaikų širdies chirurgija (IIIA, IIIB, IIIC), vaikų urologija (IIIA, IIIB, IIIC).

12.1.6. Antrinio ir tretinio lygio stacionariųjų paslaugų teikimas organizuojamas atsižvelgiant į rizikos veiksnius bei pediatriinės pagalbos poreikį: jeigu vaikui reikalingos aukštesnio lygio stacionariinės paslaugos, žemesnio lygio įstaiga apie tai turi informuoti pacientą (jo atstovą) ir užtikrinti, kad jie būtų pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą. Jeigu nesaugu vaiką pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą, paslaugos teikiamos įstaigoje, į kurią pacientas atvyko. Esant indikacijoms, kviečiamas konsultantas iš aukštesnio lygio paslaugas teikiančios įstaigos. Kritinės būklės vaikų konsultavimui ir /ar pervežimui kviečiama vaikų intensyviosios pagalbos skubios konsultacinės pagalbos komanda.

12.2. Vaikų galvos skausmų priežastys, diagnostika ir gydymas

12.2.1. Vaikų galvos skausmo priežastys ir klasifikacija.

12.2.1.1. Vaikų galvos skausmų etiologija ir klasifikacija. Pagal III-čiąją tarptautinę galvos skausmų klasifikaciją (Tarptautinė galvos skausmų draugija, 2013 m.) - TGSK-3) galvos skausmai skirstomi į pirminius (arba idiopatinius) - kai galvos skausmas atsiranda dėl pirminio galvos skausmo sindromo ir antrinius (arba simptominius) - kai galvos skausmas yra pagrindinės neurologinės, psichikos ar somatinės ligos simptomas.

- **Pirminiai galvos skausmai** (90 % visų vaikų galvos skausmų):
 - Migrena su/be auros.
 - Įtampos tipo galvos skausmas.
 - Trigeminalinės (trišakio nervo) autonominės cefalgijos ir prozopalgijos.
 - Kiti pirminiai galvos skausmai:
 - Pirminis duriantis galvos skausmas.
 - Pirminis kosulio sukeltas galvos skausmas.
 - Pirminis „griaustinio trenksmo“ galvos skausmas.
 - Naujas kasdienis pasikartojantis ar persistuojantis galvos skausmas ir kt.
- **Antriniai galvos skausmai:**
 - Galvos skausmas dėl galvos ir/ar sprando traumos (ūminis, lėtinis).
 - Galvos skausmas dėl galvos ar nugaros smegenų kaklinės dalies kraujotakos sutrikimo (insulto, kraujosruvos, vaskulito).
 - Galvos skausmas dėl infekcinės ligos (neuroinfekcijos – meningito, encefalito ar kitos lokalizacijos infekcijos – sinusito, tonzilito, otito ar kt.).
 - Galvos skausmas dėl nekraujagyslinė kilmės intrakranijinio pažeidimo (pakitusio likvoro spaudimo – intrakranijinės hipertenzijos ar hipotenzijos, naviko, epilepsijos priepuolio, Chiari ar kt. malformacijos).
 - Galvos skausmas dėl homeostazės sutrikimo (hipoksijos ir/ar hiperkapnijos, anemijos, dializės, arterinės hipertenzijos, hipotiroidizmo ar kt.).
 - Galvos skausmas dėl cheminių medžiagų vartojimo ar jų nutraukimo.
 - Galvos ar veido skausmas dėl kaukolės, kaklo, akių, ausų, nosies, ančių, dantų, burnos ar kitų veido ar kaukolės struktūrų pažeidimo.
 - Galvos ar veido skausmas dėl psichikos sutrikimo.
 - Galvinių nervų neuralgijos ir centrinės kilmės veido skausmai.

12.2.1.2. Vaikų galvos skausmų klasifikacija pagal eigą ir dažniausią etiologiją (American Academy of Pediatrics, 2012 m.)

- **Ūminio galvos skausmo dažniausios priežastys:**
 - Migrena.
 - Kvėpavimo takų infekcija.
 - Meningitas, encefalitas.
 - Intrakranijinė hemoragija.
 - Navikas.

- Apsinuodijimas (alkoholis, toksinai, narkotikai, vaistai).
- Trauma.
- Insultas.
- Piktybinė hipertenzija.
- Vaskulitas.
- **Epizodinio** galvos skausmo dažniausios priežastys:
 - Įtampos tipo galvos skausmas.
 - Migrena su/be auros.
 - Badavimas, valgymo sutrikimas.
 - Pasikartojantis apsinuodijimas (alkoholis, toksinai, narkotikai, vaistai).
 - Pasikartojantis sinusitas.
 - Epilepsijos priepuolio sukeltas galvos skausmas.
 - Mitochondrijų ligos.
 - Trigeminalinė autonominė cefalgija.
- **Lėtinio progresuojančio** galvos skausmo dažniausios priežastys:
 - Intrakranijinė hipertenzija.
 - Navikas.
 - Kraujagyslių malformacija.
 - Infekcija.
 - Galvos veninių sinusų ir venų trombozė.
 - Idiopatinė intrakranijinė hipertenzija.
 - Endokrininės ligos: skydliaukės, prieskydinių liaukų ligos.
 - Chiari malformacija.
 - Vaskulitas.
- **Lėtinio neprogresuojančio** galvos skausmo dažniausios priežastys:
 - Lėtinis įtampos tipo galvos skausmas.
 - Lėtinė migrena.
 - Naujai atsiradęs pirminis persistuojantis galvos skausmas.
 - Lėtinis sinusitis.
 - Dantų ligos.
 - Miego apnėja.
 - Idiopatinė intrakranijinė hipertenzija.
 - Skydliaukės ligos.
 - Chiari malformacija.
 - Badavimas, valgymo sutrikimas.
 - Lėtinis potrauminis galvos skausmas.
 - Lėtinė trigeminalinė autonominė cefalgija.

12.2.1.3. Dauguma vaikų, besikreipiančių į vaikų skubios pagalbos skyrių su ūminiu galvos skausmu, serga virusine liga arba viršutinių kvėpavimo takų infekcija, kas sukelia simptominių (antrinių) galvos skausmą. Vaikai su pirminiais galvos skausmais, ypač migrena ar migreninėmis būklėmis, taip pat atvyksta į skubios pagalbos skyrių.

Į pirminės sveikatos priežiūros įstaigas taip pat dažniausiai atvyksta vaikai su pirminiais ir infekcinės etiologijos galvos skausmais.

Pirminiai ir antriniai galvos skausmai vienas kito nepaneigia; pacientams, sergantiems pirminiu galvos skausmo sutrikimu, pirminis galvos skausmas gali paūmėti dėl antrinės etiologijos.

Vaikų ir paauglių dažniausių pirminių galvos skausmo sindromų sąryšys pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė. Vaikų ir paauglių dažniausių pirminių galvos skausmo sindromų sąryšys

Pirminių galvos skausmų sąvybės	Migrena	Įtampos tipo galvos skausmas	Trigeminalinė (trišakio nervo) autonominė cefalgija (klasterinis galvos skausmas)
Skausmo vieta	Mažiems vaikams dažniausiai abipusis; paaugliams ir jauniems suaugusiems 60–70 proc. būna vienpusis, o abipusis arba visos galvos skausmas 30 proc.	Abipusis	Visada vienpusis, dažniausiai prasideda aplink akį arba smilkinį
Skausmo pobūdis	Laipsniška pradžia, <i>crescendo</i> modelis; pulsuojantis; vidutinio ar sunkaus intensyvumo; apsunkina įprastinę fizinę veiklą	Spaudimas ar veržimas, kuris tai stiprėja, tai silpnėja	Skausmas prasideda greitai, pasiekia piką per kelias minutes; skausmas yra gilus, nuolatinis, nepakeliamas, sprogstančio pobūdžio
Paciento savijauta	Pacientas nori ilsėtis tamsioje, ramioje patalpoje	Pacientas gali likti aktyvus arba gali norėti pailsėti	Pacientas išlieka aktyvus
Skausmo trukmė	Nuo 2 iki 72 valandų	Nepastovus, kintantis	Nuo 30 minučių iki 3 valandų
Lydintys simptomai	Pykinimas, vėmimas, fotofobija*, fonofobija*; gali turėti aurą (dažniausiai regėjimo, bet gali apimti kitus pojūčius arba sukelti kalbos ar motorikos sutrikimą)	Nėra	Ipsilateralinis ašarojimas ir akies paraudimas; užgulta nosis; rinorėja; blyškumas; prakaitavimas; Hornerio sindromas

* Galima numanyti iš mažų vaikų elgesio.

12.2.1.4. Tarptautinės galvos skausmo klasifikacijos 3-iajame leidime (TGSK-3) pateikiami išsamūs pirminio, antrinio galvos skausmo ir veido skausmo sutrikimų diagnostikos kriterijai.

12.2.1.4.1. Pirminis galvos skausmas – Dažniausi pirminiai vaikų galvos skausmai yra migrena ir įtampos tipo galvos skausmas (1 lentelė). Trigeminalinės (trišakio nervo) autonominės cefalgijos (įskaitant klasterinius galvos skausmus) yra labai retos jaunesniems nei 10 metų vaikams, tačiau ne dažnai pasireiškia ir vyresniems vaikams.

Migrena yra liga, kuriai būdingi periodiniai galvos skausmo priepuoliai (epizodai), kurie paprastai būna vidutinio ir stipraus intensyvumo, negydomi jie trunka nuo 2 iki 72 valandų. Būdingas židininis pulsuojantis galvos skausmas, kuris pablogėja atliekant fizinę veiklą arba lemia bet kokios veiklos vengimą. Skausmą gali lydėti pykinimas, vėmimas, jautrumas šviesai ("fotofobija") ir jautrumas garsui ("fonofobija"). Migrenos diagnostikos kriterijai pateikti 2 lentelėje.

Vaikams, o ypač mažiems vaikams, galvos skausmas paprastai trunka trumpiau ir ilgėja su amžiumi. Vaikų migrena dažnai yra abipusė, kaktos arba smilkinių srityse. Galvos skausmai, kurie yra pakaušio srityje, turi didesnę antrinės priežasties buvimo riziką (nors migrena išlieka dažniausia pakaušio galvos skausmo priežastimi), todėl juos reikia išsamiau tirti.

Maždaug 10 proc. vaikų, sergančių migrena, patiria aurą: regos, jutimo, kalbos, motorinius, smegenų kamieno ar tinklainės simptomus - skotomą, kitus regėjimo sutrikimus, parestezijas, disfaziją, hemiplegiją, ataksiją ar sumišimą.

Lėtinė migrena apibrėžiama kaip galvos skausmas 15 ar daugiau dienų per mėnesį, iš kurių mažiausiai aštuonios turi migrenos požymių. Per didelio vaistų vartojimo vengimas yra svarbus lėtinės migrenos prevencijos žingsnis. Depresija yra dar vienas nepriklausomas labai dažnų galvos skausmų faktorius.

2 lentelė. Migrenos diagnostikos kriterijai

Migrena be auros	Migrena su aura
A. Bent penki epizodai, atitinkantys B–D kriterijus	A. Bent du epizodai, atitinkantys B ir C kriterijus
B. Galvos skausmo priepuoliai, trunkantys nuo 2 iki 72 valandų	B. Vienas ar daugiau iš šių visiškai grįžtamų auros simptomų: - Regos - Jutimo - Kalbos - Motorikos - Kamieno - Tinklainės
C. Galvos skausmas turi bent dvi iš šių savybių: - Vienpusis - Pulsuojantis - Vidutinio ar stipraus intensyvumo - Sustiprėja atliekant įprastinę fizinę veiklą (pvz., vaikstant ar lipant laiptais) arba vengiama fizinio aktyvumo	C. Bent trys iš šių požymių: - Bent vienas auros simptomas plinta laipsniškai per ≥ 5 minutes - Iš eilės atsiranda du ar daugiau simptomų - Kiekvienas individualus auros simptomas trunka nuo 5 iki 60 minučių - Bent vienas auros simptomas yra vienpusis - Bent vienas auros simptomas yra teigiamas* - Iškart po auros ar per 60 min. atsiranda galvos skausmas
D. Galvos skausmo metu yra bent vienas iš šių požymių: - Pykinimas ir(ar) vėmimas - Fotofobija ir fonofobija	
E. Skausmas neatitinka kito galvos skausmo pagal TGSK-3	D. Simptomai neatitinka kitos diagnozės pagal TGSK-3
Vaikų ir paauglių migrenos ypatybės:	
Galvos skausmas vaikams dažniau nei suaugusiesiems būna abipusis; vienpusis skausmas dažniausiai pasireiškia vėlyvoje paauglystėje	
Fotofobija ir fonofobija gali būti numanomos iš mažų vaikų elgesio	

TGSK-3: Tarptautinė galvos skausmo klasifikacija, 3 leidimas (2013 m.).

* Blyksniai ir smeigtukai yra teigiamų simptomų pavyzdžiai.

Jei nepakanka kriterijų ar priepuolių kiekio diagnozuoti konkrečiai migrenos rūšiai, rekomenduojama diagnozuoti tikėtiną migreną su aura ar be jos. Diagnozę sustiprina teigiama šeiminių migrenos anamnezė.

Įtampos tipo galvos skausmui (ĮTGS) būdingi galvos skausmai, kurie yra išplitę, nepulsuojantys, lengvi ar vidutinio intensyvumo ir nepablogėja esant fiziniam aktyvumui (nors vaikas gali ir nenorėti dalyvauti fizinėje veikloje). Jie gali trukti nuo 30 minučių iki 7 dienų. ĮTGS gali būti susijęs su fotofobija arba fonofobija (bet ne abiem vienu metu), tačiau nėra lydimas pykinimo, vėmimo, nėra auros. ĮTGS diagnostikos kriterijai pateikti 3 lentelėje.

Vaikų amžiuje jis yra apie 3 kartus dažnesnis nei migrena ir yra pagrindinė vaikų ir paauglių lėtinio galvos skausmo priežastis. ĮTGS yra mažiau intensyvus galvos skausmas nei migrena, nors gali būti gana stiprus, prasidedantis arba stipresnis antroje dienos pusėje.

3 lentelė. Įtampos tipo galvos skausmo diagnostikos kriterijai

Aprašymas: galvos skausmas paprastai būna abipusis, spaudžiančio ar veržiančio pobūdžio, lengvo ar vidutinio intensyvumo, trunkantis nuo kelių minučių iki kelių dienų. Skausmas nepablogėja atliekant įprastinę fizinę veiklą ir nėra susijęs su pykinimu, tačiau gali būti fotofobija ar fonofobija. Palpuojant gali padidėti perikranijinis jautrumas.
A. Bent 10 galvos skausmo epizodų, atitinkančių B–D kriterijus.
B. Galvos skausmas, trunkantis nuo 30 minučių iki septynių dienų.
C. Bent dvi iš šių savybių: - Abipusė lokalizacija

<ul style="list-style-type: none"> - Spaudimo arba veržimo (nepulsuojantis) pobūdis - Lengvo ar vidutinio intensyvumo - Skausmo nepablogina įprastinė fizinė veikla, pavyzdžiui, vaikščiojimas ar lipimas laiptais
D. Abu šie kriterijai: <ul style="list-style-type: none"> - Nėra pykinimo ar vėmimo (gali nebūti apetito) - Gali būti tik fotofobija arba tik fonofobija
E. Skausmas neatitinka kito galvos skausmo pagal TGSK-3

Pagal dažnį įtampos tipo galvos skausmas būna:

- retas epizodinis (<1 d. per mėn., <12 d. per metus)
- dažnas epizodinis (1-14 d. per mėn., ≥ 3 mėn., ≥12 ir <180 dienų per metus)
- lėtinis (≥15 d. per mėn., > 3 mėn.)

Jei nepakanka nors vieno kriterijaus ar priepuolių kiekio diagnozuoti konkrečiam ĮTGS, rekomenduojama diagnozuoti tikėtiną ĮTGS.

Klasteriniai galvos skausmai – yra dažniausia trišakio nervo autonominė cefalgija. Šiems galvos skausmams būdinga trišakio nervo lokalizacija bei autonominės disfunkcijos simptomai. Klasteriniai galvos skausmai paprastai būna vienpusiai periorbitinėje srityje. Klasterinis galvos skausmas yra labai stiprus ir trunka mažiau nei tris valandas, skausmai būna kartotiniai, daugybiniai (dėl to ir vadinama „klasteriniai“). Klasteriniai galvos skausmai dažniausiai yra susiję su ipsilateraliniais autonominiiais simptomais - ašarojimu, akių junginės paraudimu, akių vokų edema, mioze ir(ar) ptoze, nosies užgulimu ir(ar) rinorėja, veido ir kaktos prakaitavimu. Klasterinio galvos skausmo diagnostikos kriterijai pateikti 4 lentelėje.

Klasteriniai galvos skausmai retai pasitaiko jaunesniems nei 10 metų vaikams, taip pat jie nėra dažni ir vyresniems vaikams.

4 lentelė. Klasterinio galvos skausmo diagnostikos kriterijai

Klasterinis galvos skausmas:
A. Bent penki epizodai, atitinkantys B–D kriterijus
B. Stiprus arba labai stiprus vienpusis orbitinis, supraorbitinis ir(ar) smilkinio skausmas, trunkantis nuo 15 iki 180 minučių, kai jis negydomas; dalį (bet mažiau nei pusę) aktyvaus klasterinio galvos skausmo laikotarpio, priepuoliai gali būti ne tokie sunkūs ir (arba) trumpesni ar ilgesni
C. Bet kuris iš šių simptomų: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bent vienas iš šių simptomų ar požymių, būdingų galvos skausmui: <ol style="list-style-type: none"> a) junginės paraudimas ir(ar) ašarojimas b) nosies užgulimas ir(ar) rinorėja c) akių vokų edema d) kaktos ir veido prakaitavimas e) miozė ir(ar) ptozė 2. Neramumas ar sujudinimas
D. Priepuolių dažnis yra nuo vieno kas antrą dieną iki aštuonių kartų per dieną; dalį (bet mažiau nei pusę) aktyvaus klasterinio galvos skausmo laikotarpio priepuoliai gali būti retesni
E. Skausmas neatitinka kito galvos skausmo pagal TGSK-3
Epizodinis klasterinis galvos skausmas:
A. Priepuoliai, atitinkantys klasterinio galvos skausmo kriterijus ir pasireiškiantys priepuoliais (Klasterio periodai)
B. Bent du klasteriniai periodai, trunkantys nuo septynių dienų iki vienerių metų (kai negydomi) ir atskirti trijų mėnesių ar ilgesniais remisijos laikotarpiais
Lėtinis klasterinis galvos skausmas:
A. Priepuoliai, atitinkantys klasterinio galvos skausmo kriterijus
B. Priepuoliai, pasireiškiantys be remisijos laikotarpio arba kurių remisija trunka trumpiau nei tris mėnesius, mažiausiai vienerius metus

11.2.1.4.2. Antrinis galvos skausmas yra pagrindinės neurologinės, psichikos ar somatinės ligos simptomas. Paprastai skausmas yra glaudžiai susijęs su pagrindine liga ir vystosi kartu, todėl tinkamai gydant pagrindinę ligą, išnyksta. Antriniai galvos skausmai gali būti greta pirminių galvos skausmų arba dėl jų pirminiai galvos skausmai paūmėja.

Ligos ir būklės, kurios gali sukelti antrinį galvos skausmą vaikams:

- Ūminis karščiavimas (pvz., gripas, viršutinių kvėpavimo takų infekcija, sinusitas). Šios infekcijos yra dažniausia vaikų antrinio galvos skausmo priežastis;
- Potrauminiai galvos skausmai. Ūminiai potrauminiai galvos skausmai paprastai praeina per septynias ar dešimt dienų;
- Vaistai („galvos skausmas“ yra nurodomas kaip daugelio vaistų nepageidaujamas poveikis);
- Vartojant vaistus nuo galvos skausmo; dažnas per didelis nuskausminamųjų vaistų vartojimas yra viena dažniausių antrinio lėtinio galvos skausmo priežasčių. Piktnaudžiavimo vaistais nuo skausmo sukulto skausmo kriterijai:
 - o 3 mėn. ir ilgiau vartojant šiuos vaistus:
 - Triptanai, opioidai, ergotamino dariniai, kombinuoti analgetikai vartojami bent 10 d. per mėnesį.
 - Paracetamolis, aspirinas, NVNU bent 15 d. per mėnesį.
- Apsinuodijimai (elektroninės cigaretės, narkotinės medžiagos, kitos cheminės medžiagos)
- Ūminė ir sunki sisteminė hipertenzija gali sukelti galvos skausmą arba būti kaip atsakas į padidėjusį intrakranijinį spaudimą
- Ūminis meningitas;
- Smegenų auglys;
- Idiopatinė intrakranijinė hipertenzija;
- Hidrocefalija;
- Intrakranijinis kraujavimas paprastai pasireiškia kaip staigus stiprus vienpusis galvos skausmas;
- Galvos skausmas, susijęs su regos refrakcijos sutrikimais, yra įtrauktas į TGSK-3 kaip antrinio galvos skausmo priežastis, tačiau, priešingai nei pirmiau išvardytos antrinės galvos skausmo priežastys, trūksta galutinių įrodymų, kad regos refrakcijos sutrikimai sukelia galvos skausmą vaikams.

12.2.2. Vaikų galvos skausmų diagnostika ir ištyrimas. Galvos skausmų diagnostikai svarbi išsami anamnezė, detalus fizinis vaiko ištyrimas, neurologinės būklės įvertinimas ir reikiamų tyrimų paskyrimas. Ypač svarbu įtarti ir/ar atmesti CNS infekcijas ir tūrinį procesą. Anamnezė ir neurologinis ištyrimas yra jautriausi rodikliai, nurodantys tolesnio ištyrimo, įskaitant neurovizualinius radiologinius tyrimus, poreikį.

12.2.2.1. Anamnezė (skausmo trukmė ir eiga, pobūdis, dažnis, lokalizacija, stiprumas, lydintys simptomai, provokuojantys veiksniai, kitos ligos, vartojami vaistai ir kitos cheminės medžiagos, traumos (fizinės ir psichologinės), gyvenimo būdas (miegas, mityba, stresai ir kt.), šeimos anamnezė) – gali būti pildomas galvos skausmų klausimynas (1 paveikslas).

Galvos skausmo anamnezė suteikia daugumą diagnostinės informacijos vertinant vaikų galvos skausmus ir padeda išvengti perteklinių instrumentinių tyrimų.

Vaiko galvos skausmo anamnezė iš pradžių turėtų būti pasakojama vaiko ir patvirtinama tėvų ar globėjų.

Mažų vaikų skausmo išraiška skiriasi nuo vyresnių vaikų ir paauglių, maži ar sutrikusios raidos vaikai negeba nusakyti savo skausmo, jie į jį reaguoja pakitusiu elgesiu ar aktyvumu, verkdami, nerimaudami, siūbuodami ar linguodami. Lėtinis skausmas gali būti susijęs su nerimu, depresija ir elgesio problemomis bei paveikti vaiko apetitą, miegą, fizinį aktyvumą.






Prospektyviai kasdien vaiko ar paauglio pildomas galvos skausmo dienoraštis gali suteikti naudingos informacijos apie skausmo dažnį, trukmę, eigą, lokalizaciją, intensyvumą, provokuojančius ir palengvinančius veiksnius, vaistų suvartojimą ir kitas savybes. Kadangi

toks dienoraštis pildomas esamuju laiku, gaunama tikresnė informacija, nes išvengiama atminties paklaidos vizito pas gydytoją metu, nusakant skausmo pobūdį retrospektyviai.

Diferencijuojant pirminį nuo antrinio galvos skausmo svarbu išsiaiškinti, ar galvos skausmas yra naujas, ar pasikartojantis. Dauguma pirminių galvos skausmų yra epizodiniai galvos skausmai, kurie gali tapti lėtiniais. Būtina paklausti apie visus patirtus galvos skausmus, o ne tik apie tą, dėl kurio kreipiamasi. Naujas skausmas ar pasikartojančio skausmo pobūdžio pokytis yra nerimą keliantys simptomai.

Skausmas yra subjektyvus potyris, kurio objektyviais tyrimo metodais negalime išmatuoti, patvirtinti ar paneigti. Skausmo stiprumo įvertinimui naudojamos veidukų/skaitmeninė/žodinė vertinimo skalės (5 lentelė).

5 lentelė. Skausmo intensyvumo vertinimo skalės

„Veidukų“ skalė					
Skaitmeninė skalė	0	1 2 3	4 5	6 7 8	9 10
Žodinė skalė	Nėra skausmo	Silpnas skausmas	Vidutinis skausmas	Stiprus skausmas	Nepakeliamas skausmas

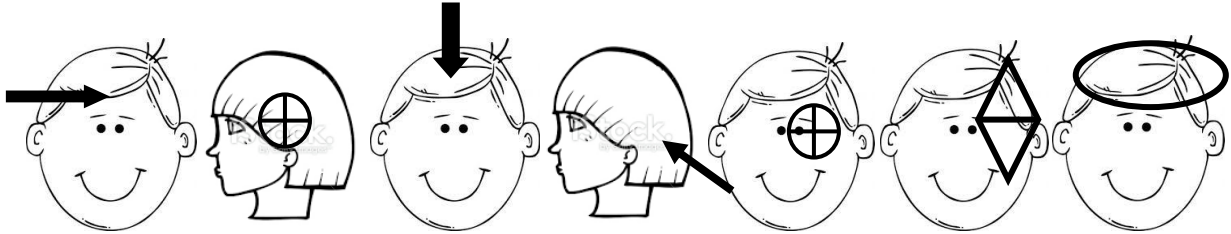
1 paveikslas KLAUSIMYNAS

VAIKŲ GALVOS SKAUSMO VERTINIMAS

Vardas, pavardė _____ Data _____

1. Kur skauda galvą?

- Kakta Smilkiniai Viršugalvis Pakaušis Už akies Vienpusis Visa galva



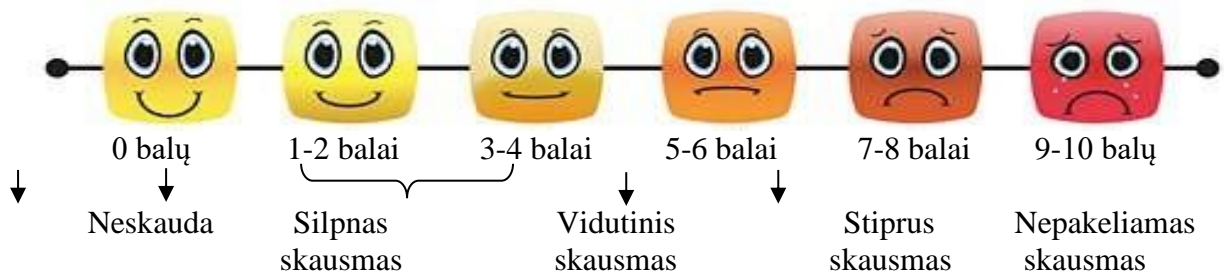
2. Kiek laiko trunka galvos skausmas?

- Iki 5-10 min. 1-2 val. Visą dieną
 Iki 30 min. 6-12 val. Kita (nurodyti)

3. Kada prasidėjo galvos skausmas?

- Prieš 1 dieną Prieš 1 savaitę Prieš 1 mėnesį
 Prieš 3 mėnesius Prieš 6 mėnesius Ilgiau nei 1 metus

4. Koks skausmo stiprumas?

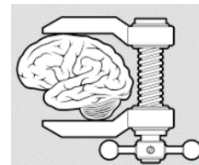


5. Kaip dažnai kartojasi galvos skausmas?

- Kasdien 4-5 dienas per mėnesį
 2-3 dienas per savaitę Kita (nurodyti)

6. Apibūdink, koks yra Tavo galvos skausmas?

- Bukas Aštrus Duriantis Spaudžiantis Pulsuojantis



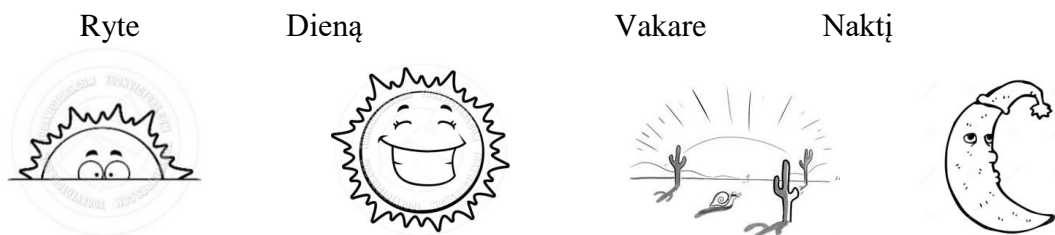
7. Kas išprovokuoja galvos skausmą?

- Stresas/įtampa Miego trūkumas Triukšmas
 Televizoriaus žiūrėjimas Nuovargis Menstruacijos
 Žaidimas kompiuteriu Kyla ilgesnį laiką nevalgius Kvapai
 Tam tikri maisto produktai Skauda po fizinio krūvio Kita (nurodyti)
 Besikeičiantys orai

8. Ką dar jauti negero skausmo metu?

- Karščiavimas Vargina šviesa Galvos svaigimas
 Pykinimas Vargina triukšmas Nosies užgulimas/sloga
 Vėmimas Rankų/kojų/veido tirpimas Skauda judinant akis
 Silpnumas Ašarojimas Iš nosies bėga kraujas
 Mirgėjimas akyse Dažnesnis širdies plakimas Užimas ausyse
 Nerimas/baimė Ausies skausmas Drebulys

9. Kada Tau dažniausiai skauda galvą?



10. Kada skausmas sumažėja?

- Pamiegojus/pailsėjus Pavalgius Praeina savaime
 Išgėrus vaistų nuo skausmo Išgėrus kofeino turinčių gėrimų Kita (nurodyti)
(pvz. kavos, kakavos, energetinių gėrimų)

11. Ar skauda galvą mokykloje?

- Taip Ne

12. Ar skauda galvą laisvalaikiu, per atostogas?

- Taip Ne

Pirminiai galvos skausmai (migrena ir ITGS), kurie sudaro apie 90% visų vaikų galvos skausmų diagnozuojami pagal simptomus ir pirminių galvos skausmų diagnostikos kriterijus (6 lentelė). Antrinių galvos skausmų diagnozei būtinas pagrindinės ligos nustatymas.

6 lentelė. Pirminio galvos skausmo diferencinė diagnostika.

Požymis	Įtampos tipo galvos skausmas		Migrena (su ar be auros)		Klasterinis galvos skausmas	
Lokalizacija	Abipusis		Vienpusis arba abipusis		Vienpusis (apie akį, virš akies ir galvos ar veido šone)	
Pobūdis	Spaudžiantis, veržiantis (nepulsuojantis)		Pulsuojantis		Įvairus (gali būti aštrus, grėžiantis, deginantis, pulsuojantis ar spaudžiantis)	
Intensyvumas	Neintensyvus – vidutinis		Vidutinis – stiprus		Stiprus – labai stiprus	
Poveikis veiklai	Nestiprėjantis nuo kasdienės veiklos		Stiprėjantis nuo kasdienės veiklos arba sukelia jos vengimą		Neramumas, susijaudinimas	
Kiti simptomai	Nėra		<p>Neįprastas jautrumas šviesai ir/arba garsui arba pykinimas ir/arba vėmimas</p> <p>Aura. Simptomai gali būti su arba be galvos skausmo ir: yra grįžtami išsivysto per >5 min. trunka 5-60 min. Įprastai aura pasireiškia regos (mirkėjimas, taškėliai, linijos, zigzagai, regos lauko susiaurėjimas), jutimų (aptirpimu, badymu) simptomais, kalbos sutrikimu</p>		<p>Kartu su galvos skausmu atsiranda</p> <p>Paraudę, ašarojančios akys</p> <p>Užgulta nosis, sekretas nosyje</p> <p>Patinę akių vokai</p> <p>Kaktos, veido prakaitavimas</p> <p>Siauri vyzdžiai, nusileidę akių vokai</p>	
Trukmė	30 min. – nuolatos		1-72 val. (12-17 m. amžiaus pacientams)		15-180 min.	
Dažnis	<15d./mėn.	≥15d./mėn. bent 3 mėn.	<15d./mėn.	≥15d./mėn. bent 3 mėn.	Nuo 8 per dieną iki 1 kas 2 dienas, remisija >1 mėn.	Nuo 8 per dieną iki 1 kas 2 dienas, remisija <1 mėn., per 12 mėn. laikotarpį
Diagnozė	Epizodinis įtampos tipo galvos skausmas	Lėtinis įtampos tipo galvos skausmas	Epizodinė migrena su/be auros	Lėtinė migrena su/be auros	Epizodinis klasterinis galvos skausmas	Lėtinis klasterinis galvos skausmas

Svarbūs vaikų ir paauglių galvos skausmo anamnezės ypatumai ir jų klinikinė reikšmė pateikti 7 lentelėje:

7 lentelė. Vaikų galvos skausmo anamnezės ypatumai ir jų klinikinė reikšmė:

Ypatybė	Klinikinė reikšmė
Galvos skausmo anamnezė	
Amžius susirgimo metu	Migrena dažnai prasideda pirmąjį gyvenimo dešimtmetį. Lėtinis neprogresuojantis galvos skausmas prasideda paauglystėje.
Pradžia	Staigus stiprus galvos skausmas („perkūno trenksmo galvos skausmas“ arba „stipriausias gyvenime patirtas galvos skausmas“) būdingas intrakranijinei hemoragijai
Dažnis	Migrena paprastai pasireiškia 2–4 kartus per mėnesį; beveik niekada kasdien. Lėtinis neprogresuojantis galvos skausmas - 5–7 d. per savaitę. Klasteriniai galvos skausmai 2–3 kartus per dieną kelis mėnesius.
Trukmė	Mažiems vaikams migrenos priepuolis trunka 2–3 valandas, o paaugliams – ilgiau (48–72 val.). Įtampos tipo galvos skausmo trukmė yra įvairi; jie gali trukti visą dieną. Klasteriniai galvos skausmai paprastai trunka nuo 5 iki 15 minučių, bet gali trukti ir valandą.
Aura ar skausmo prodromas	Aura arba prodromas byloja apie migreną; jei įspėjamieji simptomai yra židininiai ir kartotiniai, lokalizuojasi toje pačioje kūno pusėje, reikia įtarti epilepsijos priepuolį arba kraujagyslinę ar struktūrinę priežastį.
Paros metas	Galvos skausmai, kurie pažadina vaiką iš miego arba atsiranda pabudus, gali rodyti padidėjusį intrakranijinį spaudimą / tūrinį procesą Įtampos tipo galvos skausmai paprastai atsiranda II-je dienos pusėje.
Pobūdis	Migrenai būdingas pulsuojančio pobūdžio skausmas Lėtiniai neprogresuojantys galvos skausmai - „spaudimo“ jausmas, lyg „šalmas“ Klasteriniai galvos skausmai - giliai lokalizuotas veriantis nuolatinis skausmas.
Lokalizacija	Pakaušio skausmai būdingi užpakalinės daubos tūriniam procesui, bet taip pat gali pasireikšti migrenos metu. Klasteriniam galvos skausmui būdingi smilkinio srities arba periorbitiniai skausmai. Lokalus skausmas būdingas antrinei etiologijai (pvz., sinusitas, otitas, dantų abscesas).
Provokuojantys ar galvos skausmą bloginantys veiksniai	Galvos skausmas gulint arba įsitempus / Valsalvos manevro metu būdingas tūriniam procesui. Migreną gali išprovokuoti tam tikras maistas, kvapai, ryški šviesa, triukšmas, miego trūkumas, mėnesinės ir labai didelis fizinis aktyvumas. Įtampos tipo galvos skausmai gali paūmėti dėl streso, ryškios šviesos, triukšmo. Klasteriniai galvos skausmai stiprėje gulint ar ilsintis.
Kas padeda galvos skausmo metu?	Migrena sergantys pacientai paprastai reaguoja į skausmą malšinančius vaistus, tamsią patalpą be triukšmo, vėsų kompresą ant kaktos, ramybę ir miegą. Lėtinio įtampos tipo galvos skausmo atveju medikamentai paprastai neveiksmingi, teigiamas miego efektas
Lydintys simptomai	Neurologiniai simptomai (pvz. ataksija, pakitusi psichikos būklė, dvejinimasis) būdingi tūriniam intrakranijiniam procesui; Karščiavimas - infekcijai arba retai - intrakranijiniam kraujavimui.

	<p>Sprando raumenų rigidiškumas - meningitui, komplikuotam faringitui ar intrakranijiniam kraujavimui.</p> <p>Lokalus skausmas - lokalizuotai infekcija (pvz. otitas, faringitas, sinusitas).</p> <p>Autonominiai simptomai (pvz., pykinimas, vėmimas, blyškumas, šaltkrėtis, galvos svaigimas, sinkopė ir kt.) – migrenai arba klasteriniam galvos skausmui.</p> <p>Esant idiopatinei intrakranijinei hipertenzijai, gali pasireikšti galvos svaigimas, dvejinimasis, tirpimai ir(ar) silpnumas.</p>
Ar simptomai išlieka tarp galvos skausmo epizodų?	<p>Simptomų (neurologinių simptomų arba pykinimo/vėmimo) persistavimas tarp skausmo epizodų rodo padidėjusį intrakranijinį spaudimą ir (arba) tūrinį procesą</p> <p>Simptomų išnykimas tarp epizodų būdingas migrenai</p>
Galvos skausmo našta	
Ar galvos skausmai kenkia normaliam funkcionavimui (pvz., mokykloje, fiziniam aktyvumui) ir gyvenimo kokybei?	Vaikai, sergantys lėtiniais neprogresuojančiais galvos skausmais, dažnai praleidžia pamokas
Papildoma informacija	
Gyvenimo anamnezė – lydintys ligos	Tam tikros ligos padidina intrakranijinės patologijos tikimybę (pvz. pjautuvinė anemija, imunodeficitas, piktybiniai navikai arba piktybiniai navikai anamnezėje, koagulopatija, intrakardinis šuntas iš dešinės į kairę, galvos trauma, 1 tipo neurofibromatozė, tuberozinės sklerozės kompleksas).
Vaistai	<p>geriamieji kontraceptikai, gliukokortikoidai, selektyvūs serotonino reabsorbcijos inhibitoriai ir serotonino-norepinefrino reabsorbcijos inhibitoriai, per didelį nuskausminamųjų vaistų vartojimą gali sukelti galvos skausmą.</p> <p>Vaistai, susiję su idiopatine intrakranijine hipertenzija, yra augimo hormonas, tetraciklinai, vitaminas A (didelėmis dozėmis) ir gliukokortikoidų vartojimo nutraukimas.</p>
Kūno masės pokyčiai	Gali būti susiję su intrakranijiniais procesais (pvz., hipofizės naviku, kraniofaringioma, idiopatine intrakranijine hipertenzija).
Mitybos, miego, aktyvumo režimo pokyčiai	Gali sukelti galvos skausmą; gali būti susiję su afekciniais sutrikimais.
Pokyčiai namų ar mokyklos aplinkoje	Padidina psichosocialinį stresą, ĮTGS
Šeiminė galvos skausmo, neurologinių ligų anamnezė	Migrenai, kai kuriems augliams ir kraujagyslinėms malformacijoms būdingas paveldimumas
Psichikos ligų anamnezė, psichosocialiniai stresoriai	Lėtiniai neprogresuojantys galvos skausmai siejami su depresija ir nerimu

12.2.2.2. Objektivi apžiūra. Objektivi apžiūra, įskaitant akių dugno apžiūrą, paprastai yra normali vaikams, sergantiems pirminiu galvos skausmu (migrena, ĮTGS). Fizinis ištyrimas taip pat paprastai yra normalus antrinio galvos skausmo atveju, tačiau kai fizinės ar neurologinės apžiūros metu randama patologija, reikia pagalvoti apie antrinius galvos skausmus ir siekti nustatyti pagrindinę diagnozę (pvz., karščiavimas ir sprando raumenų rigidiškumas būdingi vaikui, sergančiam ūminiu meningitu). Fundoskopijos metu aptikti patologiniai pakitimai reikalauja papildomo ištyrimo. Esant galvos smegenų naviko sukeltam antriniam galvos skausmui, kai kuriais atvejais neurologinio ištyrimo metu randama židininė neurologinė simptomatika ir

pan. Svarbūs vaiko, sergančio galvos skausmu, fizinio ištyrimo duomenys pateikti 8 lentelėje.

8 lentelė. Svarbūs vaiko, sergančio galvos skausmu, fizinio ištyrimo duomenys

Bruožas	Galima klinikinė reikšmė
Bendra būklė	Pakitusi psichinė būklė gali rodyti ūminį meningitą, encefalitą, intrakranijinį kraujavimą, padidėjusį intrakranijinį spaudimą, hipertenzinę encefalopatiją.
Gyvybiniai rodikliai	Hipertenzija gali sukelti galvos skausmą arba būti atsakas į padidėjusį intrakranijinį spaudimą Karščiavimas rodo infekciją (dažniausiai viršutinių kvėpavimo takų infekciją), bet gali atsirasti dėl intrakranijinio kraujavimo arba centrinės nervų sistemos piktybinių navikų
Galvos apimtis	Makrocefalija – galimas lėtai progresuojantis intrakranijinio slėgio padidėjimas
Ūgio, svorio kreivės	Galimi nuokrypiai dėl intrakranijinės patologijos
Kaklo, kaukolės auskultacija	Aptinkamas ūžesys būdingas arterioveninei malformacijai
Galvos ir kaklo apčiuopa	Lokalus galvos odos jautrumas būdingas esant migrenai ir įtampos tipo galvos skausmams Galvos odos patinimas gali rodyti galvos traumą Sinuso jautrumas - sinusitą Temporomandibulino sąnario jautrumas esant jo patologijai Sprando raumenų rigidiškumas - meningitas Užpakalinės kaklo/ sprando dalies skausmas - anatominiai pakitimai (pvz., Chiari malformacija). Tiromegalija gali rodyti skydliaukės disfunkciją
Akipločio sutrikimai	Būdingi tūriniam procesui arba padidėjusiam intrakranijiniam slėgiui
Akių dugno apžiūra	Normali esant pirminiam galvos skausmui. Papildoma esant padidėjusiam intrakranijiniam slėgiui
Otoskopija	Vidurinio otito vaizdas; hemotympanum - trauma
Ryklės apžiūra	Faringitas, sugedę dantys/abscesas
Oda	Neurokutaniai sindromai (neurofibromatozė, tuberozinės sklerozės kompleksas) arba traumos (mėlynės, įbrėžimai ir kt.) požymiai.
Stuburas	Slapto spinalinio disrafizmo požymiai (vidurio linijos kraujagysliniai ar pigmentiniai pokyčiai) siejami su struktūriniais pakitimais (Chiari malformacija)

Nerimą keliantys anamnezės ir apžiūros radiniai. Intrakranijinei patologijai (tūrinis procesas, CNS infekcija ar kt.) būdingi simptomai ir bruožai buvo nustatyti atliekant nedidelės apimties stebėjimo tyrimus. Ypač svarbu paciento išsiklausti ir ieškoti padidėjusio intrakranijinio spaudimo, infekcijos ir progresuojančios neurologinės ligos klinikinių simptomų. Nerimą keliantys radiniai, kurie indikuoja tolesnio ištyrimo (įskaitant neurovizualinį tyrimą) poreikį:

1) Skausmo charakteristika:

- Skausmas pažadina iš miego arba nuolatos pasikartoja pabudimo iš miego metu;
- Staigus labai stiprus „perkūno trenksmo“ galvos skausmas, nepakeliamas de novo galvos skausmas.
- Lydinti neurologinė ir kita simptomatika (pvz., nuolatinis pykinimas / vėmimas, pakitusi psichikos būklė, sutrikusi sąmonė, orientacija, ataksija ir kt.)
- Galvos skausmas, kuris sustiprėja gulint arba dėl kosulio, šlapinimosi, tuštinimosi ar fizinio aktyvumo;
- Migrenos auros nebuvimas;
- Lėtinis progresuojantis galvos skausmo pobūdis;

- Tipinio patiriamo pirminio galvos skausmo pobūdžio, stiprumo, dažnio pasikeitimas;
- Pakaušio/sprando srities galvos skausmas;
- Pasikartojantis labai aiškiai lokalizuotas skausmas;
- Galvos skausmas, atsparus gydymui medikamentais;
- Galvos skausmas, kurio trukmė < 6 mėn.

2) Anamnezė:

- Netinkamai surinkta, iškreipta galvos skausmo anamnezė;
- Intrakranijinio proceso rizikos veiksniai (pvz., pjautuvinė anemija, imunodeficitas, piktybiniai navikai arba piktybiniai navikai anamnezėje, koagulopatija arba vartoja antikoaguliantus, intrakardinis šuntas iš dešinės į kairę, galvos trauma, 1 tipo neurofibromatozė, tuberozinė sklerozė, anamnezėje buvusi hidrocefalija ar šuntas)
- < 6 m. amžius
- Asmenybės pokyčiai
- Prastėjantys pasiekimai ugdymo įstaigoje
- Lydintys galvos skausmą simptomai kaklinėje ir kitose stuburo dalyse;
- Apsunkinta šeimos anamnezė (taip pat jei neigiama migrenos šeimos anamnezė);

3) Objektivos apžiūros duomenys:

- Vaikas priešinasi apžiūrai (negalima įvertinti neurologinės simptomatikos);
- Nenormalūs neurologinės apžiūros duomenys (ataksija, parėzės, diplopija, sutrikę akių sekamieji judesiai, žvairumas ir kt.)
- Papilede, tinklainės kraujosruvos;
- Morfologiniai nuokrypiai (padidėjusi galvos apimtis, žemas ūgis, augimo sulėtėjimas, lytinio brendimo atsilikimas, nutukimas)
- Sprando raumenų rigidiškumas;
- Traumos požymiai
- Auskultuojamas ūžesys (kranialiai);
- Odos pakitimai, būdingi neurokutaniniams sindromams (neurofibromatozė, tuberozinė sklerozė kompleksas)

12.2.2.3. Diagnostiniai tyrimai

- **Neurovizualiniai tyrimai** leidžia aptikti struktūrinius pakitimus, sukeliančius antrinį galvos skausmą, įskaitant hidrocefaliją, infekciją, traumą ir jų pasekmes, navikus, kraujagyslių vystymosi sutrikimus (pvz., arterioveninė malformacija), kraujosruvas, magistralinių kraujagyslių trombozę, edemą. Tačiau dauguma vaikų, kurie patenka pas pirminės sveikatos priežiūros specialistą, turi simptomų, būdingų pirminiam galvos skausmui, todėl jiems nereikia vaizdinio tyrimo.

Indikacijos. Sprendimai dėl radiologinių tyrimų atlikimo vaikui, besiskundžiančiam galvos skausmu, turėtų būti priimami vertinant individualiai, remiantis nerimą keliančiais anamnezės ir apžiūros radiniais, pateiktais aukščiau.

Vaikams, kurių neurologinė apžiūra nenormali, taip pat < 6 m. amžiaus vaikams, arba vaikams, kuriems kliniškai įtariamas tūrinis intrakranijinis procesas rekomenduojama atlikti neurovizualinį tyrimą (MRT arba KT). Neurovizualinis tyrimas taip pat indikuotinas tais atvejais, kai galvos skausmu skundžiasi vaikas, sergantis liga, galinčia komplikuotis intrakranijine patologija (pvz., imunodeficitas, pjautuvinė anemija, neurofibromatozė, onkologinė liga, koagulopatija, hipertenzija). Nors pakaušio skausmai klasikiniu požiūriu laikomi nerimą keliančiu simptomu, kai kurių tyrimų duomenimis, abejojama, ar vaikams, kuriuos vargina izoliuoti pakaušio skausmai ir jie neturi kitų nerimą keliančių požymių, būtina atlikti radiologinį tyrimą. Tačiau kol šie rezultatai bus patvirtinti atliekant didesnius tyrimus, pakaušio galvos skausmą ir toliau laikome nerimą keliančiu požymiu.

Atliekant radiologinį tyrimą vaikui, kurio neurologinė apžiūra normali ir anamnezė neapsunkinta, retai randami kliniškai reikšmingi radiniai (0,9–1,2 proc). Dažniausiai radiniai būna nenustatytos klinikinės reikšmės ar atsitiktiniai, kuriuos reikia papildomai įvertinti arba stebėti. Kitas galimas neigiamas radiologinių tyrimų atlikimo aspektas yra galimas apšvitos, anestezijos poveikis (jei reikia sedacijos) ir diagnostinės klaidos pasirinkus netinkamą tyrimą.

Dauguma vaikų ar paauglių besikreipiančių į pirminę sveikatos priežiūros įstaigą dėl galvos skausmų, turi pirminį galvos skausmą ir jiems nereikia radiologinio ištyrimo. Vaizdinimo tyrimai paprastai neskiriami vaikams, kuriems pasikartojantys, epizodiniai galvos skausmai tęsiasi ilgiau nei šešis mėnesius ir kuriems nėra židininės neurologinės simptomatikos ar padidėjusio intrakranijinio spaudimo požymių. Galvos skausmo ypatybės ir dažnis laikui bėgant gali kisti, todėl reikia įvertinti detalią vaiko ar paauglio galvos skausmo anamnezę, kad būtų lengviau priimti sprendimus dėl tyrimų atlikimo. Neurovizualiniai tyrimai taip pat paprastai neskiriami vaikams, sergantiems migrena, kuriems nėra neurologinio deficito, tačiau gali būti sunku atskirti pirmus migrenos be auros epizodus nuo galvos skausmo, atsirandančio dėl tūrinio proceso (nes skausmas neatitiks migrenos be auros kriterijų, nes reikalingi bent penki galvos skausmo epizodai).

Skubus neurovizualinis tyrimas. Skubos lygis nustatomas pagal paciento būklę ir būklės kitimą. Skubus neurovizualinis tyrimas būtinas pacientams, kuriems yra padidėjusio intrakranijinio spaudimo požymių ir (arba) yra židininis neurologinis deficitas, keliantis tūrinio proceso įtarimą (pvz. smegenų auglio, smegenų absceso, intrakranijinio kraujavimo ar kt.).

Vaizdinio tyrimo pasirinkimas. Paprastai pirmenybė teikiama galvos smegenų MRT. Galvos KT atliekama, jei MRT galimybės atlikti nėra arba jei vaizdą būtina atlikti nedelsiant (pvz., įtariamas ūminis kraujavimas, tūrinis procesas). Esant ne urgentinėms situacijoms, pirmenybė teikiama galvos MRT tyrimui, nes jo metu išvengiama jonizuojančios spinduliuotės poveikio, taip pat didesnis tyrimo jautrumas. MRT patikimiau nei KT parodo turkiabaltio, kraniocervikalinės jungties, užpakalinės kaukolės daubos, baltosios medžiagos pakitimus, malformacijas. MR angiografija arba KT angiografija svarstoma, jei pirminio radiologinio tyrimo (MRT ar KT) ar juosmeninės punkcijos metu nustatomas subarachnoidinis arba parenchiminis kraujavimas.

- **Laboratoriniai tyrimai.** Laboratoriniai tyrimai retai padeda diferencijuoti vaikų galvos skausmą ir dažniausiai naudojami siekiant nustatyti antrinio galvos skausmo priežastis. Jie gali būti atlikti įvertinus paciento ligos ir gyvenimo anamnezę ir objektyvaus ištyrimo informaciją. Pavyzdžiai:

- BKT su leukograma, eritrocitų nusėdimo greičiu (jei įtariama infekcija, anemija, vaskulitas ar piktybinis navikas);
- Serumo ar šlapimo toksikologiniai tyrimai (jei įtariama ūminė ar lėtinė intoksikacija)
- Skydliaukės funkcijos tyrimai (jei įtariama skydliaukės disfunkcija)

Įrodymų nepakanka, kad būtų galima pagrįsti bet kokias rekomendacijas dėl įprastų laboratorinių tyrimų ar juosmeninės punkcijos naudos, vertinant pasikartojantį galvos skausmą vaikų amžiuje;

- Biocheminiai, imunologiniai ir kt. tyrimai pagal įtariamą ūminę ar lėtinę somatinę ligą.

- **Juosmeninė punkcija** turėtų būti atliekama vaikams, kuriems įtariama intrakranijinė infekcija, subarachnoidinis kraujavimas arba idiopatinė intrakranijinė hipertenzija (pseudotumor cerebri). Galvos radiologinis tyrimas paprastai atliekamas prieš punkciją, nes ją dėl smegenų strigimo pavojaus rizikinga atlikti esant tūriniam procesui. Tačiau pacientams, kuriems įtariamas bakterinis meningitas, turi būti atsižvelgta į LP atidėjimo ir antibiotikų skyrimo riziką laukiant neurovizualinio tyrimo.

Pacientams, kuriems įtariama idiopatinė intrakranijinė hipertenzija, prieš juosmeninę punkciją gali prireikti nuraminimo ar sedacijos, nes tikslus slėgio matavimas yra labai svarbus diagnozei nustatyti. Kai kurie veiksniai (pvz., Valsalva - stanginimasis, įsitempimas, verkimas) gali sukelti klaidingai aukštus slėgio matavimus.

- **Kiti tyrimai ir konsultacijos:**

- Oftalmologo ištyrimas, įvertinant akių dugną, refrakciją.
- Otorinolaringologo ištyrimas, įtariant sinusitą.
- Psichologinis įvertinimas reikalingas daugumai galvos skausmu, ypač lėtiniu, besiskundžiančių vaikų, esant somatoforminio ar psichogeninio skausmo įtarimui.
- Vaikų ir paauglių psichiatro ir/ar psichologo konsultacija, įtariant su psichikos liga susijusį galvos skausmą.
- Kitų specialistų konsultacijos, įtariant kitų sistemų ligas.

- **Elektroencefalografija.** Elektroencefalografija nerekomenduojama įprastiniam vaiko, turinčio pasikartojančius galvos skausmus, vertinimui. Mažai tikėtina, kad tyrimas bus naudingas nustatant galvos skausmo priežastį arba atskiriant migreną nuo kitų galvos skausmo tipų. Gali būti atliekama, įtariant su epilepsija susijusį galvos skausmą.

12.2.3. Vaikų galvos skausmų gydymas

- Pirminių (idiopatinių) skausmų gydymas
 - Nemedikamentinės priemonės
 - Informavimas apie ligos priežastis, daugeliui atveju apie ligos gėrybiškumą, gydymo tikslus ir efektyvumą (daugumai tėvų ir vaikų svarbiausia išsiaiškinti, ar galvos skausmas nėra grėsmingos ligos, naviko simptomai).
 - Skausmus provokuojančių faktorių išaiškinimas ir vengimas (specifinis maistas, nereguliari mityba, badavimas, kofeinas, per didelis nuskausminamųjų vaistų vartojimas, kitos cheminės medžiagos, stresas, nuovargis, miego sutrikimai – knarkimas, miego apnėja, nemiga, dantų griežimas, cirkadinio ritmo sutrikimai, miego stoka, perteklinis informacinių technologijų (IT) vartojimas).
 - Gyvensenos korekcija: dienvakšė, pakankamas fizinis aktyvumas, buvimas lauke (natūralioje šviesoje), pakankama miego trukmė, malonios atpalaiduojančios veiklos, IT naudojimosi taisyklės, stresinių situacijų vengimas, reguliari ir pilnavertė mityba.
 - Psichoterapija: stresinių situacijų valdymas, atsipalaidavimo technikos, kognityvinė elgesio terapija – biologinio grįžtamojo ryšio (biofeedback) terapija.
 - Kineziterapija, masažas, muzikos, dailės ir kitos terapijos.
 - Skausmo priepuolio/epizodo gydymas
 - Nemedikamentinis – gulėjimas ir miegas ramioje, silpnai apšviestoje patalpoje, šaltas kompresas ant kaktos (neretai ligoniui užtamsintoje patalpoje pavyksta užmigti ir po 2-3 val. jis pabunda vėl sveikas).
 - Medikamentai
 - Nesteroidiniai vaistai nuo uždegimo (NVNU).
 - Migrenos atveju turi būti vartojami kuo anksčiau, vos pajutus skausmą ar migrenos auros metu.
 - Kitų skausmų atveju - nepiktnaudžiauti! Dėl dažno jų vartojimo ar nutraukimo galimas su NVNU susijęs galvos skausmas.
 - Antiemetikai – skausmą lydint išreikštam pykinimui ar vėmimui, dažniausiai migrenos atveju: Metoklopramidum, Promethasinum, Chlorpromazinum (Aminazinum), Prochlorperazinum, Ondansetronum ar kt.
 - Sunkaus migrenos priepuolio ar migreninės būklės gydymui gali būti pridamas Dexametazonas.
 - Trišakio nervo neuralgijos (trigeminalgijos) gydymas:
 - Karbamazepinum: 1-5 metų vaikams pradama nuo 25-50 mg/d, vyresniems vaikams - nuo 100 mg/d, dozė didinama kas 2-3 d. atitinkamai po 25-50 mg ar 100 mg iki 20 mg/kg/p, dozę dalinant į 2-3 (4) dalis, stebint efektyvumą ir toleravimą. Gavus efektą, gydymą tęsti 3-4 sav., po to bandyti palapsniui nutraukti.
 - Gabapentinum pradama nuo 10 mg/kg/p (daugiausia 300 mg) ir didinama kas 1-5 d., pridant po 10 mg/kg/p (daugiausia po 300 mg) iki 40-50 mg/kg/p (maksimali dozė – 1800 g/p), dozę dalinant į 2-3 dalis. Gavus efektą, gydymą tęsti 3-4 sav., po to bandyti palapsniui nutraukti.
 - Amitriptilinum (dozė aprašyta anksčiau) pridama skausmui užsitęsus.
 - Profilaktinis gydymas
 - Profilaktinis migrenos gydymas skiriamas esant dažniems ir sunkiems migrenos priepuoliams (dažnesniems nei 3-8 kartai per mėnesį).
 - B adrenoblokatoriai. Propranololis: pradama nuo 1 mg/kg/p, dozę dalinant į 2-3 dalis, palaikomoji dozė – 1-2 mg/kg/p (įprastinė dozė vaikams virš 7 m. – 10-20 mg 2-3 k/d, maksimali dozė vaikams iki 12 metų

- 60 mg/p, padalinta į 2 dalis, maksimali dozė vaikams virš 12 metų – 120 mg/p, padalinta į 2-3 dalis) tęsiama 4-6 mėn., bandoma palaipsniui nutraukti kai 2-3 mėn. nebėra simptomų. Rekomenduojama EKG prieš vaisto skyrimą. Kontraindikuotina sergantiems bronchų astma.
- Tricikliniai antidepresantai. Amitriptilinas: 7-11 metų - 10-20 mg prieš miegą, nuo 12 metų - 25-50 mg prieš miegą (max. 100 mg/p), poveikis pasireiškia po kelių sav., gydymo trukmė – iki 3 mėn., nutraukti gydymą lėtai: 50% dozės vartoti 4 sav., 25% dozės vartoti 2 sav. ir nutraukti. Kontraindikuotina, esant širdies aritmijoms, todėl rekomenduojama EKG prieš vaisto skyrimą.
- Valproinės rūgšties preparatai: pradedama nuo 5-10 mg/kg/p, dozę dalinant į 2 dalis, dozė didinama po 5-10 mg/kg/p kas 5-7 d. iki 20-30 mg/kg/p.
- Profilaktinis ITGS gydymas
 - Lėtiniam galvos skausmui neretai skiriama triciklinio antidepresanto Amitriptilino (dozė aprašyta anksčiau).
 - Švelnūs žoliniai raminantys papildai, miegą gerinantys preparatai (Melatoninas), papildai su mineralais (magniu), vitaminai (vit. D, B grupės vitaminai, ypač riboflavinai - vit. B2), kofermentas Q10, polinesočiosios riebiosios (omega-3) rūgštys.
 - Daliai vaikų ir paauglių, besiskundžiančių lėtiniu galvos skausmu, nustatoma depresija, nerimo, somatoforminiai sutrikimai, jiems reikalinga vaikų ir paauglių psichiatro konsultacija, medikamentinis gydymas.
- Piktnaudžiavimo vaistais nuo skausmo sukeltą skausmo gydymas
 - Paaikinti pacientui, kad skausmas nustojant vartoti vaistus.
 - Vaistų vartojimą nutraukti staigiai, o ne palaipsniui.
 - Įspėti, kad pradžioje skausmas gali suintensyvėti.
 - Galima skirti papildomą profilaktinį gydymą.
- Antrinių galvos skausmų gydymas
 - Pagrindinio susirgimo, nulėmusio galvos skausmą gydymas.
 - Simptominis skausmo gydymas.

12.3. Vaikų su galvos skausmais indikacijos siuntimui pas specialistus.

- 12.3.1. Siuntimas pas gydytoją vaikų neurologą gali būti pagrįstas vaikams ir paaugliams, kuriems yra komplikuoti ar netipiški ITGS, progresuojantys galvos skausmai, migrena, nustatomi nerimą keliantys anamnezės ir apžiūros radiniai (11.2.2.2.).
- 12.3.2. Siuntimas pas gydytoją oftalmologą indikuotinas, siekiant detaliai įvertinti akių dugno pokyčius ir refrakciją.
- 12.3.3. Siuntimas pas gydytoją otorinolaringologą indikuotinas, įtariant sinusitą ar kitą ANG patologiją.
- 12.3.4. Siuntimas pas gydytoją odontologą indikuotinas, įtariant odontogeninę trišakio nervo neuralgiją (trigeminalgiją).
- 12.3.5. Siuntimas pas gydytoją vaikų neurochirurgą indikuotinas, nustačius struktūrinę galvos smegenų patologiją, esant hidrocefalijai, šuntui, navikui, kitai neurochirurginei patologijai.
- 12.3.6. Siuntimas pas gydytoją vaikų ir paauglių psichiatrą indikuotinas, įtariant nerimą, depresiją, su psichikos liga susijusį galvos skausmą.
- 12.3.7. Siuntimas pas fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoją indikuotinas, diagnozavus kraujagyslinį, somatoforminį galvos skausmą ar somatoforminę autonominę disfunkciją.
- 12.3.8. Siuntimas į vaikų skausmo kliniką kompleksiniam skausmo gydymui indikuotinas, esant gydymui atspariam ar lėtiniam galvos skausmui.
- 12.3.9. Siuntimas pas kitų specialybių gydytojus indikuotinas, įtariant ar nustačius kitų organizmo sistemų ligų sukeltą antrinį galvos skausmą.

13. PACIENTO KELIO ORGANIZAVIMO APRAŠYMAS (1 priedas)

13.1. Sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo tvarkos tikslas ir uždaviniai:

13.1.1. Tikslas – užtikrinti kiekvienam galvos skausmą patiriančiam vaikui kokybiškų ambulatorinių bei stacionariųjų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos paslaugų prieinamumą.

13.1.2. Uždaviniai:

13.1.2.1. Įdiegti vaikų su galvos skausmais diagnostikos ir gydymo algoritmą visose sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančiose ASPĮ, kad būtų teikiamos vienodai kokybiškos, individualizuotos, šiuolaikinės diagnostikos, gydymo, profilaktikos paslaugos, kontroliuojami kokybės rodikliai;

13.1.2.2. kuo anksčiau diagnozuoti susirgimus, reikalaujančius specializuoto ištyrimo ir stacionarinio gydymo;

13.2. Vaikams dėl galvos skausmo teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų lygiai. Paslaugos teikiamos pirminiame ambulatoriniame lygyje, specializuotame ambulatoriniame lygyje vaikų ligų gydytojo ar vaikų specialisto ir specializuotame stacionariame II ir III lygyje.

13.2.1. Vaikams su galvos skausmais gali būti teikiamos skubios medicinos pagalbos paslaugos bei gydymas dienos stacionare. Šios paslaugos neskirstomos į lygius.

13.2.2. Vaikų pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos pirminės sveikatos centruose, turinčiuose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia šeimos gydytojas pagal Lietuvos medicinos normoje MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ apibrėžtą kompetenciją arba vaikų ligų gydytojas pagal Lietuvos medicinos normoje MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ apibrėžtą kompetenciją.

13.2.2.1. Jei PSPC ar rajone yra ≥ 1500 vaikų, jų sveikatos priežiūrai privalomas vaikų ligų gydytojas.

13.2.2.2. Vaikų ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiuose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti ambulatorines vaikų ligų paslaugas.

13.2.2.3. Teikiant pirminio lygio paslaugas vaikui iki 7 m. amžiaus, nustačius rizikos veiksnių ar nustačius ar įtarus diagnozę, kurios gydymas viršija šeimos gydytojo normą, pacientas ambulatoriškai pirmiausiai siunčiamas vaikų ligų gydytojo konsultacijai. Išskyrus atvejus kai reikia šių specialistų konsultacijos: oftalmologo, ortopedo - traumatologo, vaikų chirurgo, arba yra skubus vaikų onko-hematologo konsultacijos poreikis.

Jei šeimos medicinos paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas, vaikai siunčiami atitinkamos srities profesinės kvalifikacijos gydytojo specialisto ambulatorinei konsultacijai.

13.2.3. Specializuotos antrinio lygio ambulatorinės ir stacionarinės paslaugos vaikams su galvos skausmais teikiamos gydymo įstaigose, turinčiuose licenciją šių paslaugų teikimui.

13.2.3.1. Įstaigų skirstymas atsižvelgiant į paslaugų teikimo lygius

13.2.3.1.1. Antrinio A (Rajono) lygio paslaugas teikiančios įstaigos yra stacionarines nespacializuotas vaikų ligų paslaugas, ambulatorines konsultacijas, dienos stacionaro bei skubiosios pagalbos paslaugas vaikams teikiančios įstaigos.

13.2.3.1.2. Antrinio B (Regiono) lygio paslaugas teikiančios įstaigos yra stacionarinės kelių profilių, dienos stacionaro bei ambulatorines vaikų gydytojų specialistų paslaugas vaikams teikiančios įstaigos:

- VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė
- LSMU Kauno ligoninė*¹
- VšĮ Marijampolės ligoninė
- VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė*²
- VšĮ Tauragės ligoninė

1* teikiamos vaikų neurologijos paslaugos vaikams su galvos skausmais,

2* teikiamos vaikų neurologijos vaikams su galvos skausmais

- VšĮ Utenos ligoninė
- VšĮ Regioninė Telšių ligoninė

Šiose ASPĮ vaikams su galvos skausmais užtikrinamas vaikų ligų gydytojo darbas visą parą, teikiama skubi pediatrinė pagalba. Įstaigos teikia ir vaikų ligų specialistų paslaugas.

13.2.3.1.3. Antrinio C (Respublikos) lygio paslaugas teikiančios įstaigos, teikiančios stacionarines kelių profilių paslaugas vaikams, tarp jų vaikų chirurgijos ir vaikų intensyviosios terapijos, bei ambulatorines vaikų gydytojų ir kitų gydytojų specialistų, turinčių vaikų gydymo kompetencijas konsultacijas, atliekančios regiono pediatrinę paslaugų koordinatoriaus funkcijas:

- VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė;
- VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė;
- VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė;

Šiose ASPĮ užtikrinamas vaikų ligų gydytojo, neonatologo, vaikų chirurgo, vaikų intensyviosios terapijos gydytojo darbas visą parą, teikiama skubi pediatrinė pagalba. Paslaugas vaikams su galvos skausmais teikia vaikų ligų gydytojas, gydytojas vaikų neurologas ir kt.

13.2.3.2. Visose šiose įstaigose teikiamos specializuotos vaikų ligų gydytojo paslaugos ir ambulatorinės specializuotos vaikų neurologo paslaugos. Vaikai su galvos skausmais turi būti konsultuojami vaikų ligų gydytojo savo rajone bei, esant reikalui, gydytojo vaikų neurologo artimiausiame regione.

13.2.3.3. Vaiką prižiūrintis vaikų ligų gydytojas ar gydytojas vaikų neurologas pagal poreikį pacientą gali siųsti kitų specialistų konsultacijoms.

13.2.3.4. Stacionarinės II lygio vaikų ligų paslaugos teikiamos kuo arčiau namų esančioje gydymo įstaigoje.

13.2.3.5. Antrinio ir tretinio lygio stacionariųjų paslaugų teikimas organizuojamas atsižvelgiant į rizikos veiksnius bei pediatrinės pagalbos poreikį:

13.2.3.6. Jeigu vaikui reikalingos aukštesnio lygio stacionarinės paslaugos, žemesnio lygio įstaiga apie tai turi informuoti pacientą (jo atstovą) ir užtikrinti, kad jie būtų pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą;

13.2.3.7. Kai nesaugu vaiką pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą, paslaugos teikiamos įstaigoje, į kurią pacientas atvyko. Esant indikacijoms, kviečiamas konsultantas iš aukštesnio lygio paslaugas teikiančios įstaigos. Kritinės būklės vaikų konsultavimui ir /ar pervežimui kviečiama vaikų intensyviosios pagalbos skubios konsultacinės pagalbos komanda.

13.2.4. Tretinio lygio specializuotos ambulatorinės ir stacionarinės paslaugos vaikams teikiamos universitetų ligoninėse ir kitose gydymo įstaigose, turinčiose licenciją teikti III lygio paslaugas.

13.2.4.1. Tretinio lygio paslaugas teikiančios įstaigos (Universitetų ligoninės), kurios teikia stacionarines antrinio ir tretinio lygio visų profilių paslaugas vaikams, atlieka regiono pediatrinę paslaugų koordinatoriaus bei kompetencijos centro funkcijas:

- VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos;
- VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos.

13.2.4.2. Esant sudėtingai valdomam galvos skausmui, neaiškiai diagnozei, retos ligos įtarimui, neurovizualinio tyrimo su narkoze poreikiui (ikimokyklinio amžiaus vaikams), pacientas turi būti siunčiamas ambulatorinei III lygio gydytojo vaikų neurologo konsultacijai.

13.2.4.3. Specializuotas ambulatorines III lygio paslaugas sudėtinga patologija sergantiems pacientams teikia specialistų komanda, kurią sudaro gydytojas vaikų neurologas ir pagal poreikį kiti specialistai. Į specialistų komandą gali būti įtraukiami ir socialinis darbuotojas, psichologas.

13.2.4.4. Vaikų neurologijos ar pagal poreikį kitos specializuotos III lygio stacionarinės paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiose įstaigos sveikatos priežiūros licenciją,

suteikiančią teisę teikti atitinkamos specializacijos vaikų stacionarines paslaugas. Stacionarines vaikų neurologijos paslaugas esant sudėtingai valdomam galvos skausmui, neaiškiai diagnozei, retos ligos įtarimui, neurovizualinio tyrimo su narkoze poreikiui (ikimokyklinio amžiaus vaikams) teikia specialistų komanda: gydytojas vaikų neurologas, gydytojas radiologas, ir pagal poreikį – kiti specialistai – gydytojas oftalmologas, vaikų intensyviosios terapijos gydytojas, gydytojas otorinolaringologas ar kt. specialistai, taip pat bendrosios praktikos slaugytoja, kineziterapeutas, psichologas, socialinis darbuotojas.

13.3. Vaikams dėl galvos skausmo teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo etapai (logistika)

- 13.3.1.** Vaikas su galvos skausmu su tėvais/globėjais turėtų kreiptis į jiems pirmines ambulatorines sveikatos paslaugas teikiančiose ASPĮ (PSC arba PSPC) dirbančius gydytojus – šeimos gydytoją ar vaikų ligų gydytoją, kurie diagnozuoja ir gydo nekomplikuotus galvos skausmus. Jei gydytojas pastebi nerimą keliančius požymius ar įvertinimas bei gydymas viršija jo kompetenciją, pacientą siunčia savo rajono vaikų ligų gydytojui (jei apžiūri šeimos gydytojas) arba II lygio paslaugas teikiančiam gydytojui vaikų neurologui (jei apžiūti vaikų ligų gydytojas) ar kitiems specialistams į specializuotas ambulatorines vaikų asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią ASPĮ.
- 13.3.2.** Specializuotai ambulatorinei gydytojo vaikų neurologo paslaugai gauti galvos skausmais besiskundžiantys vaikai siunčiami:
- 13.3.2.1.** diagnozei nustatyti ir gydymui skirti ir (ar) keisti,
 - 13.3.2.2.** diagnozei patikslinti, kai PSC neturi reikiamų diagnostikos priemonių arba taikomas ambulatorinis gydymas yra neefektyvus.
- 13.3.3.** II lygio paslaugas teikiantis gydytojas vaikų neurologas organizuoja paciento ištyrimą pagal poreikį ambulatoriškai ar stacionare arba siunčia pacientą III lygio gydytojo vaikų neurologo ar kito vaikų specialisto konsultacijai.
- 13.3.4.** Esant poreikiui, pacientas konsultuojamas III lygio specialistų komandos, kurios sudėtis priklauso nuo paciento būklės ir įtariamos patologijos. Ištyrimas ir gydymas gali būti vykdomas ambulatoriškai, dienos stacionare ar stacionare.
- 13.3.5.** III lygio specialistai, įtarę ar diagnozavę retą ligą, sudaro gydymo ir ilgalaikės priežiūros planą ir teikia informaciją apie pacientą ŠG ir rajono vaikų ligų gydytojui, kurie teiks nuolatinę ilgalaikę priežiūrą. Papildomą ištyrimą ir gydymo korekcijas planuoja, o taip pat dienos stacionaro paslaugas ir paūmėjimų gydymą skiria III lygio specialistai, pvz. gydytojas vaikų neurologas.
- 13.3.6.** Gydymo vieta nustatoma gydytojo vaikų neurologo, atsižvelgiant į diagnozę, paciento būklę, taikomo gydymo efektyvumą, specifinių diagnostikos ar gydymo procedūrų poreikį. Gydytojas vaikų neurologas, konsultacijos metu įvertinęs paciento būklę, gali:
- 13.3.6.1.** teikti išvadą ir rekomendacijas siuntusiam gydytojui;
 - 13.3.6.2.** siųsti pacientą konsultuoti pas kitą gydytoją specialistą.
 - 13.3.6.3.** siųsti pacientą į specializuotą vaikų dienos stacionarą arba stacionarą;
- 13.3.7.** Į specializuotą II ar III lygio stacionarinę pagalbą teikiančias ASPĮ pacientai siunčiami gydytojo vaikų neurologo ar kito vaikų gydytojo specialisto:
- 13.3.7.1.** Esant sunkiai ar blogėjančiai paciento būklei
 - 13.3.7.2.** Esant specializuoto ištyrimo poreikiui
 - 13.3.7.3.** Esant neefektyviam ambulatoriniam gydymui
 - 13.3.7.4.** Įtariant komplikacijas
 - 13.3.7.5.** Įtariant sudėtingą neurologinę ir kitos sistemos patologiją, ištyrimui ir gydymui.
 - 13.3.7.6.** Įtariant retą ligą.
- 13.3.8.** Vaikų ligų gydytojas arba vaikų ligų gydytojas specialistas, siųsdamas pacientą į vaikų dienos stacionarą ar stacionarą, formoje Nr. 027/a „Medicinos dokumentų išrašas/siuntimas“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“ (toliau – forma 027/a):

13.3.8.1. nurodo siuntimo priežastį, ligos anamnezę, aprašo paciento ir tėvų/globėjų nusiskundimus, sutrikimo eigą, paciento būklę;

13.3.8.2. aprašo pacientui suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas, nurodo ambulatorinio gydymo neefektyvumą ir stacionaro paslaugų indikacijas;

13.3.8.3. siunčiant pakartotinai, nurodo suteiktas ambulatorines, stacionaro ar dienos stacionaro paslaugas, pateiktų specialistų komandos gydymo rekomendacijų įgyvendinimo rezultatus.

13.3.8.4. Jeigu yra indikacijos skubiai medicininei pagalbai (mažas vaiko mažius, blogėjanti būklė, karščiavimas, progresuojantis ar ūminis galvos skausmas, kt.), pacientas su tėvais/globėjais gali pats kreiptis į specializuotas stacionarines paslaugas vaikams teikiančios ASPĮ Vaikų skubios pagalbos skyrių.

13.3.8.5. Gydymo stacionare trukmę ir rekomendacijas tolimesniam gydymui nustato pacientą stacionare gydantis gydytojas vaikų neurologas. Išrašant iš stacionarines vaikų neurologijos paslaugas teikiančios ASPĮ, gydantis gydytojas vaikų neurologas užpildo formą 027/a ir joje nurodo ambulatorinės priežiūros rekomendacijas, stebėjimo ir specialistų konsultacijų planą, ilgalaikio gydymo planą, paūmėjimų gydymo rekomendacijas.

13.3.9. Indikacijos vaikų su galvos skausmais dienos stacionaro paslaugoms:

13.3.9.1. išplėstinis daugiadalykės komandos konsultavimas, kai to pakanka.

13.4. Pirminės ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių gydytojų (šeimoms ar vaikų ligų gydytojų) kompetencijai, gydant galvos skausmą, priskiriama:

13.4.1. Jei gydytojas pastebi nerimą keliančius požymius ar įvertinimas bei gydymas viršija jo kompetenciją, vaiko siuntimas pas vaikų ligų gydytoją (kai konsultuoja ŠG) ar gydytoją vaikų neurologą ar kitą vaikų specialistą (jei konsultuoja VLG) diagnozės nustatymui ir gydymo plano sudarymui;

13.4.2. Vykdyti specialistų gydymo ir ilgalaikės priežiūros rekomendacijas. Paciento stebėjimą, kaip aprašyta šio metodinio dokumento 12.3; 13.4.2; 13.5.1.) skyriuose;

13.4.3. Teikti priežiūrą namuose teisės aktų numatyta tvarka.

13.4.4. Pagal kompetenciją užtikrina būtinąją pagalbą.

13.4.5. Vykdyti sveikatos profilaktines priemones ir užkrečiamų ligų profilaktiką (vakcinaciją) vaikams teisės aktų nustatyta tvarka.

13.4.6. Išduoti nedarbingumo pažymėjimus ir kitas pažymas paciento tėvams/globėjams.

13.4.7. Esant indikacijoms, nukreipti pacientą į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą (NDNT) neįgalumo lygio nustatymui;

13.4.8. Išrašyti kompensuojamus vaistus bei slaugos priemones.

13.4.9. Pagal individualius paciento poreikius rekomenduoti ugdymo įstaigai skirti individualų mokymą ar kitokią pagalbą mokymosi procese.

13.4.10. Rūpintis socialinių paciento poreikių įvertinimu ir jų užtikrinimu.

13.5. Specializuotas vaikų neurologijos sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančio gydytojo vaikų neurologo kompetencijai gydant vaikų galvos skausmus priskiriama:

13.5.1. diagnozės nustatymas;

13.5.2. gydymo plano sudarymas bei kompleksinio gydymo nemedikamentiniais metodais ir vaistais derinimas, daugiadisciplinės komandos specialistų darbo koordinavimas gydymo procese;

13.5.3. paciento tėvų/globėjų, šeimos konsultavimas su gydymu susijusiais klausimais, mokymas;

13.5.4. gydymo parinkimas, įvertinimas ir, esant indikacijų, sprendimas jį keisti kitais vaistais;

13.5.5. gydymui skiriamų vaistų gydomųjų dozių nustatymas ir keitimas;

13.5.6. paciento stebėseną ir atsaką į gydymą vertinimas;

13.5.7. kompensuojamųjų medikamentų išrašymas;

13.5.8. gydymo vaistais ir nemedikamentiniais metodais užbaigimas;

13.5.9. esant reikalui, tarpinstitucinio bendradarbiavimo organizavimas.

14. REIKALAVIMAI ASPI, TEIKIANČIOMS VAIKŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS VAIKAMS SU GALVS SKAUSMAIS.

14.1. Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros (PAASP) paslaugos vaikams teikiamos, remiantis:

- 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo bei pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir bazinių kainų sąrašo tvirtinimo“ bei galiojančiais jo pakeitimais. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.267313/asr>
- Taip pat 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-364 „Dėl licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų patvirtinimo“ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.234192/asr>
- 2014 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-444 Dėl Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymo Nr. V-364 „Dėl licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo patvirtinimo pakeitimo“;
- 2000-11-09 įsakymu Nr. 644 „Dėl Vaikų ligų antrinio lygio paslaugų teikimo specialiuju reikalavimų“
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.114872/asr>
- 2000-11-09 įsakymu Nr. 647 „Dėl Vaikų pulmonologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiuju reikalavimų“
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.114875?jfwid=4t02btxp0>
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. birželio 6 d. įsakymas Nr. V-660. „Dėl dienos stacionaro paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- 2012 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. V-1064 „Dėl alerginių ir imuninių ligų diagnostikos ir gydymo dienos stacionare tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. V-528 „Dėl ambulatorinių specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų“;
- Reikalavimai medicinos priemonėms ir laboratoriniams tyrimams – pagal LR sveikatos apsaugos ministro įsakymus: 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. V-1225 ir 2000 m. lapkričio 9 d. Nr. V-647.
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.335181/asr>

Kitais susijusiais teisės aktais:

- [Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. V-288 „Dėl Ilgalaikio pacientų, sergančių lėtinėmis ligomis, sveikatos būklės stebėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“](#)
- [Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 30 d. įsakymas Nr. V-133 „Dėl Šeimos medicinos paslaugų teikimo namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“](#)
- [Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“](#)

14.1.1. Paslaugos teikiamos pirminės sveikatos priežiūros centruose, turinčiuose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti pirmines ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas.

14.1.2. Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikia šeimos gydytojas (pagal Šeimos (bendrosios praktikos) gydytojo ir Bendrosios praktikos slaugytojo bei Bendruomenės slaugytojo medicinos normų ir (ar) Akušerio medicinos normos, ir (ar) išplėstinės praktikos slaugytojo medicinos normos reikalavimus) arba vaikų ligų gydytojas kartu su vidaus ligų gydytoju, gydytoju akušeriu ginekologu ir gydytoju chirurgu, ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje.

14.1.3. PAASP paslaugos teikiamos visiems prie PSPC prisirašiusiems vaikams iki 18 m.

14.1.4. PSPC, teikdamas pirmines ambulatorines vaikų asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vykdo šias funkcijas:

14.1.4.1. pagal kompetenciją užtikrina (suteikia ir organizuoja) būtinąją medicinos pagalbą vaikams su galvos skausmais;

14.1.4.2. vykdo ambulatorinę asmens sveikatos priežiūrą:

- 14.1.4.3. propaguoja sveiką gyvenimą;
 - 14.1.4.4. atlieka pirminį asmens sveikatos būklės patikrinimą;
 - 14.1.4.5. vykdo profilaktinius sveikatos tikrinimus
 - 14.1.4.6. vykdo užkrečiamųjų ligų profilaktiką (vakcinavimą)
 - 14.1.4.7. tęsia specialistų paskirtą gydymą.
 - 14.1.4.8. išrašo kompensuojamus receptus medikamentams ir slaugos priemonėms;
 - 14.1.4.9. išduoda pacientams sveikatos pažymą;
 - 14.1.4.10. išduoda nedarbingumo pažymėjimus;
 - 14.1.4.11. nepriskirtais jo kompetencijai, taip pat visais neaiškiais vaikų galvos skausmų atvejais siunčia pacientus antrinio ar tretinio lygio ambulatorinių ar stacionarinių paslaugų gauti; bendradarbiauja su konsultuojančiais vaikų specialistais, ypač artimiausio rajono vaikų ligų gydytoju.
 - 14.1.4.12. pagal kompetenciją siunčia asmenis dėl neįgalumo, darbingumo lygio ir specialiųjų poreikių nustatymo;
 - 14.1.4.13. tvarko medicinos dokumentaciją ir teikia statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis;
 - 14.1.4.14. informuoja apie galimai pažeistas vaiko teises vaiko teisių apsaugos skyrius;
 - 14.1.4.15. bendradarbiauja su socialiniais darbuotojais ir kitais specialistais, dirbančiais sveikatos priežiūros ar kitose įstaigose;
 - 14.1.4.16. teikia kitas sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas, numatytas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.
- 14.1.5. Teikiant pirminio lygio paslaugas vaikams su galvos skausmais, nustačius rizikos veiksnių ar nustačius ar įtarus diagnozę, kurios gydymas viršija šeimos gydytojo normą, pacientas pirmiausiai siunčiamas vaikų ligų gydytojo ar gydytojo vaikų neurologo konsultacijai, išskyrus atvejus kai reikia šių specialistų konsultacijos: oftalmologo, ortopedo traumatologo, vaikų chirurgo. Jei šeimos medicinos paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas, vaikai siunčiami ambulatorinės konsultacijos atitinkamos srities profesinės kvalifikacijos gydytojo specialisto konsultacijai. Įtarus psichomotorinės raidos sutrikimą pacientai turi būti siunčiami vaikų raidos sutrikimų ankstyvajai reabilitacijai arba gydytojams specialistams (socialiniam pediatrai, vaikų ir paauglių psichiatrai arba vaikų neurologui).
- 14.1.6. Nustačius didelės rizikos patologiją, bei vaikams, kurie gimė neišnešioti ar su įgimta patologija, turintiems psichomotorinės raidos sutrikimus bei lėtinėmis ligomis sergantiems vaikams iki 7 metų pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugos turėtų būti teikiamos vaikų ligų gydytojo.
- 14.2. Antrinio lygio vaikų ligų bei gydytojo vaikų neurologo specializuotos paslaugos** teikiamos ASPĮ, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti ambulatorines bei stacionarines atitinkamos specializacijos vaikų sveikatos priežiūros paslaugas. Reikalavimai specializuotų ambulatorinių paslaugų teikimui apibrėžiami Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 22 d įsakymu Nr. V-528. „Dėl ambulatorinių specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“.
- 14.2.1. Antrinio A lygio paslaugų teikimas:**
- 14.2.1.1. Antrinio A lygio ambulatorinės vaikų ligų gydytojo paslaugos - tai vaikų ligų gydytojo konsultacijos, dienos stacionaro paslaugos, skubios pagalbos ar stebėjimo paslaugos;
 - 14.2.1.2. Antrinio A lygio paslaugas teikiančios įstaigos konsultacijų padalinyje konsultuojami vaikai su galvos skausmais atsiųsti iš pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų.
 - 14.2.1.3. Antrinio A lygio paslaugas teikiančių įstaigų stacionare gali būti gydomi vaikai su galvos skausmais kai nėra rizikos veiksnių ar komplikacijų rizikos;
 - 14.2.1.4. Esant rizikos veiksnių, ar įtariant komplikacijas, vaikai siunčiami konsultuoti ar gydytis į aukštesnio lygio paslaugas teikiančias įstaigas. Tais atvejais, kai vaiko neįmanoma greitai pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą ir atsiranda

grėsmė jo gyvybei ar sveikatai, kviečiamas konsultantas iš aukštesnio lygio paslaugas teikiančios įstaigos (vaikų intensyviosios terapijos skubios konsultacinės pagalbos brigada);

14.2.1.5. Antrinio A lygio stacionariniai padaliniai vaikams turi būti savivaldybėje (ar keliose gretimose), jeigu vaikų skaičius aptarnaujamoje teritorijoje yra 5000 ir daugiau, o atstumas tarp ligoninių yra 50 km ir daugiau arba gretima ligoninė yra pasiekama ilgiau nei per 1 val.

14.2.1.6. Medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kurias turi turėti antrinio A lygio paslaugas teikianti įstaiga vaikams su galvos skausmu ambulatorinėms paslaugoms teikti – nurodyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-528 „Dėl ambulatorinių specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų“; stacionarinėms pediatrinėms paslaugoms ir skubiai medicinos pagalbai teikti, jei atvyksta vaikai su galvos skausmais*:

- *medicininės lovos įvairaus amžiaus vaikams;
- *slaugančio asmens lova ar išskleidžiamas krėslas;
- *procedūrinio kušetė ir kiti baldai;
- *elektroninės svarstyklės visų amžiaus grupių vaikams;
- *termometras;
- pulsinis oksimetras su jutikliais;
- stetoskopas;
- otoskopas;
- *arterinio kraujospūdžio matavimo aparatas (su pediatrinėmis manžetėmis);
- *pediatrinių formų ir dozių vaistai skubiai pagalbai ir gydymui stacionare;
- infuzinių tirpalų šildytuvas;
- tūrinė infuzinė pompa;
- periferinės venos kateteriai (įvairių dydžių);
- *vienkartiniai 1 ml, 10 ml, 20 ml švirkštai su adatomis;
- *pleistras, apžiūros pirštinės, žirklys, sterilios dezinfekuojančios servetėlės, skirtos odai paruošti prieš injekcijas, incizijas ir pan.;
- priemonės klizmavimui
- skrandžio zondavimo priemonės
- inhaliatorius;
- deguonies tiekimo įranga;
- silikoninių kaukių rinkinys (įvairių dydžių);
- Ambu tipo kvėpavimo maišas (240 ir 750 ml talpos) su apsauginiu slėgio vožtuvu
- laringoskopas;
- intubaciniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- oro-faringiniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- elektrokardiografas ir defibriliatorius, prieinami visą parą;
- monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija) vertinti.
- centrinė venų kateterizavimo rinkiniai
- mobilus ultragarso aparatas (su kraujagysliniu davikliu)
- *kitos priemonės, reikalingos vaikų ligų gydytojo, vaikų gastroenterologo, vaikų chirurgo, vaikų neurologo, vaikų kardiologo, vaikų gastroenterologo, vaikų alergologo, vaikų endokrinologo ambulatorinėms konsultacijoms teikti.

14.2.2. Antrinio B lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti:

14.2.2.1. konsultacijų padalinys;

14.2.2.2. vaikų stacionarinis (-iai) padalinys (-iai), kuriame yra palatos su vietomis slaugantiems asmenims;

- 14.2.2.3.** atskiras B tipo vaikų skubios medicinos pagalbos padalinys arba atskiros patalpos B tipo skubios pagalbos skyriuje, kur atvykus vaikams su galvos skausmu teikiama pagalba;
- 14.2.2.4.** atskiras vaikų intensyviosios terapijos skyrius arba vaikams įrengta lova su reikalinga medicinine įranga reanimacijos intensyvios terapijos skyriuje kritinės būklės pacientams.
- 14.2.2.5.** visą parą veikianči laboratorinė ir radiologinė tarnyba.
- 14.2.2.6.** antrinio B lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti užtikrinamas vaikų ligų gydytojo ir bendrosios praktikos slaugytojo paros postas paslaugų vaikams teikimui.
- 14.2.2.7.** turi būti teikiamos socialinio darbuotojo, medicinos psichologo paslaugos vaikams ir šeimai.
- 14.2.2.8.** antrinio B lygio paslaugas teikiančių įstaigų paslaugų teikimo tvarka;
- 14.2.2.9.** ambulatorinės paslaugos vaikams - tai vaikų ligų gydytojo ar kitos profesinės kvalifikacijos gydytojo konsultacijos, dienos stacionaro paslaugos, skubios pagalbos ar stebėjimo paslaugos;
- 14.2.2.10.** antrinio B lygio paslaugas teikiančios įstaigos konsultacijų padalinyje konsultuojami visi vaikai su galvos skausmu, atsiųsti iš pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų ar iš antrinio A lygio įstaigų.
- 14.2.2.11.** medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kuriuos privalo turėti antrinio B lygio paslaugas teikianti įstaiga, jei atvyksta vaikas su galvos skausmu*:
- *medicininės lovos įvairaus amžiaus vaikams;
 - *slaugančio asmens lova ar išskleidžiamas krėslas;
 - *procedūrinio kušetė ir kiti baldai;
 - *elektroninės svarstyklės visų amžiaus grupių vaikams;
 - *termometras;
 - pulsinis oksimetras su jutikliais;
 - stetoskopas;
 - otoskopas;
 - *arterinio kraujospūdžio matavimo aparatas (su pediatriškomis manžetėmis);
 - *pediatriškas formų ir dozių vaistai skubiai pagalbai ir gydymui stacionare;
 - infuzinių tirpalų šildytuvas;
 - tūrinė infuzinė pompa;
 - periferinės venos kateteriai (įvairių dydžių);
 - *vienkartiniai 1 ml, 10 ml, 20 ml švirkštai su adatomis;
 - * pleistras, apžiūros pirštinės, žirklys, sterilios dezinfekuojančios servetėlės, skirtos odai paruošti prieš injekcijas, incizijas ir pan.;
 - šlapimo pūslės kateterizavimo priemonės, tinkamos įvairaus amžiaus vaikams
 - priemonės klizmavimui;
 - skrandžio zondavimo priemonės;
 - inhaliatorius;
 - deguonies tiekimo įranga;
 - silikoninių kaukių rinkinys (įvairių dydžių);
 - Ambu tipo kvėpavimo maišas (240 ir 750 ml talpos) su apsauginiu slėgio vožtuvu
 - laringoskopas;
 - intubaciniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
 - oro-faringiniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
 - elektrokardiografas ir defibriliatorius, prieinami visą parą;
 - monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija) vertinti.
 - DPV aparatas skirtas vaikams;
 - intrakaulinių adatų rinkiniai;

- centrinių venų kateterizavimo rinkiniai;
- mobilus rentgeno aparatas (rekomenduojama);
- mobilus ultragarso aparatas (su kraujagysliniu davikliu);
- *kitos priemonės, reikalingos vaikų ligų gydytojo, vaikų gastroenterologo, vaikų chirurgo, vaikų neurologo, vaikų kardiologo, vaikų gastroenterologo, vaikų alergologo, vaikų endokrinologo ambulatorinėms konsultacijoms teikti.

14.2.3. Antrinio C lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti:

14.2.3.1. konsultacijų padalinys;

14.2.3.2. vaikų stacionariniai padaliniai, kuriuose yra palatos su vietomis slaugantiems asmenims;

14.2.3.3. atskiras C tipo vaikų skubiosios medicinos pagalbos padalinys;

14.2.3.4. atskiras vaikų intensyviosios terapijos skyrius;

14.2.3.5. visą parą veikianči laboratorinė ir radiologinė tarnyba

14.2.3.6. antrinio C lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti užtikrinama, kad 1 vaikų intensyviosios terapijos gydytojas bei bendrosios praktikos slaugytojas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka visą parą teiktų skubią konsultacinę pagalbą atitinkamose paslaugų teikimo teritorijose.

14.2.3.7. turi būti teikiamos socialinio darbuotojo, medicinos psichologo paslaugos vaikams ir šeimai.

14.2.3.8. antrinio C lygio paslaugas teikiančių įstaigų paslaugų teikimo tvarka:

14.2.3.9. ambulatorinės paslaugos vaikams - tai vaikų ligų gydytojo, ar kitos profesinės kvalifikacijos gydytojo konsultacijos, dienos stacionaro paslaugos, skubios pagalbos ar stebėjimo paslaugos;

14.2.3.10. antrinio C lygio paslaugas teikiančios įstaigos konsultacijų padalinyje konsultuojami vaikai, atsiųsti iš pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų ar iš antrinio A ir B lygio įstaigų.

14.2.3.11. Konsultacijoms į antrinio C lygio paslaugas teikiančias įstaigas siunčiami vaikai su galvos skausmais po vaikų ligų gydytojo, jeigu konsultavę specialistai nenurodė, kad būtina tretinio lygio specializuota pagalba.

14.2.3.12. Medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kuriuos privalo turėti antrinio C lygio paslaugas teikianti įstaiga, jei atvyksta vaikai su galvos skausmais*:

- *medicininės lovos įvairaus amžiaus vaikams;
- *slaugančio asmens lova ar išskleidžiamas krėslas;
- *procedūrinio kušetė ir kiti baldai;
- *elektroninės svarstyklės visų amžiaus grupių vaikams;
- *termometras;
- pulsinis oksimetras su jutikliais;
- stetoskopas;
- otoskopas;
- *arterinio kraujospūdžio matavimo aparatas (su pediatrišiais manžetėmis);
- *pediatrinių formų ir dozių vaistai skubiai pagalbai ir gydymui stacionare;
- infuzinių tirpalų šildytuvas;
- tūrinė infuzinė pompa;
- periferinės venos kateteriai (įvairių dydžių);
- *vienkartiniai 1 ml, 10 ml, 20 ml švirkštai su adatomis;
- *pleistras, apžiūros pirštinės, žirkklės, sterlios dezinfekuojančios servetėlės, skirtos odai paruošti prieš injekcijas, incizijas ir pan.;
- šlapimo pūslės kateterizavimo priemonės, tinkamos įvairaus amžiaus vaikams
- priemonės klizmavimui;
- skrandžio zondavimo priemonės;
- inhaliatorius;
- deguonies tiekimo įranga;

- silikoninių kaukių rinkinys (įvairių dydžių);
- Ambu tipo kvėpavimo maišas (240 ir 750 ml talpos) su apsauginiu slėgio vožtuvu
- laringoskopas;
- intubaciniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- oro-faringiniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- elektrokardiografas ir defibriliatorius, prieinami visą parą;
- monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija) vertinti.
- DPV aparatas skirtas vaikams;
- kraujo komponentų ir skysčių šildytuvai;
- intrakaulinių adatų rinkiniai;
- centrinių venų kateterizavimo rinkiniai;
- pleuros ertmės punkcijos ir drenavimo rinkinys;
- mobilus rentgeno aparatas;
- mobilus ultragarso aparatas (su kraujagysliniu davikliu);
- paros AKS matuoklis (Holter monitorius);
- paros EKG matuoklis (Holter monitorius);
- spirometras;
- *kita įranga ir priemonės, reikalingos vaikų sveikatos priežiūros paslaugoms teikti pagal LR SAM paslaugų teikimo reikalavimus.

14.3. Tretinio lygio paslaugų teikimas. Universiteto ligoninė yra Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos ir VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos, kur teikiamos pirminio, antrinio ir tretinio lygio paslaugos. Pirminio lygio paslaugos teikiamos tik mokslo ir mokymo tikslais. Universiteto ligoninių kokybės rodikliai:

- 14.3.1. Turi dirbti visų profesinių kvalifikacijų gydytojai, turintys vaikų gydymo kompetencijas.
- 14.3.2. Teikiamos visų rūšių paslaugos vaikams.
- 14.3.3. Atlieka koordinuojančios ligoninės funkcijas, bendradarbiauja su rajono, regiono ligonine savo teritorijoje, priima pacientus, kuriems reikalingas papildomas ištyrimas ar yra potenciali sunkių komplikacijų grėsmė; teikia skubią konsultacinę pediatriinę pagalbą, vykdo koordinacinę veiklą.
- 14.3.4. Veikia retų ligų koordinaciniai centrai, prižiūrintys retomis ligomis sergančius pacientus ir teikia metodinę pagalbą kitoms ASPĮ.
- 14.3.5. Universiteto ligoninės teikia metodinę pagalbą paslaugas vaikams teikiančioms įstaigoms, atlieka mokslinius tyrimus, analizuoja statistinius rodiklius, susijusius su vaikų sveikatos priežiūra, diegia naujus diagnostikos ir gydymo metodus, dalyvauja rengiant sveikatos priežiūros specialistus vientisųjų ir podiplominių studijų programose.
- 14.3.6. Universiteto ligoninės priskirtoje teritorijoje užtikrinama skubi konsultacinė pagalba ir konsultanto išvykimas į žemesnio lygio paslaugas teikiančias įstaigas kritinės būklės vaikams konsultuoti ir, esant reikalui, pervežti.
- 14.3.7. Universiteto ligoninėse teikiamos antrinio ir tretinio lygio ambulatorinės ir stacionarinės paslaugos vaikams, atitinkančios LR SAM paslaugų teikimo reikalavimus.
- 14.3.8. Stacionariųjų vaikų neurologijos paslaugų teikimo metu taikomi šie gydymo metodai: medikamentinis gydymas, enterinė ir parenterinė mityba, dietinis gydymas, klajokio nervo stimulatoriaus korekcijos, nemedikamentinis gydymas (psichoterapija, reabilitacinis gydymas), deguonies terapija.
- 14.3.9. Medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kuriuos privalo turėti III lygio paslaugas teikianti įstaiga, jei atvyksta vaikai su galvos skausmais*:
- sroviniai vaistų purkštuvai;
 - deguonies tiekimo įranga, didelės tūkmės deguonies terapija (HiFlow);
 - monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija, kapnometrija) vertinti.

- DPV aparatas skirtas vaikams (invazinės ir neinvazinės);
- kraujo komponentų transfuzijos sistemos;
- mobilus ultragarso aparatas (su vaikiškais davikliais, kraujagysliniu davikliu);
- paros oksikapnometrija;
- bronchoskopas (pediatrinių dydžių);
- kvėpavimo funkcijos ištyrimui reikalinga įranga įvairaus amžiaus vaikams (spirometras, viso kūno pletyzmografas kūdikiams ir vaikams; aparatūra, reikalinga matuoti FeNO iškvepiamame ore, vertinti LCI – kvėpavimo takų išsivalymo indeksą; kvėpavimo takų rezistentiškumui, įranga provokaciniams mėginiam);
- įranga kardio-pulmoniniams fizinio krūvio mėginiam atlikti;
- pakaitinė inkstų terapija;
- plazmaferezė;
- įranga urodinaminiam tyrimam;
- endoskopinė aparatūra vaikams (EGDS, kolonoskopas, enteroskopai, endoretrocholangiografija su pavadėjais vaikams);
- parenterinio maitinimo sistemos;
- biopsinės adatos (vaikų parametru);
- genetikos laboratorinė įranga
- *imunologijos laboratorinė įranga;
- priemonės alergologiniam ištyrimui (odos lopo mėginiam, provokaciniams mėginiam);
- *radiologinio ištyrimo įranga (rentgeno aparatas, kompiuterinis tomografas, branguolinio magnetinio rezonanso tomografas, scintigrafijai reikalinga įranga)
- *kita įranga ir priemonės, nurodytos 14.2.1.6; 14.2.2.11; 14.2.3.12 punktuose bei įranga, reikalinga paslaugų teikimui pagal LR SAM paslaugų teikimo reikalavimus.

14.4. Vaikų ligų dienos stacionaro paslaugos teikiamos ASPĮ, kuri turi įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti vaikų ligų dienos stacionaro paslaugas.

14.4.1. Reikalavimai vaikų ligų dienos stacionaro paslaugų teikimui apibrėžiami Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. V-660. „Dėl dienos stacionaro paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei 2012 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-1064 „Dėl alerginių ir imuninių ligų diagnostikos ir gydymo dienos stacionare tvarkos aprašo patvirtinimo“.

14.4.2. Vaikų ligų dienos stacionaro paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti: gydytojo kabinetas su baldais ir įranga, pritaikytais pacientui konsultuoti ir dienos stacionaro procedūrų atlikimui (su lova ir žaidimais); slaugytojo/ procedūrų kabinetas.

14.4.3. Vaikų ligų dienos stacionare paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas, gydytojas vaikų neurologas ar kitos specialybės vaikų ligų gydytojas (priklausomai nuo paslaugos lygio) ir bendrosios praktikos slaugytoja. Į specialistų komandą gali būti įtraukti ir kiti specialistai (pvz. kineziterapeutas). Komandos darbą koordinuoja vaikų ligų gydytojas ar vaikų gydytojas specialistas.

14.4.4. ASPĮ turi užtikrinti vaikų ligų dienos stacionaro paslaugų teikimą ne trumpiau kaip 5 dienas per savaitę ir ne trumpiau kaip 4 val. per dieną.

14.4.5. Pacientui, besikreipiančiam dėl galvos skausmo, gali būti taikomi šie diagnostikos ir gydymo metodai: magnetinio rezonanso tyrimas ar kompiuterinė tomografija atliekama taikant bendrinę nejautrą; vaiko, kuriam nustatytas vidutinis ar sunkus neįgalumo lygis, arba vaiko, kuriam įtarta ar diagnozuota reta liga, išplėstinis daugiadalykės komandos konsultavimas; vaisto skyrimas infuzijos būdu, centralizuotai perkamų vaistų skyrimas ir suleidimas infuzijos būdu, biologinės terapijos ar hormonų terapijos, enterinės ir parenterinės mitybos taikymas.

14.4.6. Suteiktos specializuotos vaikų ligų, vaikų neurologijos ar kitos specialybės vaikų ligų gydytojo ambulatorinės paslaugos aprašomos paciento formoje Nr. 025/a „Ambulatorinė asmens sveikatos istorija“, patvirtintoje 2014 m. sausio 27 d. Lietuvos Respublikos sveikatos

apsaugos ministro įsakymu Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“ (toliau – forma 025/a), bei užpildoma forma Nr. 025/a-LK „Asmens ambulatorinio gydymo statistinė kortelė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 687 „Dėl medicininės apskaitos dokumentų formų tvirtinimo“ (toliau – forma 025/a-LK).

14.4.7. Šioje metodikoje aprašomų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir organizavimo procese informacinės ir ryšio technologijos naudojamos, rodikliai susiejami su ESPBI IS, įstaigos informacine sistema, kaip tai apibrėžia dabar galiojantys teisiniai aktai.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“

<https://sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/e-sveikata/espbi-is-e-recepto-medvais-naudotoju-gaires>.

14.5. Reikalavimai personalui:

14.5.1. Teisės aktai, reglamentuojantys reikalavimus sveikatos priežiūros specialistams, dalyvaujantiems vaikų su galvos skausmais diagnostikos procese ir gydyme:

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 1225 „Dėl bendrųjų vaikų ligų ir specializuotų vaikų ligų stacionariųjų antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 30 d. įsakymas Nr. V-307 „Dėl vaikų neurologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. kovo 21 d. įsakymas Nr. V-325 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 153:2018 „Gydytojas vaikų neurologas“ patvirtinimo“.
- 2019 m. liepos 12 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-828 Dėl Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymo nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. V-935 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 63:2019 „Gydytojas oftalmologas“ patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. vasario 1 d. įsakymas Nr. 58 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 79: 2000 „Gydytojas neurochirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo.
- 2017 m. vasario 1 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-93 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 31:2017 „Gydytojas dietologas“ patvirtinimo
- 2004 m. kovo 23 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-146 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 54:2019 „Gydytojas otorinolaringologas“ patvirtinimo
- 2019 m. balandžio 25 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-501 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 56:2019 „Gydytojas genetikas“ patvirtinimo
- 2019 m. liepos 29 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-939 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 164:2019 „Vaikų infekcinių ligų gydytojas“ patvirtinimo.
- 2018 m. rugsėjo 20 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-1033 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ patvirtinimo.
- 2021 m. sausio 25 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-148 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 151:2021 „Vaikų intensyviosios terapijos gydytojas“ patvirtinimo
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 30 d. įsakymas Nr. V-627 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 162:2018 „Medicinos psichologas“ patvirtinimo“.

- 14.5.2. Vaikų neurologijos paslaugas gali teikti tik galiojančią Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie sveikatos apsaugos ministerijos išduotą licenciją verstis medicinos praktika pagal savo specialybę turintis specialistas.
- 14.5.3. Daugiadalykės, vaikų neurologijos paslaugas teikiančios specialistų komandos sudėtis gali skirtis priklausomai nuo teikiamų paslaugų pobūdžio, lygmens ir paslaugas teikiančios ASPĮ darbo organizavimo tvarkos. Komandai vadovauja gydytojas vaikų neurologas, atsakingas už vaikų neurologijos paslaugas šioje ASPĮ. Komandos vadovo atsakomybė ir atskaitomybė nustatoma ASPĮ vidaus tvarkos taisyklės apibrėžiančiuose dokumentuose.
- 14.5.4. Specialistai, teikiantys vaikų neurologijos paslaugas, turi reguliariai kelti profesinę kvalifikaciją dalyvaudami Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos, universitetų ar profesinių organizacijų organizuojamuose profesinės kvalifikacijos tobulinimo mokymuose, respublikinėse ir tarptautinėse konferencijose, aktyviai domėtis naujausia mokslinė literatūra, atnaujinti žinias ir įgūdžius. Gydytojų vaikų neurologų kvalifikacija keliama įvairiuose seminaruose, konferencijose bei mokymuose. Relicencijavimui kiekvienas gydytojas kas 5 metai turi pateikti dokumentus apie 120 kreditinių valandų, patvirtinančių kvalifikacijos kėlimą per einamuosius 5 metus, ne mažiau kaip 70 proc. pagal savo socializaciją, t.y. vaikų neurologiją.

15. METODINIO DOKUMENTO DIEGIMO KONKRETAUS LYGIO PASLAUGAS TEIKIANČIOJE ASPĮ TVARKOS APRAŠYMAS

- 15.1. Metodiniam dokumentui įdiegti konkrečioje ASPĮ reikalingi specialistai, teikiantys vaikų neurologijos paslaugas atitinkamu lygiu ir patalpos bei medicininė įranga šioms paslaugoms teikti, atitinkantys reikalavimus, aprašytus šio metodinio dokumento 13 dalyje.
- 15.2. Rekomenduojama ASPĮ įdiegti šio metodinio dokumento pagrindu parengtą, medicinos etikos komiteto bei įstaigos vadovo įsakymu patvirtintą vaikų su galvos skausmais diagnostikos ir gydymo protokolą.
- 15.3. Šiam metodiniam dokumentui įgyvendinti reikalingi asmens sveikatos paslaugas teikiančių specialistų (šeimos gydytojų, vaikų ligų gydytojų, gydytojų vaikų neurologų, skubios pagalbos gydytojų, kitų vaikų ligų specialistų) vaikų galvos skausmų diagnostikos ir gydymo įgūdžiai, atitinkantys jų profesines normas bei gebėjimas taikyti įgūdžius praktikoje.
- 15.4. Diegiant šį metodinį dokumentą, numatyti mokymai sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiantiems specialistams, kurių metu gydytojai bus supažindinti su šiuo dokumentu bei jame išdėstytu vaikų su galvos skausmais diagnostikos ir gydymo algoritmu; šių mokymų finansavimas numatytas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto “Integruoto Lietuvos vaikų sveikatos priežiūros paslaugų modelio, apimančio pirminio, antrinio ir tretinio lygio paslaugas, sukūrimas ir specialistų mokymai”(pagal priemonę NR. 08.4.2-ESFA-V-622) apimtyje.
- 15.5. Informacija apie metodinį dokumentą bus pristatyta 14.4. punkte aprašytuose mokymuose, jo įdiegimą koordinuojančioms ir susijusioms institucijoms Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos, Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos, Lietuvos pediatrų draugija, Lietuvos vaikų neurologų asociacija, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija. Numatoma metodinį dokumentą pristatyti profesinėse konferencijose, vaikų sveikatos priežiūros specialistų tobulinimo kursuose, aukščiau išvardintų institucijų internetinėse svetainėse bei socialiniuose tinkluose.
- 15.6. Metodinio dokumento įdiegimo ASPĮ, teikiančiose sveikatos priežiūros paslaugas vaikams, kokybės vertinimas numatytas atliekant jo įdiegime dalyvaujančių specialistų apklausą, praėjus 6 mėnesiams po jo pristatymo 14.4. punkte aprašytuose mokymuose; bus vertinama specialistų nuomonė apie algoritmo kokybę, jame numatytų paslaugų prieinamumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

16. PACIENTŲ PASITENKINIMO SUTEIKTOMIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOMIS VERTINIMO APRAŠYMAS

- 16.1. Pacientų pasitenkinimo suteiktomis stacionarinėmis, ambulatorinėmis paslaugomis vertinimas vykdomas pagal įstaigų pasitvirtintą bendrąją pacientų pasitenkinimo tvarką ir keliamus reikalavimus, vadovaujantis esančiais teisės aktais.
- 16.2. Paciento ir/ar jo tėvų/globėjų pasitenkinimo ambulatoriškai suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis vertinimas atliekamas remiantis: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. V-419 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių ambulatorinę asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veikos kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašo ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“ (Anketa 2 priedas)
- 16.3. Paciento ir/ar jo tėvų/globėjų pasitenkinimo stacionariškai suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis vertinimas atliekamas remiantis: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1073 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos kokybės ir veiklos efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašų ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“ (suvestinė redakcija). (Anketa 3 priedas)
- 16.4. Ambulatorinio apsilankymo metu arba pasibaigus stacionariniam gydymui, pacientui ir jo artimiesiems pateikiama anoniminė anketa, kuri pildoma savanoriškai, užpildytą anketą asmuo palieka specialioje anketų dėžutėje prie įėjimo/išėjimo durų.
- 16.5. Siekiama, kad bent 80 proc. pacientų būtų patenkinti arba labai patenkinti jiems suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis: atsakymai į 6 klausimą ambulatorinių paslaugų anketoje arba į 11 klausimą stacionarinių paslaugų anketoje būtų 7-10.
- 16.6. ASPĮ vadovo pasirašytinai įgaliotas asmuo kartą per kalendorinius metus atlieka užpildytų anketų duomenų analizę ir pateikia pacientų pasitenkinimo ASPĮ teikiamomis paslaugomis (6 ambulatorinių paslaugų anketos klausimas arba 11 stacionarinių paslaugų anketos klausimas) anketinius duomenis šia forma:

Eil. Nr.	Anketos	Skaičius, vnt.
1.	Anketos, kuriose įvertinimas „1“	
2.	Anketos, kuriose įvertinimas „2“	
3.	Anketos, kuriose įvertinimas „3“	
4.	Anketos, kuriose įvertinimas „4“	
5.	Anketos, kuriose įvertinimas „5“	
6.	Anketos, kuriose įvertinimas „6“	
7.	Anketos, kuriose įvertinimas „7“	
8.	Anketos, kuriose įvertinimas „8“	
9.	Anketos, kuriose įvertinimas „9“	
10.	Anketos, kuriose įvertinimas „10“	
11.	Iš viso tinkamai užpildytų anketų	
12.	Iš viso apklausoje dalyvavusių anketų	

- 16.7. Pacientų arba jų artimųjų stacionariųjų sveikatos priežiūros paslaugų vertinimas turi būti vykdomas reguliariai anketavimo būdu, siekiant apklausti ne mažiau nei 10 proc. pacientų ir (arba) jų artimųjų (tėvų, globėjų).
- 16.8. ASPĮ vadovo sprendimu į anketą gali būti įtraukta papildomų klausimų ir (ar) pacientams pateikiamos papildomos anketos ASPĮ suteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybei įvertinti.
- 16.9. Pacientų pasitenkinimo ASPĮ teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis lygis (atsakymas į 6 klausimą ambulatorinių paslaugų anketoje arba į 11 klausimą stacionariųjų paslaugų anketoje) – teigiamo įvertinimo anketų skaičiaus ir visų apklausoje dalyvavusių anketų skaičiaus santykis.
- 16.10. Vertinamos tik tinkamai užpildytos anketos, t. y. ambulatorinių paslaugų anketos, kuriose į 6-ą klausimą arba stacionariųjų paslaugų anketos, kuriose į 11-tą klausimą pateiktas tik vienas atsakymas. Teigiamo įvertinimo anketos – anketos, kuriose pacientų bendras pasitenkinimas ASPĮ teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis vertinamas 7–10:

$$\text{Pacientų pasitenkinimo ASPĮ teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis lygis} = \frac{\text{Teigiamo įvertinimo anketų skaičius}}{\text{Visų apklausoje dalyvavusių tinkamų anketų skaičius}}$$

17. METODINIO DOKUMENTO ATNAUJINIMAS

1. Galiojančio metodinio dokumento paskutinės peržiūros data	...
2. Galiojančio metodinio dokumento atnaujinimo data	Rekomenduojama dokumentą peržiūrėti ir pagal poreikį atnaujinti kas penkis metus
3. Ankstesnės metodinio dokumento versijos ir metodinio dokumento atnaujinimo (jei metodinis dokumentas atnaujintas) turinys (t. y. kas atnaujinta, palyginti su anksčiau patvirtinta metodinio dokumento versija)	...
4. Metodinio dokumento atnaujinimo iniciatorius	SAM
5. Metodinio dokumento atnaujinimo vykdytojai	SAM
6. Kitos peržiūros, atnaujinimo data	2027

18. METODINIO DOKUMENTO AUDITO APRAŠYMAS

- 18.1. Audito atlikimo tvarkos aprašas yra rekomendacinio pobūdžio. Auditas atliekamas remiantis LR SAM įsakymu 2019 m. lapkričio 15 d. Nr. V-1296 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. V-338 „Dėl minimalių asmens

sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“ pakeitimo“. Metodinio dokumento kontrolę atlieka ASPĮ vidaus medicininio audito tarnyba.

- 18.2. Auditas atliekamas vieną kartą per 12 mėn. ASPĮ atliekamas įdiegto metodinio dokumento efekto auditas. Jei reikia, auditas gali būti atliekamas ir dažniau.
- 18.3. Audito uždavinys –vaikų su galvos skausmais diagnostikos ir gydymo bei pacientų logistikos įvertinimas.
- 18.4. Audito metu naudojami informacijos šaltiniai:
- 18.5. ambulatorinė asmens sveikatos istorija (F025/a)
- 18.6. dienos stacionaro ligonio kortelė;
- 18.7. gydymo stacionare ligos istorija (F003/a);
- 18.8. elektroninė sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinė sistema (*ESPBI IS*)
- 18.9. įstaigos informacinė sistema
- 18.10. VLK duomenys;
- 18.11. pacientų atsiliepimai (paciento ir tėvų/globėjų pasitenkinimo suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis vertinimo anketa).
- 18.12. Audito vertinimo kriterijai - atveju, kai vaiko su galvos skausmais būklė buvo vertinta, susirgimai diagnozuoti ir gydyti laikantis metodinio dokumento rekomendacijų, skaičius (procentais).
- 18.13. Nuasmeninti audito duomenys ir rezultatai aptariami su ASPĮ administracija bent kartą per 12 mėn. Audito duomenys ir ataskaitos turi tiksliai atspindėti audito veiklas, neišspręstus auditorių ir audituojamo subjekto nesutarimus ar reikšmingas kliūtis atliekant auditą. Audito ataskaitos pagrindu, jei yra nustatytos neatitiktys, pateikiamos rekomendacijos, audituotas įdiegto metodinio dokumento ASPĮ padalinys rengia koregavimo veiksmus išaiškintų neatitiktųjų pašalinimui, rekomendacijų įgyvendinimui. Nustatytu terminu audito vadovas arba jo įgaliotas audito grupės narys patikrina, ar koregavimo veiksmai atlikti ir patikrinimo rezultatus įrašo audito ataskaitoje. Audito metu nustačius neatitiktis, galinčias turėti neigiamą įtaką atliekamoms paslaugoms, gali būti numatytas pakartotinis vidaus medicininis auditas įgyvendintų koregavimo veiksmų veiksmingumui nustatyti. Vidinio medicininio audito ataskaita skelbiama ASPĮ tinklalapyje
- 18.14. Atlikto medicininio audito dokumentacijos nusistato pati ASPĮ pagal savo patvirtintą dokumentų pildymo ir saugojimo tvarką.
- 18.15. Auditą vykdančių asmenų kompetencijos ir funkcijos:
 - 18.15.1. Medicininį auditą vykdo įstaigoje paskirta audito grupė. Audito komisijos narių funkcijas, konkretų darbą nustato audito vadovas. Įstaigoje, kurioje dirba iki 50 asmens sveikatos priežiūros specialistų, vidaus medicininio audito veiklą vykdo įstaigos vadovo įgaliotas asmuo arba ji vykdoma pagal sutartį su fiziniu arba juridiniu asmeniu. Įstaigoje, kurioje dirba daugiau kaip 50 asmens sveikatos priežiūros specialistų, steigiamas vidaus medicininio audito padalinys.
 - 18.15.2. Audito apimtys - 10 proc. atsitiktinai parinktų dėl galvos skausmų besikreipusių pacientų gydymo stacionare ligos istorijų (F003/a) ar ambulatorinių asmens sveikatos istorijų (F025/a) ar dienos stacionaro ligonio kortelių.
- 18.16. Vidaus medicininio audito padalinio vadovas yra tiesiogiai pavaldus įstaigos vadovui, kuris užtikrina vidaus medicininio audito veiklos organizacinį nepriklausomumą, negali perduoti šios valdymo funkcijos kitiems įstaigos darbuotojams bei nedaro poveikio atliekant vidaus medicininį auditą ir pateikiant vidaus medicininio audito rezultatus. Auditoriai turi būti nepriklausomi nuo audituojamos veiklos, auditus atliekantys auditoriai neturi būti pavaldūs audituojamo proceso vadovams.
- 18.17. Auditorius arba auditorių grupė registruoja vertinimo rezultatus audito ataskaitoje ir neatitikties, koregavimo ir prevencinių veiksmų formoje. Kiekvienai neatitiktčiai pildoma atskira neatitikties forma. Prie ataskaitos pateikiami: audito planas-grafikas, neatitikties formos (jei audito metu nustatoma neatitiktis).

19. SVARBIAUSIŲ KRITERIJŲ SĄRAŠAS

- 19.1. Nacionaliniu mastu informacinėje sistemoje galima stebėti laiką, per kurį vaikas su galvos skausmu (pagal TLK) patenka pas šeimos gydytoją, vaikų ligų gydytoją, gydytoją vaikų neurologą bei kokia pacientų dalis siunčiama tiesiai III lygio specialistams gydytojams vaikų neurologams.

20. KONTAKTINIS ASMUO (INSTITUCIJA)

Doc. dr. Jurgita Grikinienė, Vilniaus universitetas Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Vaikų ligų klinika, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Pediatrijos centras, gydytoja vaikų neurologė, tel. nr.: +370 684 11405, el. paštas: jurgita.grikiniene@santa.lt

21. LITERATŪRA

1. Jančauskaitė D., E. Jurolaic, J. Kaladžinskaitė, J. Grikinienė. Moksleivių patiriamas psichologinis stresas, jo sąsajos su galvos skausmais. Neurologijos seminarai 2016; 20(68): 94–97.
2. Perquin CW, Hazebroek-Kampschreur AA, Hunfeld JA, Bohnen AM, van Suijlekom-Smit LW, Passchier J, van der Wouden JC. Pain in chil dren and ad o les cents: a com mon ex - pe ri ence. Pain 2000; 87(1): 51–8.
3. Sillanpää M, Anttila P. Inceas ing preva lence of head ache in 7-year-old school chil dren. Head ache 1996; 36: 466–70.
4. Anttila P, Metsähonkala L, Sillanpää M. Long-term trends in the in ci dence of head ache in Finn ish school chil dren. Pe di at - rics 2006; 117: e1197–201.
5. Straube A, Heinen F, Ebinger F, Kries R. Head ache in school chil dren: prev a lence and risk fac tors. Dtsch Arztebl Int 2013; 110(48): 811–8.
6. Januškevičienė A, Vaitkaitienė E, Albavičiūtė E, Zaborskis A, Januškevičius V, Vaitkaitis D. Mo kyklinio amžiaus vaikų galvos skausmų paplitimas ir sąsajos su šeimos socialine ir ekonomine pa dėtimi. Lietuvos bendrosios praktikos gydyto jas 2011; 15(5): 336–42.
7. Cavestro C, Montrucchio F, Benci P, Pompilio D, Mandrino S, Cencio PG, Frigeri MC, Di Pietran tonj C. Head - ache prev a lence and re lated symp toms, fam ily his tory, and treat ment hab its in a rep re sen ta tive pop u la tion of chil dren in Alba, It aly, 2014. Pediatr Neurol 2014; 51(3): 348–53.
8. Milde-Busch A, Blaschek A, Borggräfe I, von Kries R, Straube A, Heinen F. Is there an asso ci a tion be tween the re - duced school years in gram mar schools and head ache and other health com plaints in ad o les cent stu dents? Klin Padiatr 2010; 222: 255–60.
9. Stansfeld SA, Mathe son MP. Noise pol lu tion: non-au di tory ef fects on health. Brit ish Med i cal Bul le tin 2003; 68: 243–57.
10. Reynolds MW, Wallace J, Hill TF, Weist MD, Nabors LA. The re la tion ship be tween gen der, de pres sion, and self-es - teem in chil dren who have wit nessed do mes tic vi o lence. Child Abuse Negl 2001; 25(9): 1201–6.
11. Wil liams K, Chambers M, Lo gan S, Rob in son D. As so ci a - tion of com mon health symp toms with bul ly ing in pri mary school chil dren. BMJ 1996; 313: 17–9.
12. Gini G, Pozzoli T, Lenzi M, Vieno A. Bul ly ing vic tim iza tion at school and head ache: a meta- anal y sis of ob ser va tional stud ies. Head ache 2014. doi: 10.1111/head.12344.
13. Izmailova IG, Belopasov VV, Korolkova VS, Shvarts MN. Head ache in the pop u la tion of school chil dren: prev a lence, pat tern, risk fac tors. Gig Sanit 2011; (6): 44–7.
14. Headache Classification Committee of the International Headache Society (IHS). The International Classification of Headache Disorders, 3rd edition (beta version). Cephalalgia. 2013 Jul;33(9):629–808. doi: 10.1177/0333102413485658. PMID: 23771276.
15. Handbook of Pediatric Neurology / eds. K. B. Sims. Lippincott Williams & Wilkins, a Wolters Kluwer business. 2014.
16. Oxford Specialist Handbooks of Paediatrics. Paediatric Neurology / eds. Forsyth R., Newton R. Oxford University Press, III-čias leidimas, 2018.
17. Headache Classification Committee of the International Headache Society (IHS). The International

- Classification of Headache Disorders, 3rd edition (beta version). *Cephalalgia*. 2013 Jul;33(9):629-808.
18. Oxford Handbook of Paediatrics. Eds. Tasker R.C., McClure R.J., Acerini C.L. Oxford University Press, III-čias leidimas, 2021.
 19. NICE „Headaches in over 12s: diagnosis and management“ Clinical guideline 2012, updated 17 December 2021.
 20. Pediatric headache: a review. *Pediatrics in review*, 2012; DOI: 10.1542/pir.33-12-562 – American Academy of Pediatrics.
 21. GBD 2019 Diseases and Injuries Collaborators. Global burden of 369 diseases and injuries in 204 countries and territories, 1990-2019: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2019. *Lancet* 2020; 396:1204.
 22. Leonardi M, Grazzi L, D'Amico D, et al. Global Burden of Headache Disorders in Children and Adolescents 2007-2017. *Int J Environ Res Public Health* 2020; 18.
 23. Barea LM, Tannhauser M, Rotta NT. An epidemiologic study of headache among children and adolescents of southern Brazil. *Cephalalgia* 1996; 16:545.
 24. Zwart JA, Dyb G, Holmen TL, et al. The prevalence of migraine and tension-type headaches among adolescents in Norway. The Nord-Trøndelag Health Study (Head-HUNT-Youth), a large population-based epidemiological study. *Cephalalgia* 2004; 24:373.
 25. Abu-Arafeh I, Razak S, Sivaraman B, Graham C. Prevalence of headache and migraine in children and adolescents: a systematic review of population-based studies. *Dev Med Child Neurol* 2010; 52:1088.
 26. Lateef TM, Merikangas KR, He J, et al. Headache in a national sample of American children: prevalence and comorbidity. *J Child Neurol* 2009; 24:536.
 27. Wang SJ, Fuh JL, Lu SR, Juang KD. Chronic daily headache in adolescents: prevalence, impact, and medication overuse. *Neurology* 2006; 66:193.
 28. Dodick DW. Clinical practice. Chronic daily headache. *N Engl J Med* 2006; 354:158.
 29. Headache Classification Committee of the International Headache Society (IHS) The International Classification of Headache Disorders, 3rd edition. *Cephalalgia* 2018; 38:1.
 30. Aromaa M, Rautava P, Sillanpää M, et al. Familial occurrence of headache. *Cephalalgia* 1999; 19 Suppl 25:49.
 31. Russell MB, Ostergaard S, Bendtsen L, Olesen J. Familial occurrence of chronic tension-type headache. *Cephalalgia* 1999; 19:207.
 32. Anttila P, Metsähonkala L, Sillanpää M. School start and occurrence of headache. *Pediatrics* 1999; 103:e80.
 33. Abu-Arafeh I, Macleod S. Serious neurological disorders in children with chronic headache. *Arch Dis Child* 2005; 90:937.
 34. Kan L, Nagelberg J, Maytal J. Headaches in a pediatric emergency department: etiology, imaging, and treatment. *Headache* 2000; 40:25.
 35. Burton LJ, Quinn B, Pratt-Cheney JL, Pourani M. Headache etiology in a pediatric emergency department. *Pediatr Emerg Care* 1997; 13:1.
 36. Zhou AZ, Marin JR, Hickey RW, Ramgopal S. Serious Diagnoses for Headaches After ED Discharge. *Pediatrics* 2020; 146.
 37. Cady RK, Schreiber CP. Sinus headache or migraine? Considerations in making a differential diagnosis. *Neurology* 2002; 58:S10.
 38. Strasburger VC, Brown RT, Braverman PK, et al. Headache. In: *Adolescent Medicine A Handbook for Primary Care*, Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia 2006. p.25.
 39. van der Wouden JC, van der Pas P, Bruijnzeels MA, et al. Headache in children in Dutch general practice. *Cephalalgia* 1999; 19:147.
 40. Kernick D, Stapley S, Campbell J, Hamilton W. What happens to new-onset headache in children that present to primary care? A case-cohort study using electronic primary care records. *Cephalalgia* 2009; 29:1311.
 41. Slater SK, Powers SW, O'Brien HL. Migraine in children: presentation, disability and response to treatment. *Curr Opin Pediatr* 2018; 30:775.

42. Hershey AD, Lipton RB. Adolescents get as well as they give: population perspectives on chronic daily headaches. *Neurology* 2006; 66:160.
43. Cuvellier JC, Couttenier F, Joriot-Chekaf S, Vallée L. Chronic daily headache in French children and adolescents. *Pediatr Neurol* 2008; 38:93.
44. Dyb G, Holmen TL, Zwart JA. Analgesic overuse among adolescents with headache: the Head-HUNT-Youth Study. *Neurology* 2006; 66:198.
45. Wang SJ, Fuh JL, Lu SR, Juang KD. Outcomes and predictors of chronic daily headache in adolescents: a 2-year longitudinal study. *Neurology* 2007; 68:591.
46. Robbins MS, Victorio MCC, Bailey M, et al. Quality Improvement in Neurology: Headache Quality Measurement Set. *Headache* 2021; 61:219.
47. Cohen HA, Nussinovitch M, Ashkenasi A, et al. Benign paroxysmal torticollis in infancy. *Pediatr Neurol* 1993; 9:488.
48. Hanukoglu A, Somekh E, Fried D. Benign paroxysmal torticollis in infancy. *Clin Pediatr (Phila)* 1984; 23:272.
49. Lewis DW, Koch T. Headache evaluation in children and adolescents: when to worry? When to scan? *Pediatr Ann* 2010; 39:399.
50. Roth Z, Pandolfo KR, Simon J, Zobal-Ratner J. Headache and refractive errors in children. *J Pediatr Ophthalmol Strabismus* 2014; 51:177.
51. Rothner AD. The evaluation of headaches in children and adolescents. *Semin Pediatr Neurol* 1995; 2:109.
52. Schechter NL. Recurrent pains in children: an overview and an approach. *Pediatr Clin North Am* 1984; 31:949.
53. Aromaa M, Sillanpää ML, Rautava P, Helenius H. Childhood headache at school entry: a controlled clinical study. *Neurology* 1998; 50:1729.
54. Welborn CA. Pediatric migraine. *Emerg Med Clin North Am* 1997; 15:625.
55. van den Brink M, Bandell-Hoekstra EN, Abu-Saad HH. The occurrence of recall bias in pediatric headache: a comparison of questionnaire and diary data. *Headache* 2001; 41:11.
56. Singh BV, Roach ES. Diagnosis and management of headache in children. *Pediatr Rev* 1998; 19:132.
57. Linder SL. Understanding the comprehensive pediatric headache examination. *Pediatr Ann* 2005; 34:442.
58. Medina LS, Pinter JD, Zurakowski D, et al. Children with headache: clinical predictors of surgical space-occupying lesions and the role of neuroimaging. *Radiology* 1997; 202:819.
59. Lewis DW, Qureshi F. Acute headache in children and adolescents presenting to the emergency department. *Headache* 2000; 40:200.
60. Abe T, Matsumoto K, Kuwazawa J, et al. Headache associated with pituitary adenomas. *Headache* 1998; 38:782.
61. Pfund Z, Szapáry L, Jászberényi O, et al. Headache in intracranial tumors. *Cephalalgia* 1999; 19:787.
62. Honig PJ, Charney EB. Children with brain tumor headaches. Distinguishing features. *Am J Dis Child* 1982; 136:121.
63. Lewis DW, Ashwal S, Dahl G, et al. Practice parameter: evaluation of children and adolescents with recurrent headaches: report of the Quality Standards Subcommittee of the American Academy of Neurology and the Practice Committee of the Child Neurology Society. *Neurology* 2002; 59:490.
64. US Headache Consortium. Evidence-based guidelines in the primary care setting: Neuroimaging in patients with nonacute headache, 2000. www.aan.com/professionals/practice/pdfs/gl0088.pdf (Accessed on March 23, 2011).
65. Expert Panel on Pediatric Imaging; Hayes LL, Palasis S, et al. ACR Appropriateness Criteria® Headache-Child. *J Am Coll Radiol* 2018; 15:S78.
66. Bear JJ, Gelfand AA, Goadsby PJ, Bass N. Occipital headaches and neuroimaging in children. *Neurology* 2017; 89:469.
67. Genizi J, Khourieh-Matar A, Assaf N, et al. Occipital Headaches in Children: Are They a Red Flag? *J Child Neurol* 2017; 32:942.

68. Sempere AP, Porta-Etessam J, Medrano V, et al. Neuroimaging in the evaluation of patients with non-acute headache. *Cephalalgia* 2005; 25:30.
69. Rho YI, Chung HJ, Suh ES, et al. The role of neuroimaging in children and adolescents with recurrent headaches--multicenter study. *Headache* 2011; 51:403.
70. Graf WD, Kayyali HR, Abdelmoity AT, et al. Incidental neuroimaging findings in nonacute headache. *J Child Neurol* 2010; 25:1182.
71. Schwedt TJ, Guo Y, Rothner AD. "Benign" imaging abnormalities in children and adolescents with headache. *Headache* 2006; 46:387.
72. Maher CO, Piatt JH Jr, Section on Neurologic Surgery, American Academy of Pediatrics. Incidental findings on brain and spine imaging in children. *Pediatrics* 2015; 135:e1084.
73. Chu ML, Shinnar S. Headaches in children younger than 7 years of age. *Arch Neurol* 1992; 49:79.
74. Maytal J, Bienkowski RS, Patel M, Eviatar L. The value of brain imaging in children with headaches. *Pediatrics* 1995; 96:413.
75. Dooley JM, Camfield PR, O'Neill M, Vohra A. The value of CT scans for children with headaches. *Can J Neurol Sci* 1990; 17:309.
76. Wöber-Bingöl C, Wöber C, Prayer D, et al. Magnetic resonance imaging for recurrent headache in childhood and adolescence. *Headache* 1996; 36:83.
77. Lewis DW, Dorbad D. The utility of neuroimaging in the evaluation of children with migraine or chronic daily headache who have normal neurological examinations. *Headache* 2000; 40:629.
78. Choosing Wisely. American Headache Society. Five things physicians and patients should question. www.choosingwisely.org/wp-content/uploads/2013/11/AHS-5things-List_112013.pdf (Accessed on December 08, 2013).
79. Rothner AD. Headaches in children and adolescents. *Child Adolesc Psychiatr Clin N Am* 1999; 8:727.
80. Mack KJ. An approach to children with chronic daily headache. *Dev Med Child Neurol* 2006; 48:997.
81. Newton RW. Childhood headache. *Arch Dis Child Educ Pract Ed* 2008; 93:105.
82. Fisher PG. Systematic approach needed in managing chronic headaches. *AAP News* 2006; 27:10.
83. Taheri S. Effect of exclusion of frequently consumed dietary triggers in a cohort of children with chronic primary headache. *Nutr Health* 2017; 23:47.
84. Fisher E, Law E, Dudeney J, et al. Psychological therapies for the management of chronic and recurrent pain in children and adolescents. *Cochrane Database Syst Rev* 2018; 9:CD003968.
85. Thompson AP, Thompson DS, Jou H, Vohra S. Relaxation training for management of paediatric headache: A rapid review. *Paediatr Child Health* 2019; 24:103.
86. Klausen SH, Rønne G, Tornøe B, Bjerregaard L. Nonpharmacological Interventions Addressing Pain, Sleep, and Quality of Life in Children and Adolescents with Primary Headache: A Systematic Review. *J Pain Res* 2019; 12:3437.
87. Gladstein J, Mack KJ. Common presentations of chronic daily headache in adolescents. *Pediatr Ann* 2010; 39:424.
88. Guidetti V, Galli F. Evolution of headache in childhood and adolescence: an 8-year follow-up. *Cephalalgia* 1998; 18:449.
89. Guidetti V, Galli F, Fabrizi P, et al. Headache and psychiatric comorbidity: clinical aspects and outcome in an 8-year follow-up study. *Cephalalgia* 1998; 18:455.
90. Wang SJ, Fuh JL, Lu SR. Chronic daily headache in adolescents: an 8-year follow-up study. *Neurology* 2009; 73:416.
91. UpToDate.

22. REKOMENDACIJOS MOKSLINIAMS TYRIMAMS

Rekomenduojama tęsti vaikų galvos skausmų mokslinius tyrimus Lietuvoje, siekinat įvertinti jų paplitimą, klinikines išraiškas, atliekamų tyrimų diagnostinę vertę, provokuojančius veiksnius. Šiuos duomenis būtų galima lyginti su kitų šalių duomenimis ir vertinti vaikų sergamumo bei sveikatos priežiūros paslaugų kokybės prasme.

23. INFORMACIJA VISUOMENEI IR PACIENTUI

Informuoti visuomenę ir pacientus apie vaikų galvos skausmus, jų diagnostiką ir gydymą, paruošti anketų analizės išvadas, pastabas ir rekomendacijas pradėjus algoritmui veikti, supažindinti su pacientų logistika Jam atvykus dėl ūmių, besikartojančių ar lėtinių galvos skausmų.

Vaikų galvos skausmas

Galvos skausmas – dažnas vaikų skundas, kuris pasireiškia iki 75 % mokyklinio amžiaus vaikų. Galvos skausmu dažniau skundžiasi paaugliai nei jaunesnio amžiaus vaikai.

Galvos skausmo priežastys

Dažniausios galvos skausmo priežastys:

- Migrena;
- Įtampos tipo galvos skausmas;
- Virusinių ar viršutinių kvėpavimo takų infekcijos, pvz., otitas, peršalimas, sinusitas, streptokokinis faringitas, alergija;
- Nesunki galvos trauma.

Tik nedidelė dalis vaikų, besiskundžiančių galvos skausmu, turi rimtą priežastį, pvz., smegenų naviką arba gyvybei pavojingą infekciją.

Galvos skausmo rūšys

Vaikų galvos skausmo pasireiškimas priklauso nuo vaiko amžiaus ir galvos skausmo tipo. Galvos skausmų rūšys:

- Pirminiai – galvos skausmas yra pagrindinė liga, pvz., migrena, įtampos tipo galvos skausmas;
- Antriniai – galvos skausmas yra vienas iš kitos ligos simptomų, pvz., infekcijos, traumos.

Pirminiai galvos skausmai

Įtampos tipo galvos skausmai

- Įtampos tipo galvos skausmas yra spaudžiančio pobūdžio, nepulsuojantis, abiejose galvos pusėse, visos galvos arba kaktos, smilkinių srityje. Skausmas paprastai būna mažo arba vidutinio stiprumo, gali trukti nuo 30 minučių iki kelių dienų. Kai kuriems vaikams kartu būna pykinimas, jautrumas šviesai ar triukšmui, nuovargis. Įtampos tipo galvos skausmui nebūdingas vėmimas ir skausmo sustiprėjimas atliekant kasdieninius veiksmus. Skausmai linkę kartotis, susiję su įtampa, nuovargiu, jie paprastai būna reti arba išnyksta vasarą, per atostogas.

Migrena

- Migrenos skausmai skiriasi priklausomai nuo vaiko amžiaus – paauglystėje jie tampa labiau panašūs į suaugusiųjų migrenos skausmus.
- Kūdikiams pilvo dieglių epizodai gali būti ankstyvi migrenos požymiai.
- Mažiems vaikams galvos skausmą lydintis išblyškimas ar aktyvumo sumažėjimas gali būti migrenos požymis. Kartais vaikas gali vemti, verksti, sūpuotis vietoje ar slėptis. Kartais vaikai laikinai tampa nestabilūs ir elgiasi taip, lyg bijotų vaikščioti (galvos svaigimas).
- Mokyklinio amžiaus vaikai gali geriau apibūdinti galvos skausmą ir su juo susijusius jausmus. Migreninis galvos skausmas dažniausiai apima kaktą, yra mušančio arba pulsuojančio pobūdžio. Skausmas trunka ilgiau nei valandą ir gali tęstis visą dieną. Galvos skausmą dažnai lydi pykinimas, jautrumas šviesai bei triukšmui, vėmimas, silpnumas.
- Paaugliai gali atpažinti ankstyvus galvos skausmo požymius ar net nujauti, kada prasidės galvos skausmas. Galvos skausmas sustiprėja per kelias minutes ar valandas, skausmas gali išsivystyti į pulsuojantį ar mušantį per 30 minučių. Migreną provokuojantys veiksniai: ryški šviesa, čiaudulys, stanginimasis, nuolatinis judėjimas, fizinis krūvis, galvos judinimas ir tam tikro maisto valgymas. Skausmo trukmė nuo kelių iki 72 valandų.
- Šeimos nariams dažnai irgi būna diagnozuota migrena ir panašaus pobūdžio galvos skausmai.
- Aura. Keletą ar keliolika minučių prieš galvos skausmą gali pasireikšti regėjimo pasikeitimai (tai vadinama aura): mirksinčios šviesos, dėmės, zigzago linijos, dalinis regėjimo praradimas. Tai labai būdinga vadinamajai klasikinei migrenai su aura.

Klasteriniai galvos skausmai

- Reta galvos skausmų rūšis vaikams.

- Klasteriniai galvos skausmai yra stiprūs, kankinantys sprogstančio, diegiančio pobūdžio vienos veido pusės, smilkinio, srities apie akį skausmai, kurie įkyriai kartojasi kelias savaites ar mėnesius, po kurių seka beskausmiai periodai.
- Jiems būdingi tokie simptomai, kaip akies paraudimas ir ašarojimas skausmo pusėje, nosies užgulimas ir sloga, akies voko paburkimas, užkiritimas, prakaitavimas, blyškumas. Galvos skausmas trunka nuo 15 minučių iki 3 valandų, kai kuriais atvejais skausmai gali būti sekundžių-minučių trukmės.

Antriniai galvos skausmai. Juos sukelia:

- Virusinės ar viršutinių kvėpavimo takų infekcijos. Galvos skausmas gali trukti kelias dienas ir pasireikšti kartu su kitais ligos simptomais – karščiavimu, kosuliu, sloga. Pagrindinė infekcijos sąlygota galvos skausmo ypatybė – sveikstant nuo infekcijos, galvos skausmas taip pat mažėja ir praeina.
- Bakterinis meningitas. Kiti simptomai: karščiavimas, jautrumas šviesai (fotofobija), sprando įtempimas, pykinimas, vėmimas, vangumas ir (arba) dirglumas. Esant šiems simptomams reikia nedelsiant kreiptis į gydytoją
- Galvos traumos. Paprastai galvos traumos sąlygoti galvos skausmai trunka keletą valandų ar dienų, 80 % atvejų pagerėja per 7-10 dienų. Vaikai, patyrę galvos traumą ir kuriems pasireiškia pykinimas, vėmimas, sąmonės sutrikimas ar kiti nerimą keliantys požymiai ar simptomai, turėtų nedelsiant kreiptis į gydytoją.

Galvos skausmo įvertinimas

Galvos skausmą patiriantys vaikai turi kreiptis į savo šeimos ar vaikų gydytoją, jis įvertins skausmo ypatybes, nustatys diagnozę, skirs gydymą, o esant reikalui, skirs tolimesnį ištyrimą.

Galvos skausmą dažnai galima gydyti ambulatoriškai.

Skubi gydytojo konsultacija reikalinga:

- Jei galvos skausmas atsiranda po galvos traumos;
- Jei skausmas yra stiprus arba yra gretutinių požymių, tokių kaip vėmimas, nepraeinantys regėjimo pokyčiai arba dvejinimasis akyse, kaklo skausmas ar įtempimas, sąmonės sutrikimas, pusiausvyros ir judėjimo sutrikimas, karščiavimas (temperatūra $>38^{\circ}\text{C}$);
- Jei galvos skausmas pažadina vaiką iš miego arba atsiranda vos pabudus;
- Jei vaikas jaunesnis nei šešerių metų;

Gydytojas nustatys diagnozę, remdamasis:

- Jūsų papasakota ligos istorija (todėl svarbu viską prisiminti, o dar geriau iki vizito pas gydytoją pildyti galvos skausmų dienyną, ten atžymint galvos skausmo laiką, dažnį, trukmę, vietą, pobūdį, stiprumą, skausmą lydinčius simptomus, skausmą provokuojančius veiksnius, vartojamus vaistus).
- Tada gydytojas apžiūrės vaiką ir įvertins nervų ir kitų sistemų veiklą. Daugeliu atvejų vaiko galvos skausmo priežastį galima nustatyti surinkus detalią ligos istoriją ir atlikus fizinį ištyrimą. Tyrimai dažniausiai nėra reikalingi.
- Jei gydytojas apžiūros metu aptiks neurologinius sutrikimus, jei vaikui pasireiškė naujas stiprus galvos skausmas arba yra kitų nerimą keliančių požymių, gydytojas vaikų nusiųs vaikų neurologo konsultacijai, kuris nuspręs apie papildomų tyrimų, dažniausiai galvos smegenų magnetinio rezonanso ar kompiuterinės tomografijos, poreikį.
- Jei skausmas itin stiprus ar yra sunkios ūminės ligos (pvz. meningito) įtarimas, gydymas Jus nusiųs ištyrimui ir gydymui į ligoninę.

Galvos skausmo gydymas

Galvos skausmo gydymas priklauso nuo vaiko amžiaus, galvos skausmo priežasties, dažnumo bei kitų veiksnių.

Įtampos tipo galvos skausmo gydymas

- Retas įtampos tipo galvos skausmas (tai skausmas, pasireiškiantis rečiau nei kartą per mėnesį.
 - Vaikai, patiriantys retus įtampos tipo galvos skausmus, gydomi nereceptiniais vaistais nuo skausmo, pvz., paracetamolis, ibuprofenas, kurių dozės parenkamos pagal vaiko svorį, o ne amžių. Vaistai vartojami vidutinio ir stipraus skausmo metu. Aspirinas nerekomenduojamas vaikams dėl Reye sindromo rizikos.
 - Poilsis ir miegas dažnai labai padeda, o pabudus galvos skausmas jau būna išnykęs.

- Maistas: jei vaikas seniai valgė, pasiūlykite užkąsti. Nereguliarus valgymas, badavimas gali provokuoti galvos skausmą.
- Remiantis galvos skausmo dienyno informacija, rekomenduojama nustatyti ir sumažinti arba pašalinti skausmą provokuojančius ar stiprinančius veiksnius, pvz., stresą, miego trūkumą, per-teklinį laiką prie išmaniųjų įrenginių, mitybos veiksnius. Kognityvinė elgesio terapija, malonios atpalaiduojančios veiklos ir sveikų įpročių palaikymas padeda sumažinti arba pašalinti skausmą sukeliančius ar stiprinančius veiksnius.
- Dažnas arba lėtinis įtampos tipo galvos skausmas (tai skausmas, kuris kartojasi ≥ 15 dienų per mėnesį).
 - Pirmo pasirinkimo gydymas – nereceptiniai vaistai nuo skausmo, pvz., paracetamolis, ibuprofenas, kurių dozės parenkamos pagal vaiko svorį, o ne amžių. Aspirinas nerekomenduojamas vaikams dėl Reye sindromo rizikos.
 - Siekiant išvengti per didelio vaistų vartojimo sukeliama galvos skausmo, nereceptinių vaistų nuo skausmo negalima vartoti dažniau nei 2-3 dienas per savaitę. Vaistų paros dozė neturi viršyti gamintojo rekomenduojamos.
 - Programos, padedančios sumažinti stresą, taip pat gali būti naudingos vaikams, sergantiems lėtiniu įtampos tipo galvos skausmu: psichologo konsultacijos, atsipalaidavimo terapija, biologinis grįžtamasis ryšys (*Biofeedback*), KET. Biologinis grįžtamasis ryšys moko vaikus kontroliuoti kūno funkcijas, pvz., širdies ritmą, kraujospūdį ir raumenų įtampą.
 - Jei galvos skausmai itin dažni ir varginantys, gydytojas gali skirti kitus vaistus, pvz., triciklius antidepresantus, dažniausiai – Amitriptilina, kuris naudojamas lėtiniam skausmui gydyti.

Migrenos gydymas

- Specifiniai migrenos priepuolius sukiantys veiksniai gali skirtis kiekvienam asmeniui ir gali būti nepastovūs. Svarbu atidžiai sekti provokuojančius veiksnius ir jų vengti. Vaikai, kuriuos vargina migrenos priepuoliai, turėtų pildyti galvos skausmo dienyną, kuris gali padėti nustatyti galvos skausmą provokuojančius veiksnius ir jų išvengti ateityje. Taip pat pagal registruotą migrenos priepuolių dažnį gydytojas nusprendžia apie gydymo pasirinkimą.
- Skausmo priepuolio gydymas:
 - Nemedikamentinis – gulėjimas ir miegas ramioje, silpnai apšviestoje patalpoje, šaltas kompresas ant kaktos (neretai ligoniui užtamsintoje patalpoje pavyksta užmigti ir po 2-3 val. jis pabunda vėl sveikas)
 - Medikamentinis. Pirmo pasirinkimo gydymas – nereceptiniai vaistai nuo skausmo, pvz., paracetamolis, ibuprofenas. Vaistai turi būti skiriami vos tik pasireiškus pirmiesiems migrenos simptomams – aurai arba skausmui. Remiantis tyrimais, ibuprofenas veiksmingesnis nei paracetamolis.
- Profilaktinis migrenos gydymas skiriamas sustabdyti ar sumažinti migrenos priepuolių kartojimąsi. Profilaktinis gydymas skiriamas, jei migrenos galvos skausmas kartojasi $>1-2$ kartus per savaitę.
 - Propranololis – kraujospūdį mažinantis vaistas. Gydymo metu reikia stebėti vaiko širdies susitraukimų dažnį ir kraujospūdį, nes vaistai gali sumažinti abu rodiklius..
 - Amitriptilinas – triciklis antidepresantas. Amitriptilino vartojimas mažomis dozėmis gali padėti sumažinti galvos skausmo dažnį, sunkumą ir trukmę. Šalutinis poveikis: mieguistumas, todėl paprastai skiriamas vakarienės metu. Jei reikia, dozė galima lėtai didinti.
 - Valproatas – vaistas nuo epilepsijos.
 - Moksliskai neįrodyta, bet remiantis pacientų klinicine patirtimi nustatyta, kad papildomas magnio, riboflavino (vit. B2) arba kofermento Q10 vartojimas gali būti veiksmingas migrenos priepuolių profilaktikai.
 - Kognityvinė elgesio terapija mažina vaikų ir paauglių, sergančių lėtine migrena, migrenos priepuolių dažnį. Paprastai tai yra 4-6 savaitių kursas, apimantis biologinį grįžtamąjį ryšį, pagalbinio atsipalaidavimo treniruotes, taisyklių laikymąsi, neigiamų minčių mažinimą ir aktyvios veiklos skatinimą.
 - Gyvensenos korekcija: dienvakare, pakankamas fizinis aktyvumas, buvimas lauke (natūralioje šviesoje), pakankama miego trukmė, malonios atpalaiduojančios veiklos, ekranų naudojimosi taisyklės, stresinių situacijų vengimas, reguliari ir pilnavertė mityba.

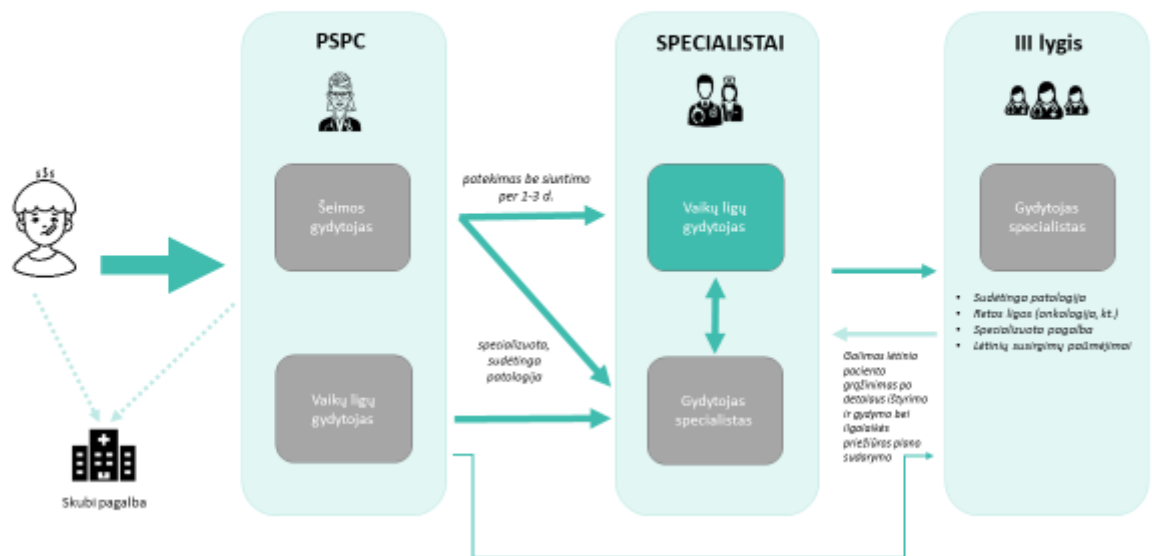
24. PRIEDAI

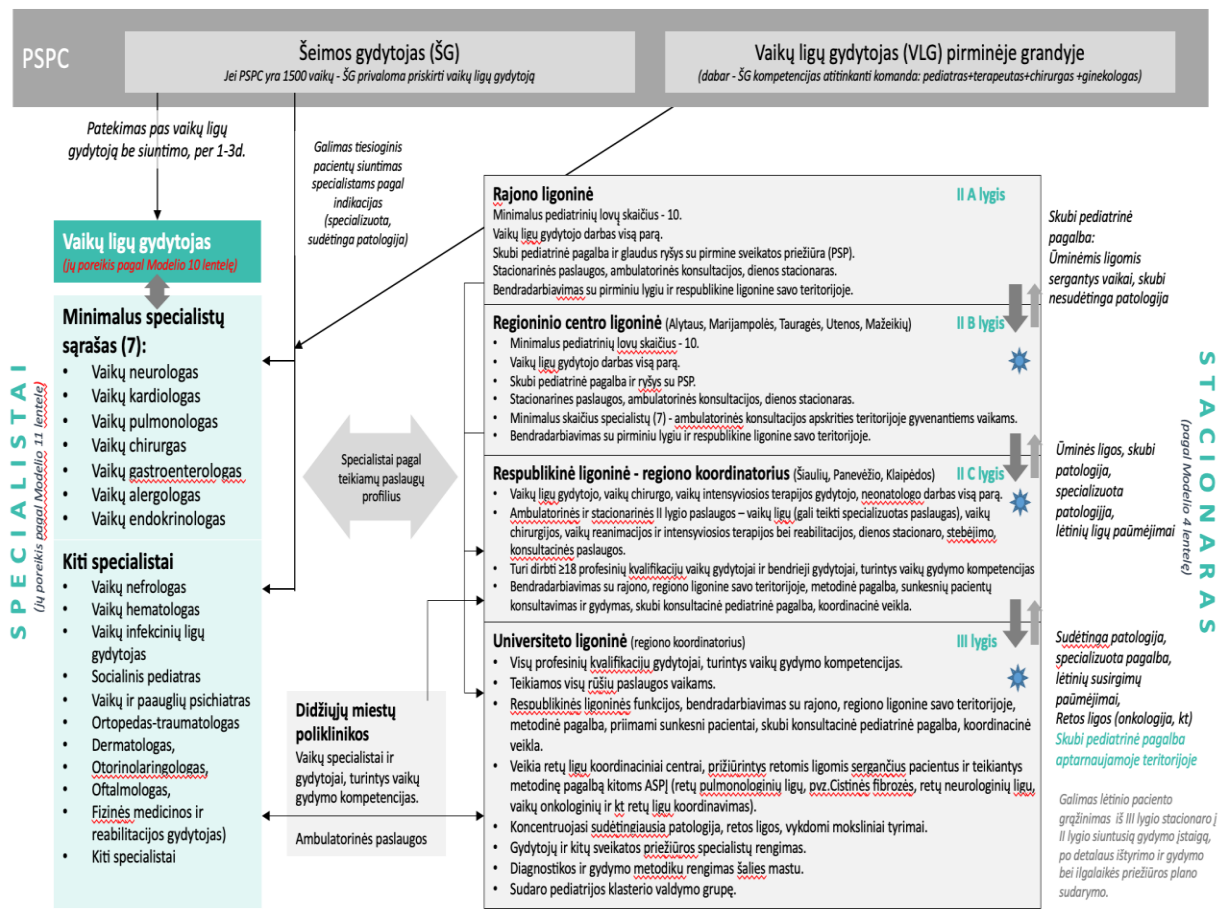
24.1. Metodinio dokumento priedų sąrašas:

- 24.1.1. Priedas. Paciento/vaiko sveikatos priežiūros paslaugų teikimo algoritmas pagal sveikatos paslaugų teikimo lygius
- 24.1.2. Priedas. Ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa.
- 24.1.3. Priedas. Stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa
- 24.1.4. Priedas ASPI, teikiančios ambulatorines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas
- 24.1.5. Priedas. ASPI, teikiančios stacionarines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas
- 24.1.6. Priedas. ASPI, teikiančios specializuotas ambulatorines vaikų neurologijos sveikatos priežiūros paslaugas vaikams.

1 priedas. Paciento/vaiko sveikatos priežiūros paslaugų teikimo algoritmas pagal sveikatos paslaugų teikimo lygius.

Paciento/vaiko kelias





2 priedas. Ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa
Gerb. Paciente (Paciento atstove),
Dėkojame, kad pasirinkote mūsų gydymo įstaigą.

Mes nuolat siekiame gerinti teikiamų paslaugų kokybę, teikti pacientų lūkesčius atitinkančias sveikatos priežiūros paslaugas, todėl Jūsų nuomonė mums labai svarbi. Maloniai prašytume užpildyti šią anketa. Anketa anoniminė, Jūsų atsakymai bus analizuojami tik apibendrintos statistikos tikslu, todėl neturės jokios įtakos Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) tolesniems santykiams su mūsų gydymo įstaigos personalu.

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) amžius (pilnais metais):

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) lytis (pabraukti): Vyras Moteris

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) socialinė padėtis (pabraukti):

Vaikas Studentas

Dirbantis asmuo

Bedarbis

Pensininkas

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Labai gerai	Gerai	Vidutiniškai	Blogai	Labai blogai
1.	Kaip vertinate mūsų gydymo įstaigos registratūros darbą?					
2.	Kaip vertinate mūsų gydymo įstaigos slaugytojų darbą?					
3.	Kaip vertinate mūsų gydymo įstaigos gydytojų darbą?					
4.	Įvertinkite, ar suteikta informacija apie					

	Jūsų ligą ir tolesnį gydymą buvo aiški, ar jos suteikta pakankamai?											
Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)										
		Tikrai taip	Galbūt taip	Abejoju	Galbūt ne	Tikrai ne						
5.	Ar rekomenduotumėte savo draugams ir pažįstamiems pasirinkti mūsų gydymo įstaigą?											
6.	Prašome savo bendrą pasitenkinimą suteiktų paslaugų kokybe įvertinti balais nuo 1 iki 10:											
		Atsakymai (žymėti tik vieną)										
Labai blogai		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Labai gerai

Dėkojame Jums už atsakymus ir linkime geros sveikatos.

3 priedas. Stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa

Gerb. Paciente (Paciento atstove),

Dėkojame, kad pasirinkote mūsų ligoninę. Mes siekiame nuolat gerinti teikiamų paslaugų kokybę, todėl Jūsų nuomonė mums labai svarbi. Šiuo metu Jūs (Jūsų atstovaujamas pacientas) baigėte gydymą (gydymo etapą) mūsų ligoninėje. Maloniai prašytume užpildyti šią anketa. Anketa anoniminė, Jūsų atsakymai bus analizuojami tik apibendrintoje statistikoje, todėl neturės jokios įtakos Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) tolimesniems santykiams su ligoninės personalu.

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) amžius (pilnais metais):

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) lytis (tai, kas tinka, pabraukti): Vyras Moteris

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) socialinė padėtis (tai, kas tinka, pabraukti):

Vaikas Studentas Dirbantis asmuo Bedarbis Pensininkas

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Labai gerai	Gerai	Vidutiniškai	Blogai	Labai blogai
1.	Kaip Jūs vertinate ligoninės gydytojų darbą?					
2.	Kaip Jūs vertinate ligoninės slaugytojų ir (ar) akušerių darbą?					
3.	Kaip Jūs vertinate ligoninės maisto kokybę?					
4.	Kaip Jūs vertinate personalo pagarbą gydymo ligoninėje metu?					
5.	Kaip Jūs vertinate ligoninės patalpų švarą ir jaukumą?					
6.	Įvertinkite, kaip suprantamai Jus gydę gydytojai suteikė Jums (ar Jūsų atstovaujamo pacientui) svarbią informaciją?					
7.	Įvertinkite, kaip suprantamai Jus slaugiusios					

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Labai gerai	Gerai	Vidutiniškai	Blogai	Labai blogai
	slaugytojos ir (ar) akušerės suteikė Jums (ar Jūsų atstovaujamaam pacientui) svarbią informaciją?					

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Tikrai taip	galbūt taip	Abejoju	galbūt ne	tikrai ne
8.	Ar personalas atsižvelgė į Jūsų nuomonę, priimant sprendimus dėl tyrimų ir gydymo eigos?					
9.	Ar Jūs rinktumėtės šią ligoninę dar kartą?					
10.	Ar rekomenduotumėte gydytis šioje ligoninėje savo artimam žmogui?					
11.	Prašome įvertinti savo bendrą pasitenkinimą suteiktų paslaugų kokybe balais skalėje nuo 1 iki 10:					

Labai blogai	Atsakymai (žymėti tik vieną)										Labai gerai
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Dėkojame Jums už atsakymus ir linkime geros sveikatos

4 priedas. ASPI, teikiančios ambulatorines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas vaikams

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
AB „Ortopedijos technika“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Partizanų g. 17, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Eivenių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
MB Jurgitos klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Rotušės g. 30C, Biržai	Biržų r. sav.	-	-	-	-
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Naujoji g. 48A, Alytus	Alytaus m. sav.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 5, Klaipėda Paryžiaus Komunos g. 10A, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Affidea Lietuva“	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	VšĮ „Ori senatvė“
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Gluosnių g. 4, Šilutė	Šilutės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Ave vita medicinos centras“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kovo 11-osios g. 22, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
UAB „Baltic Medics“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Zauerveino g. 9A Klaipėda Dragūnų g. 2-6, Klaipėda Taikos pr. 48 B, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Baltic Medics“	UAB „Baltic Medics“	UAB „Baltic Medics“
UAB „Gruodė“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	P. Cvirkos g. 3, Širvintos	Širvintų r. sav.	VšĮ Širvintų ligoninė	UAB „Gruodė“	UAB „Gruodė“	UAB „Gruodė“
UAB „Imchotepas“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 2A, Eišiškės	Šalčininkų r. sav.	-	-	-	-
UAB „Implanteria“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ateities g. 5, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
UAB „InMedica“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Spaustuvės g. 4, Tauragė Vytauto g. 76A, Tauragė Turgas a. 5, Skaudvilė S. Dariaus ir S. Girėno g. 28A, Tauragė	Tauragės r. sav.	VšĮ Tauragės ligoninė	UAB „InMedica“	VšĮ Tauragės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „InMedica“
UAB „InMedica“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Zirmūnų g. 70, Vilnius Jonaziolių g. 3, Vilnius Seškinės g. 30 Vilnius L. Asanavičiūtės g. 20, Vilnius J. Baltrušaičio g. 3, Vilnius P. Baublio g. 2, Vilnius A. Vivulskio g. 7, Vilnius Kęstučio g. 32, Vilnius Antakalnio g. 46A, Vilnius Seimyniškių g. 19, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“
UAB „Jūsų medicinos namai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 12, Kuršėnai	Šiaulių r. sav.	VšĮ Kuršėnų ligoninė	UAB „Jūsų medicinos namai“	VšĮ Šiaulių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „Jūsų medicinos namai“
UAB „Mano šeimos gydytojas“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Dragūnų g. 2, Klaipėda Šermukšnių g. 1, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Mano šeimos gydytojas“	UAB „Mano šeimos gydytojas“	UAB „Mano šeimos gydytojas“
UAB „Mano šeimos gydytojas“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Klaipėdos g. 8, Klaipėda Taikos pr. 119-1, Klaipėda Mogilovo g. 15-3, Klaipėda Naujoji Uosto g. 20-1, Klaipėda Dragūnų g. 2-8, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Mano šeimos gydytojas“	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	UAB „Mano šeimos gydytojas“

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
UAB „Mano šeimos gydytojas“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Klaipėdos g. 8, Klaipėda Taikos pr. 119-1, Klaipėda Mogilovo g. 15-3, Klaipėda Naujoji Uosto g. 20-1, Klaipėda Dragūnų g. 2-8, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Mano šeimos gydytojas“	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	UAB „Mano šeimos gydytojas“
UAB „Mažeikių MCT“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Šaulių g. 21, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB „Mažeikių MCT“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės g. 7, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
UAB „Medica“ klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos pr. 14, Klaipėda Vingio g. 16-1, Klaipėda Šilutės pl. 38-1, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Medica“ klinika	UAB „Medica“ klinika	VšĮ „Ori senatvė“
UAB „Medica“ klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ežero g. 43, Slengiai	Klaipėdos r. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Medica“ klinika	UAB „Medica“ klinika	VšĮ „Ori senatvė“
UAB „Medica“ klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žalioji g. 16, Radviliškis	Radviliškio r. sav.	VšĮ Radviliškio ligoninė	UAB „Medica“ klinika	VšĮ Radviliškio rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Šiaulių paliatyvos pagalbos ir slaugos centras „Prasmė“
UAB „Medica“ klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kreivasis skg. 1, Vilnius Laisvės pr. 64A, Vilnius Zirmūnų g. 2, Vilnius Genių g. 2, Vilnius J. Balčikonio g. 3, Vilnius Kedrų g. 4, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Medica“ klinika	UAB „Medica“ klinika	UAB „InMedica“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 70D, Kaunas V. Putvinskio g. 50, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 4, Pagėgiai Johaneso Bobrovskio g. 10-2, Vilkyskių mstl.	Pagėgių sav.	VšĮ Tauragės ligoninė VšĮ Šilutės ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	UAB „Ego PS“	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto Didžiojo a. 2, Pasvalys	Pasvalio r. sav.	VšĮ Pasvalio ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Grinkiškių g. 9, Baisogala	Radviliškio r. sav.	VšĮ Radviliškio ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Radviliškio rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Tumo-Vaižganto g. 118, Tauragė Gedimino g. 23, Tauragė Tilžės g. 7, Lauksargiai	Tauragės r. sav.	VšĮ Tauragės ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Tauragės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Biliūno g. 9, Anykščiai	Anykščių r. sav.	VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė	UAB „Medicinos namai“	Anykščių rajono psichikos sveikatos centras	UAB „Medicinos namai“
UAB „Medicinos namai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 55, Biržai	Biržų r. sav.	VšĮ Biržų ligoninė	UAB „Medicinos namai“	VšĮ Biržų rajono savivaldybės poliklinika	UAB „Medicinos namai“
UAB „Medicinos namai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Šimtmečio g. 2A, Kupiškis Aukštaičių a. 1, Subačius	Kupiškio r. sav.	VšĮ Kupiškio ligoninė	UAB „Medicinos namai“	VšĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai“

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
UAB „Medicum centrum“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 4, Pagėgiai	Pagėgių sav.	-	-	-	-
UAB „Medicum centrum“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Maironio g. 20A, Šilalė	Šilalės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Medicum centrum“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Dariaus ir Girėno g. 28A, Tauragė J. Tumo-Vaižganto g. 118-2, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Medikanos“ diagnostikos ir gydymo centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	S. Daukanto g. 22, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB „Medikvita“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Mažeikių g. 75, Juodeikiai Vilniaus g. 2, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė	UAB „Medikvita“	UAB Mažeikių psichinės sveikatos centras	UAB „Rezus.lt“
UAB „Pagalba mažyliui“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Senasis Ukmergės kelias 50A, Raisteniškės	Vilniaus r. sav.	-	-	-	-
UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Grybo g. 32, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	UAB Saulėtekio klinika	VšĮ Žirmūnų psichikos sveikatos centras	UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras
UAB „Tavo profilaktika“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Lvovo g. 37, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Tavo profilaktika“	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Unavita“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Gedimino g. 60, Kaišiadorys	Kaišiadorių r. sav.	-	-	-	-
UAB „Unavita“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Mokyklos g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Unavita“	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	VšĮ Krikščionių medicinos centras
UAB „Vilniaus sveikatos namai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius Viršuliškių g. 34, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Vilniaus sveikatos namai“	UAB „Vilniaus sveikatos namai“	UAB „Hcasista“
UAB „Vita longa“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	A. Stulginskio g. 67, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	UAB „Vita longa“	UAB „Vita longa“	UAB „Vita longa“
UAB „Vita Simplex specialistai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytieno g. 16, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Nemenčinės pl. 54A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	UAB Tarandės šeimos klinika	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	VšĮ Integruotų sveikatos paslaugų centras
UAB CD8 klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Jonavos g. 7, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
UAB Diagnostikos laboratorija	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kareivių g. 9, Vilnius Antakalnio g. 45, Vilnius S. Konarskio g. 2, Vilnius Lvovo g. 37, Vilnius Šiaurės g. 37A, Vilnius Viršuliškių g. 65A, Vilnius Zemaičių g. 31, Kaunas	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Tavo praktika“	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB Diagnostinis centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 34, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
UAB Druskininkų Pušyno klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 30B, Druskininkai	Druskininkų sav.	VšĮ Druskininkų ligoninė	UAB Druskininkų šeimos klinika	VšĮ Druskininkų pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB Druskininkų šeimos klinika
UAB Druskininkų šeimos klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 5, Marijampolė	Marijampolės sav.	VšĮ Marijampolės ligoninė	UAB Gydytojų Keršansų klinika	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ „Slauga jums“
UAB Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
UAB Šeimos klinikos diagnostikos centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	L. Asanavičiūtės g. 20, Vilnius	Vilniaus m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	S. Daukanto g. 22, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Teišių g. 13, Plungė	Plungės r. sav.	-	-	-	-
UAB Vaiku ir jaunimo klinika „Empatija“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	M. K. Čiurlionio g. 82A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika
VĮ Zarasų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 1B, Zarasai	Zarasų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 12, Alytus	Alytaus m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Alytaus poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Naujoji g. 48, Alytus Lelijų g. 44, Alytus Daugų g. 5A, Alytus	Alytaus m. sav.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	VšĮ Alytaus poliklinika	VšĮ Alytaus poliklinika	VšĮ Alytaus poliklinika
VšĮ Antakalnio poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 59, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika
VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ramybės g. 15, Anykščiai Vytauto g. 15, Troškūnai	Anykščių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Biržų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 115, Biržai	Biržų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Centro poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Pylimo g. 3, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika
VšĮ Druskininkų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 30, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
VšĮ Elektrėnų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos g. 8, Elektrėnai	Elektrėnų sav.	-	-	-	-
VšĮ Garoždų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Tilto g. 2, Gargždai	Klaipėdos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Ignalinos rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 13A, Ignalina	Ignalinos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jonavos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žeimių g. 19, Jonava	Jonavos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jurbarko ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vydūno g. 56, Jurbarkas	Jurbarko r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kaišiadorių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Beržyno g. 27, Kaišiadorys	Kaišiadorių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Karoliniškių poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	L. Asanavičiūtės g. 27A, Vilnius Karaliaučiaus g. 11, Vilnius Architektų g. 17, Vilnius Erfurto g. 15, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika
VšĮ Kauno miesto poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Baltų pr. 7, Kaunas A. Mickevičiaus g. 4, Kaunas Pramonės pr. 31, Kaunas Savanorių pr. 369, Kaunas Juozapavičiaus pr. 72, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika
VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 45, Kazlų Rūda	Kazlų Rūdos sav.	VšĮ Marijampolės ligoninė	VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras
VšĮ Kėdainių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Budrio g. 5, Kėdainiai	Kėdainių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kelmės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Nepriklausomybės g. 2, Kelmė	Kelmės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Liepjos g. 45, Klaipėda Taikos pr. 46, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Klaipėdos ūrininkų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 170, Palanga Klaipėdos pl. 76, Palanga	Palangos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos pr. 76, Klaipėda Vaidauų 7, Klaipėda Mokyklos g. 13, Klaipėda Taikos pr. 33, Klaipėda Naikupės g. 14, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika
VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Liepojos g. 39, Klaipėda Liepojos g. 41, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda Liepojos g. 49, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 5, Klaipėda K. Donelaičio g. 7, Klaipėda K. Donelaičio g. 9, Klaipėda J. Karoso g. 13, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kretingos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žemaitės al. 1, Kretinga	Kretingos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Krikščionių medicinos centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Geležinkelio g. 6, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Krikščionių medicinos centras	VšĮ Antakalnio psichiatrijos konsultacijų centras	VšĮ Krikščionių medicinos centras
VšĮ Kuršėnų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 10, Kuršėnai	Šiaulių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lazdijų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kauno g. 8, Lazdijai	Lazdijų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Josvainių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Marijampolės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Palangos g. 1, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
VšĮ Molėtų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Grauzinių g. 3, Molėtai	Molėtų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė	Akmenės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Sirokomiės g. 8, Vilnius Dariaus ir Girėno g. 18, Vilnius P. Žvirkos g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika	VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika	VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika
VšĮ Pakruojio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	L. Girios g. 3, Pakruojis	Pakruojio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	A. Jakšto g. 4, Panevėžys S. Dariaus ir S. Girėno g. 28, Ramygala Nevėžio g. 2, Berčiūnai Gegužinės g. 28, Pajstrys Ramioji g. 3, Smilgiai Paežerio g. 2A, Tiltagalai Tulpių g. 2, Vadokliai Dariaus ir Girėno g. 28, Naujamiestis Laisvės a. 10, Raguva Maironio g. 8, Krekenava Geležinkelio g. 70, Pasvalys Vytauto g. 1, Joniškėlis	Panevėžio r. sav.	VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika
VšĮ Pasvalio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Geležinkelio g. 70, Pasvalys Vytauto g. 1, Joniškėlis	Pasvalio r. sav.	-	-	-	-
Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Geležinkelio g. 70, Pasvalys Vytauto g. 1, Saločiai Ugniagesių g. 1, Daujėnai Žalgirio g. 16, Krinčinas Panevėžio g. 7, Pumpėnai Joniškėlio g. 16, Pušalotas Vytauto g. 1, Joniškėlis Pasvalio g. 4, Vaškai Draugystės g. 2, Raubonys Žalioji g. 1, Namiaiši	Pasvalio r. sav.	VšĮ Pasvalio ligoninė	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras
VšĮ Plungės rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Tumo-Vaižganto g. 89, Plungė	Plungės r. sav.	-	-	-	VšĮ Plungės rajono savivaldybės ligoninė
VšĮ Prienų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Pušyno g. 2, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Radviliškio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Gedimino g. 9, Radviliškis	Radviliškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Raseinių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 4, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 17, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kalno g. 40, Telšiai	Telšių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	S. Neries g. 3, Klaipėda Puodžių g. 9, Klaipėda Bokštų g. 6, Klaipėda H. Manto g. 49, Klaipėda Taikos pr. 103, Klaipėda S. Daukanto g. 35, Klaipėda Prano Lideikio g. 2, Klaipėda Puodžių g. 11, Klaipėda Bangų g. 6a., Klaipėda Baltikalnio g. 10a., Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Satrijos g. 3, Skuodas	Skuodo r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Smėlynės g. 25, Panevėžys Jakšto g. 6, Panevėžys Ramygalos g. 25, Panevėžys Smėlynės g. 38, Panevėžys Likėnų g. 43, Likėnai	Panevėžio m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai Darželio g. 10, Šiauliai M. K. Ciurlionio g. 12, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Lašo g. 3, Rokiškis Puodžialaukės g. 1B, Pandėlys	Rokiškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šakių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Bažnyčios g. 37, Šakiai	Šakių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Nepriklausomybės g. 38, Šalčininkai Ligoninės g. 2A, Eišiškės Šeškinės g. 24, Vilnius	Šalčininkų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šeškinės poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai Darželio g. 10, Šiauliai M. K. Ciurlionio g. 12, Šiauliai	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika
VšĮ Šiaulių centro poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 101, Šiauliai Energetikų g. 18, Rėkyva Žemaitės g. 102, Šiauliai Varpo g. 9, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	VšĮ Šiaulių centro poliklinika	VšĮ Šiaulių centro poliklinika	VšĮ Šiaulių centro poliklinika

VšĮ Šilalės rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto Didžiojo g. 19, Šilalė	Šilalės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šilutės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Rusnės g. 1, Šilutė Tulpių g. 8, Šilutė	Šilutės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Širvintų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 85, Širvintos P. Cvirkos g. 13, Širvintos	Širvintų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Švenčionių rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Partizanų g. 4, Švenčionys Upės g. 40, Pabradė	Švenčionių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Tauragės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 2, Tauragė Jūros g. 5, Tauragė Prezidento g. 7, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Trakų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Mindaugo g. 17, Trakai Mindaugo g. 13, Trakai	Trakų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Mindaugo g. 17, Trakai Sveikatos g. 4., Paluknis	Trakų r. sav.	VšĮ Trakų ligoninė	VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras
VšĮ Ukmergės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 105, Ukmergė	Ukmergės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Utenos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Aukštakalnio g. 3, Utena Kupiškio g. 66, Utena	Utenos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Varėnos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	M. K. Ciurlionio g. 61, Varėna	Varėnos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilkaviškio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Maironio g. 25, Vilkaviškis	Vilkaviškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Antakalnio g. 57, Vilnius Antakalnio g. 124, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė
VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės pr. 79, Vilnius Šv. Uršulės g. 25, Juodšilai Vilniaus g. 15, Maišiagala Vilniaus g. 26A, Paberžė Bažnyčios g. 7A, Kalveliai Liepos g. 9, Lavoriškės Pušų g. 1, Marijampolis Medaus g. 28, Medininkai Mickūnų g. 3, Mickūnai Kelininkų g. 3, Nemėžis Šiltnamių g. 15, Pagiriai Taikos g. 10, Rudamina Vaikų g. 2, Rukainiai Rudaminos g. 12A, Skaidiškės Maišiagalos g. 3, Sudervė Statybininkų g. 12, Vaidotai A. Kojelavičiaus g. 146, Vilnius	Vilniaus r. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika
VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Švenčionių g. 86, Nemenčinė Statybininkų g. 7, Bezdonys Žalioji g. 4, Sužionys	Vilniaus r. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Santariškių g. 2, Vilnius Santariškių g. 7, Vilnius Santariškių g. 4, Vilnius Santariškių g. 14, Vilnius Kairiūkščių g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
VšĮ Visagino ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos pr. 15A, Visaginas Malūno g. 4, Zarasai	Visagino sav.	-	-	-	-

5 priedas ASPI, teikiančios stacionarines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas vaikams

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Vaikų ligos (stacionarinė)	Eivenių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Ligoninės g. 12, Alytus	Alytaus m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Ramybės g. 15, Anykščiai Vytauto g. 15, Troškūnai	Anykščių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Druskininkų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Sveikatos g. 30, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
VšĮ Elektrėnų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Taikos g. 8, Elektrėnai	Elektrėnų sav.	-	-	-	-
VšĮ Gargždų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Tilto g. 2, Gargždai	Klaipėdos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jonavos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Žeimių g. 19, Jonava	Jonavos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jurbarko ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Vydūno g. 56, Jurbarkas	Jurbarko r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kaišiadorių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Beržyno g. 27, Kaišiadorys	Kaišiadorių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kėdainių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Budrio g. 5, Kėdainiai	Kėdainių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kelmės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Nepriklausomybės g. 2, Kelmė	Kelmės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Liepojos g. 39, Klaipėda Liepojos g. 41, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda Liepojos g. 49, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	K. Donelaičio g. 5, Klaipėda K. Donelaičio g. 7, Klaipėda K. Donelaičio g. 9, Klaipėda J. Karoso g. 13, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Kretingos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Karoso g. 15, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Kretingos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Josvainių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Marijampolės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Paialogos g. 1, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė	Akmenės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Prienų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Pušyno g. 2, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Raseinių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Ligoninės g. 4, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Birutės g. 17, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Kaino g. 40, Telšiai	Telšių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Smėlynės g. 25, Panevėžys Jakšto g. 6, Panevėžys Ramygalos g. 25, Panevėžys Smėlynės g. 38, Panevėžys Likėnų g. 43, Likėnai	Panevėžio m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai Darželio g. 10, Šiauliai M. K. Ciurlonio g. 12, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	V. Lašo g. 3, Rokiškis Puodžialaukės g. 1B, Pandėlys	Rokiškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Sakų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Bažnyčios g. 37, Sakiai	Sakų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Salčininkų rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Nepricklausomybės g. 38, Salčininkai Ligoninės g. 2A, Eišiškės	Salčininkų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šilalės rajono ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Vytauto Didžiojo g. 19, Šilalė	Šilalės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šilutės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Rusnės g. 1, Šilutė Tulpių g. 8, Šilutė	Šilutės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Švenčionių rajono ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Partizanų g. 4, Švenčionys Upės g. 40, Pabradė	Švenčionių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Tauragės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	V. Kudirkos g. 2, Tauragė Jūros g. 5, Tauragė Prezidento g. 7, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Trakų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Mindaugo g. 17, Trakai Mindaugo g. 13, Trakai	Trakų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Ukmergės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Vytauto g. 105, Ukmergė	Ukmergės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Utenos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Aukštakalnio g. 3, Utena Kupiškio g. 66, Utena	Utenos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilkaviškio ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Maironio g. 25, Vilkaviškis	Vilkaviškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Antakalnio g. 57, Vilnius Antakalnio g. 124, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	Vaikų ligos (stacionarinė)	Santariškių g. 2, Vilnius Santariškių g. 7, Vilnius Santariškių g. 4, Vilnius Santariškių g. 14, Vilnius Kairiūkščio g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
VšĮ Visagino ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Taikos pr. 15A, Visaginas Malūno g. 4, Zarasai	Visagino sav.	-	-	-	-

6 priedas. ASPĮ, teikiančios specializuotas ambulatorines vaikų neurologijos sveikatos priežiūros paslaugas vaikams.

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
D. Rovenienė įmonė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Naftininkų g. 76, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
I. Bakanienės IĮ	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	P. Kraučiuo g. 2, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Eivenių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 47, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	VšĮ Šiaulių centro poliklinika	VšĮ Šiaulių centro poliklinika	VšĮ Šiaulių paliatyvio pagalbos ir slaugos centras „Prasmė“
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Šiltnamų g. 29, Vilnius Antakalnio g. 57, Vilnius Santariškių g. 1 C, Vilnius Konstitucijos pr. 15, Vilnius Nemenčinės pl. 54, Vilnius Savanorių pr. 6A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB Vingio klinika	VšĮ Žirmūnų psichikos sveikatos centras	VšĮ Centro poliklinika
UAB „Ave vita medicinos centras“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Kovo 11-osios g. 22, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
UAB „Helona“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Aušros g. 74, Utena	Utenos r. sav.	-	-	-	-
UAB „InMedica“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 54, Utena	Utenos r. sav.	VšĮ Utenos ligoninė	UAB „InMedica“	VšĮ Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras VšĮ Šeimos klinika „Hipenka“	UAB „InMedica“
UAB „Kardiolita“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Savanorių pr. 421, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
UAB „Kardiolita“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Ežero g. 43, Slengiai	Klaipėdos r. sav.	-	-	-	-
UAB „Kardiolita“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Tilžės g. 11A, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-
UAB „Kardiolita“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės pr. 64A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	-	-	-	-
UAB „Lorna“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Naujoji Uosto g. 12A, Klaipėda Naujoji uosto g. 10B, Klaipėda J. Zauerveino g. 9A-5, Klaipėda Naujoji uosto g. 14, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB „Medicum centrum“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 4, Pagėgiai	Pagėgių sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugas namuose teikianti įstaiga
UAB „Medicium centrum“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Dariaus ir Girėno g. 20A, Tauragė J. Tumo-Vaižganto g. 118-2, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Nefridos“ klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Nidos g. 3A, Klaipėda Žardininkų g. 8-1, Klaipėda Nidos g. 1B, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė V. Budanovo personalinė imonė	UAB „Dentogama“	UAB „Nefridos“ klinika	VšĮ „Ori senatvė“
UAB „Northway“ medicinos centrai	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 80, Kretinga	Kretingos r. sav.	-	-	-	-
UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	V. Grybo g. 32, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	UAB Saulėtekio klinika	VšĮ Žirmūnų psichikos sveikatos centras	UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras
UAB „Unavita“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Gedimino g. 60, Kaišiadorys	Kaišiadorių r. sav.	-	-	-	-
UAB „Vilniaus sveikatos namai“	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius Viršuliškių g. 34, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Vilniaus sveikatos namai“	UAB „Vilniaus sveikatos namai“	UAB „Hcasista“
UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Nemenčinės pl. 54A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	UAB Tarandės šeimos klinika	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	VšĮ Integruotų sveikatos paslaugų centras
UAB Druskininkų Pušyno klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 34, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
UAB Gydytojų Keršansų klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 5, Marijampolė	Marijampolės sav.	VšĮ Marijampolės ligoninė	UAB Gydytojų Keršansų klinika	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ „Slauga jums“
UAB Konsultantų centras	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Kalno g. 40, Telšiai	Telšių r. sav.	-	-	-	-
UAB Pilėnų klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Studentų g. 1, Akademija	Kauno r. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	UAB Pilėnų klinika	UAB Pilėnų klinika	UAB „Vita longa“
UAB Šeimos klinikos diagnostikos centras	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	L. Asanavičiūtės g. 20, Vilnius	Vilniaus m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	S. Daukanto g. 22, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 27, Palanga	Palangos m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Telšių g. 13, Plungė	Plungės r. sav.	-	-	-	-
UAB UMTC	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Kauno g. 80, Ukmergė	Ukmergės r. sav.	-	-	-	-
VĮ Zarasų ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 1B, Zarasai	Zarasų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Alytaus apskrities S.	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 12, Alytus	Alytaus m. sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugas namuose teikianti įstaiga
VĮ Zarasų ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 1B, Zarasai	Zarasų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 12, Alytus	Alytaus m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Alytaus poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Naujoji g. 48, Alytus Lelijų g. 44, Alytus Daugų g. 5A, Alytus	Alytaus m. sav.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	VšĮ Alytaus poliklinika	VšĮ Alytaus poliklinika	VšĮ Alytaus poliklinika
VšĮ Antakalnio poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Antakalnio g. 59, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika
VšĮ Centro poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Pylimo g. 3, Vilnius K. Kalinausko g. 4, Vilnius Gerosios Vilties g. 1A, Vilnius Gedimino pr. 27, Vilnius Pylimo g. 56, Vilnius Vytenio g. 59, Vilnius Agrastų g. 16, Vilnius Žalioji a. 3, Trakų Vokė	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika
VšĮ Druskininkų ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 30, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
VšĮ Elektrėnų ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Taikos g. 8, Elektrėnai	Elektrėnų sav.	-	-	-	-
VšĮ Jonavos ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Žeimių g. 19, Jonava	Jonavos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jurbarko ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Vydūno g. 56, Jurbarkas	Jurbarko r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Karoliniškių poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	L. Asanavičiūtės g. 27A, Vilnius Karaliaus g. 11, Vilnius Architektų g. 17, Vilnius Erfurto g. 15, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika
VšĮ Kauno miesto poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Baltų pr. 7, Kaunas A. Mickevičiaus g. 4, Kaunas Pramonės pr. 31, Kaunas Savanorių pr. 369, Kaunas Juozapavičiaus pr. 72, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika
VšĮ Kėdainių ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Budrio g. 5, Kėdainiai	Kėdainių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kelmės ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Nepriklausomybės g. 2, Kelmė	Kelmės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Liepojos g. 39, Klaipėda Liepojos g. 41, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda Ligoninės g. 49, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 5, Klaipėda K. Donelaičio g. 7, Klaipėda K. Donelaičio g. 9, Klaipėda J. Karoso g. 13, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lazdijų ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Kauno g. 8, Lazdijai	Lazdijų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Josvainių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Marijampolės ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Palangos g. 1, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė	Akmenės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	A. Jakšto g. 4, Panevėžys S. Dariaus ir S. Girėno g. 28, Ramyga Nevežio g. 2, Berčiūnai Gegužinės g. 28, Paistrys Ramioji g. 3, Smilgiai Paežerio g. 2A, Tiltagalai Tulpių g. 2, Vadokliai Dariaus ir Girėno g. 28, Naujamiestis Laisvės a. 10, Raguva Maironio g. 8, Krekenava Pušyno g. 2, Prienai	Panevėžio r. sav.	VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika
VšĮ Prienų ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Pušyno g. 2, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Radviliškio ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Gedimino g. 9, Radviliškis	Radviliškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Raseinių ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 4, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 17, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Kalno g. 40, Telšiai	Telšių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Smėlynės g. 25, Panevėžys Jakšto g. 6, Panevėžys Ramygalos g. 25, Panevėžys Smėlynės g. 38, Panevėžys Likėnų g. 43, Likėnai	Panevėžio m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Likėnų g. 43, Likėnai Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai Darželio g. 10, Šiauliai M. K. Čiurlionio g. 12, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šakių ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Bažnyčios g. 37, Šakiai	Šakių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šeškinės poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Šeškinės g. 24, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika
VšĮ Švenčionių rajono ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Partizanų g. 4, Švenčionys Upės g. 40, Pabradė	Švenčionių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Ukmergės ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 105, Ukmergė	Ukmergės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Utenos ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Aukštakalnio g. 3, Utena Kupiškio g. 66, Utena	Utenos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilkaviškio ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Maironio g. 25, Vilkaviškis	Vilkaviškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės pr. 79, Vilnius Šv. Uršulės g. 25, Juodšiliai Vilniaus g. 15, Maišiagala Vilniaus g. 28A, Paberžė Bažnyčios g. 7A, Kalveliai Liepos g. 9, Lavoriškės Pušų g. 1, Marijampolis Medaus g. 28, Medininkai Mickūnų g. 3, Mickūnai Kelininkų g. 3, Nemėžis Šitnamių g. 15, Pagiriai Taikos g. 10, Rudamina Vaikų g. 2, Rukainiai Rudaminos g. 12A, Skaidiškės Vilniaus g. 25, Sudervė Maišiagalos g. 3, Sudervė Statybinkų g. 12, Vaidotai A. Kojelavičiaus g. 146, Vilnius	Vilniaus r. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Santariškių g. 2, Vilnius Santariškių g. 7, Vilnius Santariškių g. 4, Vilnius Santariškių g. 14, Vilnius Kairiūkščio g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
VšĮ Visagino ligoninė	Vaikų neurologo (ambulatorinė specializuota)	Taikos pr. 15A, Visaginas Malūno g. 4, Zarasai	Visagino sav.	-	-	-	-